

Viak Fellman

LAPPALAISIA TEKSTEJÄ

SANAKIRJAN KANSSA.

TOIMITTANUT

J. KROHN.

HELSINGISSÄ,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,
1885.

LAPPALAISIA TEKSTEJÄ

Esipuhe

Sanakirjan kanssa.

TOIMITTANUT

J. KROHN.

Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,

1885.

LAPPALAIKSI TEKSTIÄ

Sanakirjan kanssa.

TOIMITTAJAT

J. ROHNI.

Hel싱issä.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa.

1950.

Esipuhe.

Tämän kirjasen synty on semmoinen, ettei millään tavoin saatu Lapin luentoihin tarpeellisia Fries'in Lapske Sprogröver'eita Kristianista oikeaan aikaan. Yliopiston konsistorio senvuoksi hyväntahtoisesti soi varat tarpeellisten tekstien painattamiseen. Norjan lappalaisiin, jotka yleisintä ja kirjallisuuden puolesta enimmin edistynyttä murretta edustavat, olen lisännyt vähän näytteitä Inarinkin Lapista, että ainakin Suomen Lappalaisten molemmat murteet tulisivat meidän nuorille tutkijoillemme tutuiksi. Mielelläni olisin myös pannut tähän näytteitä Ruotsin ja Venäjän Lapista, mutta jätin ne kuitenkin, syystä että jälkimmäiseen kuuluvia sanoja ei tätä nykyä vielä ollut mahdollista saada.

Tekstiin olen oppivaisten helpoitukseksi lisännyt sanaluettelon. Tämän tekemisen vaikeutti se seikka, että Fries'in kielennäytteisiin liitetystä pikku sanakirjasta puuttuu kymmenittäin itse tekstissä tavattavia sanoja. Ne on siis täytynyt koettaa saada selville, osaksi ruotsinlappalaisesta t. inarinlappalaisesta sanakirjasta vastaavia muotoja hakemalla, taikkapa myös arvaamalla, mikä sanan merkitys voisi olla ja sitten norjalaislappalaisesta sanakirjasta (täydellinen semmoinen jo löytyy, vaan ei lappalais-norjalainen) katsomalla, oliko aivaus todenmukainen. Muutamia sanoja, jotka kuitenkin jäivät hämäräksi, olen myös saanut selitetyksi herra Aslak Laitin hyväntahtoisen avun kautta, josta tässä kiitän. Jotkut sanat ovat, niinkuin jälkeen asetetut kysymysmerkit osottavat, yhtähyvin epätietoiset; toisissa ei ole pehmennys osotettu, koska sitä ei norjalaislappalaisessa sanakirjassa ole; muutamien kohdin on myös virhinen saattanut tulla sekaan, joka kaikki yllämainittuun syitten tähden suotaneen anteeksi.

Lapissa on vielä paljon enemmän konsonantin- ja vokaalinmuutoksia kuin Suomessa; äkkinäisen on sen vuoksi varsin vaikea löytää sanat sanakirjasta. Huomattakoot senvuoksi seuraavat säännöt: yksin-

kertainen konsonantti on nominativissa enimmiten vahvistettuna, ainakin lyhyen vokaalin jälkeen, osaksi kertomalla esim. dalost, dallo, osaksi toisen konsonantin lisäämisellä, esim. sane, sadne; barnest, bardne; mailmest, mailbme; sajest, sagje; jija, jigna. Nominativin kk, pp, tt usein vastaa pehmenettyä g:tä, b:tä, t. V:tä, ð:tä; vs:tä, vt:tä, vč:tä vastaa nominativissa fs, gs t. ks, esim. jogast, jokka; lovest, loppe; gaba, gappagak (niissä sanoissa, jotka meidän supistuvaisia vastaavat, on nominativi pehmeä); goadest, goatte; davte, dafte l. dakte; oavse, oafse; guovča, guofča. — Mitä vokaaleihin tulee, niin on katsottava onko sanan toisessa tavuussa i, u, tai joskus e. Siinä tapauksessa nominativi (tai supistuvaisia vastaavissa päinvastoin) sisältää 0a:n 0:n, u0:n t. u0:n u:n, ie:n i:n ja æ:n e:n sijasta, esim. godid, goatte; jukkim, juöket, sullust, suolo; gitti, gietta; ellui, ællo, hejték, hæjtet.

Helsingissä Toukok. 3 p. 1885.

J. KROHN.

Ucjok.

Jetanasa hægga.

Muttom boares galgost læi boadnja, gutte čieča jage læi soattam Jetanasain, go Jetanas bivdi goddet dam boares galgo boadnja, damditti vaj Jetanas ožuši aldsis galgon valdet dam boares galgo. Go čieča jage dievvam legje, de buvti æska Jetanas goddet dam boares galla. Mutto de læi dam boares gallast ja dam boares galgost okta bardne, gutte majda bivdi Jetanasa goddet maksohanesvuoda ditti, go su ače læi goddam Jetanas, vaj su ædne ožuši valdet aldsis akkan

Ja dat bardne celki ædnasis: „Diedakgo, gost læ Jetanasa hægga, go mon im buvte su goddet? De dam galgak dal ditoštet: „Gost læ, Jetanas, du hægga?“ De su ædne jærai dam, ja de vastedi Jetanas: „Mannen don dam gačak?“ De vastedi boares galgo Jetanassi: „Jos mon hædstuvvam, de mon oažom dorvastet du heggi.“ De sardnoi Jetanas hæggas dam boares galgoi ja celki: „Buölle ave duökken læ suolo, ja dam sullust læ farpal, ja dam farpal sist læ savca, ja dam savca sist læ vuonces, ja dam vuonca sist læ monne, ja dam mone sist læ mu hægga.“ De bodi boares galgo bardne ædnes lusa ja jærai: „Jogo don, ædnačam, dal læk boattam diettet, gost læ Jetanasa hægga?“ De vastedi ædne bardnasis: „Læm galle boattam diettet, bardnačam. Buölle ave duökken sardnoi Jetanas hæggas, ja suolo dobbe læ, ja dam sullust læ farpal, ja dam farpal sist læ savca, ja dam savca sist læ vuonces, ja dam vuonca sist læ monne,

ja dam mone sist læ Jetanasa hægga. De celki bardne ædnasis: „De mon fertim balkatet aldsim balvategjid, gæi gujm mon matam mannat buölle ave čađa.“ Ja de son balkati aldsis guovča ja gumpe ja falle ja doktag, ja de vulgi. Ješ manai gasko vâdnas ruovde-loavdag vuöllai ja valdi falle ja doktag majda lusas loavdag vuöllai amasge buöllet. Mutto guovča ja gumpe bijai sukkat; damditti læk guovčast ruškis ja čappis guolgak, go buölle ave čađa læ mannam; ja damditti læk gumpest vilgis ja čappis ja ruškis girjek guolgain, go buölle ave čađa læ mannam. De botte si dam sullui, gost Jetanasa hægga læi, ja de manne sullui ja botte dam farpal lusa. De čorbmadi guofča ouda-julginës farpal bâđa eriti, ja dam farpal sist ruottasti savca, mutto gumpe dam ruottastatti, ja doppi gumpe dam savca gidda ja gajkodi. Dam savca sist girdeli vuonces, ja dam vuonca girdaldatti falle ja gažžasti vuonca gidda ja gajkodi. Dam vuonca sist læi mōnne, ja dat monne gaččai čaccai ja vuojoi. De dofta buokčalatti dam. Vuostas have buokčalatti dam mone ja javkai gukkarak, mutto go i gillam šat æmbo oktan manost gukkeb vuojnastkættaj orrot čace vuold, de idi čace ala vuojnastet. Go vuojnastam læi, de fastajn nubbe gærde buokčali ja javkai ajn gukkeb, go oudal, mutto i velage gavn-dnam. De goalmad gærde fastajn buokčali ja de ajn javkai gukkeb, go dam guofte have. De gavnai dam mone mæra bodnest ja bođi bajas čace ala. De ojni bardne, monne læi doktag njunest, ja šaddai stuorra illoi. De buvti dofta dam mone dam bardne lusa, ja dat bardne valdi dam mone ja rakadi damanaga sullui dola ja bijai dam mone dam dolli buöllet. Dego buöllegodi, de sukkali ruoktod dat bardne, go ožžom læi dam, manditti læi vuölgam. Go bođi dam bajkai, gost læi vuölgam, de manai, dallanaga go gaddai lavki, Jetanasa lusa ja ojni Jetanasa sæmma lakkai buöllum go dam mone, maid son appe-sullust dolli bijai. De manai dat bardne ædnes lusa, ja ædne šaddai stuorra illoi, go ojni, su bardne ruoktod boattam læi dærvan, ja atte læi vuojto dakkam dobbe dam rejsostës, ja atte læi buftam goddet Jetanasa. Ja giti dat boares galgo su bardnes ja celki:

„Stuorra gito vela dudnji, bardnačam, go don læk vuojtam Jetanasa hægga!“ Ja vela ajn sardnomen læi boares galgo bardninës, ja vela læi ucca hæggaš Jetanasast; ja vastedi Jetanas dam boares galgoi: „Vaj de læžam sardnom dam boares bahha-juonalažži hæggam!“ — De rotti Jetanas bocce čađa hilaid ja gonaid sisas njalbme-rajge, ja de buli Jetanasast guobme, ja lappasuvvai, ja nogai rumašge dolast, mi mati buöllet. De časkai dolla, ja nogai su hægga okta-naga dolain.

Rjevan ja guofča.

Go rjevan muttomin læi jottemen ja bođi gærës-rattai, de jurdašišgodi son: „Maggar son mon ječčam jabmen dagam?“ — ja de son dagai ječas jabmen gærës-luođ ala. De bođi bagje-olmaj rajdoin ja oajdna rjevvan jabmam gærës-luođ ala. De valdi son ja doalvoi maŋnemuš gærres ala — ja dat læi guölle-gærës — ja bigjali (su) suonaki vuöllai nuvta. Rjevan dagai ječas jabmen, ja sust juölgek legje stærdom; mutto go olmaj fastajn vuögjai, de ælaski rjevan, gäski vuotta-rajpe rasta, — ja de baci gærës. De dagai muot'-alme. De dat olmuš, goas fuomaši, sust gærës javkam læ, de vulgi son occat; mutto borga luoda valdi, ja almin i son æmbo gaydnam dam gærres. De rjevan valdi gulid ja vulgi guöddet. De guofča gavnai rjevvan guödde-men daid gulid, ja go bođi rjevvan guovdo, de jærra: „Gost don daid?“ „Albma-olbmu galdoi bigjim sæjbam ja guölek darvanegje dasa,“ maid rjevan dajai. — „Ikgo muge sæjbai gulid darvet?“ — „Ik don gilla dam, maid mon læm gillam!“ — Voj, voj, imgo mon duom gilla!“ — „No, bija donge sæjbad albma-olbmu galdoi!“ De valdi rjevan ja doalvoi su dokko dam galdo lusa ja dajai: „Da' læ dat galdo, gost mon gulid oggum!“ De hojgai guofča sæjbes dokko dam čaccegaldo sisa. De ješ jottal rjevan dast birra, dassači go guovčast sæjbe galbmo galdo sisa. Dego son diđi dam, atte guovčast sæjbe læi galbmom saggarak, de čuorvogodi rjevan: „Boattet, albma-olbmuk, bissoi ja sajti

gujm, guofča din galdoi bájka!“ De albma-olbmuk botte bissoi ja sajti gujm, ja go guofča gulai dam, de njujki bájas ja gajketi sæjbes rasta; mutto rjevan ruottasti mæccai ja čanai guddo vuöllai. Dagja julginēs: „Maid don, juölgam, dagak munja, go bætatađam?“ — „Hoapost ruotam!“ — „Maid don njunnam dagak, go mon bætatalam?“ — „Gukkjën havsam! — Maid don bælljam dagak, go bætatalam? — Gukkjën gulam!“ — „Maid don sæjbam dagak, go mon bætatađam?“ — „Goaccalastam, mana olgus! mana olgus!“ De bodi guofča dasa ja rappogođi væđđaid. Vimag de fatti guofča sæjbai, balkesti rjevvan sælges ala ja manai daina. Bodiga coakke-maddag ragjai ja ojniga, girje čajtne čuoggo muora. Dagja rjevan okto äldsis: „Buörrebuš ajgačak legje dälle, goas mon duojd ucca čabba loddačid girjotällim!“ Guofča jærrali: „Maid, rjeppo-galēs, dajak?“ Rjevan celki: „Guödde, guödde, borram-sagjasad ja bora!“ De ajn manab ja bodiga nubbe čajtne guovdo. Dagja fast rjevan: „Buörrebuš ajgačak legje dälle, goas mon duojd ucca čabba loddačid girjotällim!“ Guofča dagja: „Ikgo muge (girjotala)?“ „Ik don gilla daid davgoid, maid dasa galgëk! Dasa galgëk havde gojvujuvvut, bæsođagak bodnujuvvut, čuoldak navlijuvvut, bikkačak coggujuvvut havdai, ja dolla dasa buöllatuvvut.“ Guofča dajai, atte: „I vækjet, jus man stuores læš bargo, galle mon bargam buok daid bargoid“, ja de bargagođi. Dego guofča gærgai bargamest, de čanaj rjevan guovča gidda bæsođagai gujm havde gurri, ja go dat havde læi burist buöllum, de manai rjevan bæsođagait gasket. Guofča gaddi (atte rjevan læi) su sælge dalle hærvatæmen, — jesgo son læmaš bæsođagaid gaskemen — ja dajai: „Hajtis, hajtis, rjeppo-galēs!“ De rjevan celki: „Ditim mon jo, ik don gilla daid davgoid, maid dat ucca loddaš gillai.“ De guofča celki: „Gillam, gillam!“ — sust guolgak legje jo buöllegoattam. Ja dego rjevan sati buok gasket, de hojgadi havdai guovča, ruottasti ješ mæccai ja oroi dobbe, dassači go arvedi, dal læ jo buok buöllum ja čoskum. De bodi son dasa ruoktod sækain ja čoggi davtid visso visst, ja de vulgi. De bodi albma-olbmuk guovdo, ja de sluv-

gali sækas, vaj davtek skillek. De gulai albma-olmuš (ja jurdaši) atte: „Æigo čuogjagoattam dobbe dego gollek ja silbak?“ Jærra albma-olmuš: „Mak dust dak?“ — „Aččam ja ædnam arbe!“ — „Ikgo munja daid (vuövde)?“ — „Im mon, oudal go munja duom hærgaš ja duom varekaš ja vuövirsasš ja duom aldoš læk vuövdam.“ Loppedi olmuš: „Oažok galle!“ Mutto rjevan dajai: „Go mon lonotam du-dnji dam sæka, de ik galga galle oudal gæččat, go viđa, guđa varaš duökkai læk bæssam. Dego oudal gæčačak, de šäddäk buöllum davtaččän.“ De gavpašeiga dajhe lonotalaiga. Albma-olmuš dam sæka valdi, ja rjevan boccuid, ja de vul-giga guabbag guvlui, rjevan boccui gujm ja albma-olmuš silba-sækain. De rjevan vekid äldsis ožodi njuovvat daid boccuid. De čuorvoi (čoakkai) guovčaid, gumpid, getkid, buojdagid, sapanid, njalaid, dæččalagga, guovde ja cubbu. De bačališgotte dajhe goddegotte vækkjën sunji daid boc-cuid. Bači guofča oallol-davte sisa. De damditti læ oallol-davtest ađa, mi vela dal goččujuvvu „guofča-njuolan.“ Bači gumpe fakkai (vakkai), de damditti læ mærka dal hærgest su vakast, dego njuola, mi goččujuvvu „gumpe-njuolan.“ Gætke bači niskai, de damditti læ hærgest gætke-njuola mærka niskast (danŋal-suodna). Buojda bači čodda-madda-gi, de damditti læ buojdag mærka gekkir-maddagäst. Sapan gažža-halsai bači, de damditti læ su märka, „sapan-njuola“, gažža-halsest. Dæččalaggës njuolasti dutki, de damditti læ su njuola duotkast. De njalagis bači bællje-maddagi, de damditti læ bællje-maddagäst, maŋŋa-bællai, ucca davtaš, mi goččujuvvu „njala-njuolan.“ Guovde bači čollusi, mi læ duot-kast gidda, damditti læ čollu sist märka, mi goččujuvvu „guovde-njuolan.“ De cuobbo bači vajbmo-moržai, damditti læ vajbmo-morže ja vajmo gaskast ucca davtaš, mi gočču-juvvu „cubbu-njuolan.“

De goddašegje buok boccuid. Dajja rjevan: „De mon galgam mannat guomo-čoaŋje dojdet.“ De valdi guomo-čoaŋje ja manai gædže duökkai, ja de hujkogodi, dego olbmuk lifči fattim su gidda; de gulle dok dam jena ja ballastädde buo-kak, guttege guvlui. De baci rjevan ješ okto dasa vuoša-

det. De bodi albma-olmuš, dat, gæn son fillim læi ja dagja: „Maid dal dagak? manne muo gielestik, vaj buöllum davtid galgik munja vuövdet? ja manne læk njuovadam buok boc-cuid?“ „Im maj mon læža, vielljam, gazze njuovadegje!“ Dego dat olmuš ajcai muttom vuogja-njalmaš-buojdag njuj-kodæmen birra, de doppi son fagge, čäski faggin buoidag, ige dæjvam ječa go sæjbe-gæče, ja de čapodi sæjbe-gæčče. Rjevan ruottasti mæccai ja bodi jokka-gaddai albma-olbmu lusa, go albma-olmuš læi garba divvomen. Dagja rjevan: „Vare monge duom garbaš divvodet!“ Dagja albma-olmuš: „Dego ik hejtiš eriti hoavrestæmest, mon doppim ja balkestam dom čacce-gædgaš ala!“ Ajn dagja rjevan: „Vare mon duom garbaš divvodet!“ De doppi albma-olmuš ja balkesti čacce-gædgaš ala. Rjevan čuorvogođi: „Guölek, boat-tet mu suvdet gaddai!“ De botte guölek. Bodi havga. Dagja rjevan: „Im mon du duolba sælgaš ala (čokkan)!“ Bodi njaka. — „Im mon du njivle čuomaš ala!“ Bodi harre. — „Im mon du čorro-čielgaš ala!“ Bodi vuosko (vuskon). — „Im mon du soades-sælgaš ala!“ Bodi ravdo. — „Lifčik maj donge, mutto ik donge dokke!“ Bodi gudjor. — „Lifčik maj donge, mutto ik donge dokke!“ Bodi luossa. — „De don galle (dokkik)! Boattelaste dabelida, amam juölgam gastadet!“ Ja go luossa lakkáni su baldi, de rippasti rjevan luosa gaddai, naketi bassem-muor' gæččai ja dola buölati. De snjirrajdišgođi. Dagja rjevan okto äldsis: „Soattevækka dal de boatta!“ gæčasti guöllasis, „igo su guölaš snjierajd!“ doppi ja spajkasti gædge vuösta, — ja de boldi čalmides. De vulgi čalme taga jottet. Bodi coage lusa ja jærra coagest: „Lækgo dust ovtakge ligge čalmačak? — „Æi ovtakge!“ Bodi bæce lusa, luojkatadda bæcest: „Lækgo čalmek dust?“ — „Æi must læk ovtakge!“ Bodi suvve lusa, jærra suvvest: „Lækgo dust ovtakge ligge čalmačak?“ — „Læk ovtak, im fal gukkas luojka, äjdo oanekassi.“ Rjevan dagja: „Ik don galga gukkas luojkat, duom dieva duökken læk must čalmek.“ De oažoi čalmid ja de ruottasti ja dajai: „Sogas(t) sokki (læm mon ožžom suvve čalmid)!“ Damiitti læk suvvest dego buöllum čalmek, go lonoti čalmides

rjevvani. De suppe suttedi ja spajkasti rjevvan; — i oletam æmbo, äjdo sæjbe-gæče, ja de vilgodi sæjbe-gæčče dušše.

Bahas galgo ja bærgalak.

De læi okt olmaj, gutte læi najtalam, ja bahha læi sust galgo, i daina mattam birgit i birruge. De læi daggar luöme-jakke, ja de læi viššal luobmanid čoaggët dat galgo. De læba ovt bæjve boadnjaš luobmanid čoaggemen, ja de læi rajge ædnam sisa. Dego dal čoaggeb dam rajge birra luobmanid, de rippasti boadnja dam galgos dam rajge sisa, ja dokko dat javkai. Mutto dast maŋŋa, de dam boadnjai akked šaddai, go galgo dokko javkai ige boattam æmbo. De jurdašišgodi: „Jos dat bahas galgo lifči vel boattam dobbe eriti, buöreb lifči, go dat boadaši fast dobbe!“ De šaddai akked sagga, go baci okto. De son bodnjagodi bæsoadagaid ja bonjai golma jage. Go daid gærgai bodnjamest, de čanadi maŋŋalagai, valdi gædge ja čanai dam gædge dai bæsoadagai gæččai. De luhti dam rajge sisa dam gædge oktan dai bæsoadagai gujm, ja gurgoti bæsoadagaid dokko dam rajge sisa mangan bæjve. Vimag i šat mannam gædge bodnebuida, ja de gæssegodi bajas. De gulla, atte lossad læ gæsset, gesi ja gesi, oppet ja oppet. De idi dobbe dam rajge sist bærgalak ješ ja dagja dain olbmain, gutte gesi bajas: „Maid dal galgam dudnji balkast addet dam oudast, go mu dam bahas galgo barast eriti læk gæssam? Dat læi nu bahha, atte i daina birgim i bærgalak! Galle mon rađe anam dudnji makset. De mon ajgom dal dudnji ravvit, atte mon dal vuölgam muttom kjefman bajkai givsedišgoattet dam kjefman. De galgak boattet dokko dam kjefman bajkai, ja go don gulak, atte mon læm kjefman givsedæmën, de galgak dagjat: „Mon dat galle buvtašim du bæstet dam givsest, go don munji addašik guökte čuötte rubal dam oudast, go mon du bæstam.“ De nuft šaddai, ja dam lakkai oažoi dat olmuš vuostačin guökte čuötte rubal. De dagja ajn bærga-

lak: „Mon ajgom dal vuölget nubbe kjefman lusa givsedet dam, ja dam mon givsedam vel bahhabut, go dat læ riggasab. De galgak dast ravkat golbma čuötte rubal balkast.“ De bođi sadne dam kjefmannäst, atte: „Bottus suge bæstet dam birru givsadusast, nugo dom læk bæstam.“ De bođi dat olmaj nubbe kjefman bajkai ja dagja suin, atte: „Go don addičak munji golbma čuötte rubal, de mon dalle riemam bæstet du!“ De loppedi: „Ajnas don oažok dam!“ De dagja ajn bærgalak dain olbmain. gutte besti: „Mon manam dal goalmad kjefman lusa givsedet, ja dast galgak ravkat gutta čuötte rubal balkast; jogo dudak, go don dām oažok?“ — „Duđam mon galle dam oudast, go læm dam rajge sist gæssam du mu bahas galgo lut, gæina i mattam birgit im mon, ikge don bærgalak!“ De bođi sadne dam goalmad kjefmannäst: „Bottus suge væketet nugo dom guökte kjefmanne læ væketam, ja balkad galgak oažžot, maid datočak balkast.“ Ja dot bođi dokko ja celki: „Go gillačak addet gutta čuötte rubal, de mon væketišgoadam?“ De oažoi daidge. De dagja bærgalak dain olbmain: „Jogo dal læk ožžom daina kjefmannin balkad?“ — „Læm mon ožžom!“ — „De galgak mannat dal eriti dam kjefman bajkest!“ De i šaddamge vuölget eriti dallanaga mo bærgalak gočoi, ja givsed ajn bærgalak dam kjefman. De gavnai bærgalak dam olbma ajn dast orromen ja dagja: „Go don ik vulgiš eriti dast, i dudnji læk buörre!“ I dam olbmast læm ærra radde go gočoi hakaid, nu ollo go leššæk ladnest, ludit, ja de gočoi bačegoattet oktanaga. De gavna-deiga fast ja dagja bærgalak: „Ikgo don vel læk vuölgam dast eriti?“ De nubbe fastedi: „Ikgo gula, maggar hirbmos jurra læ? De dal læ mu bahas galgo bæssam dobbe dam rajge sist ja boatta dal daggar jurain du occat!“ De dat bærgalak de bargai hæggasis vuölget ja manai dam rajge sisa fast ja bođi dam bahas galgo lusa ajn dokko. Ja dobbe læ ajn dal.

Dædno.

Suola, gutte suolad buok, mi galgaš læt.

De legje golbma viellja, ja de vulge si skulli. De boarrasamus jærra gaskalamus vielljast: „Gosa ajgok don mannat skulli?“ De son dagja: „Mon manam viste-cækko skulli.“ De jærra nuorramus vielljast: „Gosa ajgok don mannat skulli?“ — „Gama-goarrom skulli!“ De jæraiga dok guöftes: „Gosa ajgok don mannat skulli?“ — „Mon ajgom mannat suollag skulli.“ De dagjab dok guöftes: „De læk don agalašžat aše vuluš.“ Dagja dat suola: „Mon biebmam ječčam ja dodno!“ Dego si dal botte ruoktod skula matkest, de manne si gonagasa lusa. Jærra gonagas gaskalamus vielljast: „Maid læk don mattam?“ De cælka son: „Vistid cækkot.“ De jærra nuorramus vielljast: „Maid læk don mattam?“ De cælka son: „Gabmagid goarrot.“ De jærra son dam boarrasamus vielljast: „Maid læk don mattam?“ — „Suolavuoda!“ De dagja gonagas: „Go læk suola, de suolad must vuovsa guöfte olbma čađa mæcest, go læva hirsaid gæsetæmen.“ — „Suoladam mon galle!“ De manai suola mæccai ja hængasti ječas ladjai balg' ala. Dego dal boatteb vuovsain, de dagjaba favtak dam, atte: „Suola hænga lanjast; boađe dal monnost vuovsa suoladet!“ De i son jendadam maidege, mutto go dak læiga mæddel mannam, de viekkali son gavčaldäkki ouden-bællai, dam bodda go soaj manaiga dobbe dam mokke-gæjno miel, valdi nubbe ladjai gidda, ja de hængai dast. De boatteb favtak oktan vuovsain. Dagja nubbe fagta: „Suola da hænga!“ Cælka nubbe: „I dat læk suola, suola læi æske dobbe jo!“ De šaddai naggo. Cælka nubbe: „Vuolgo gæččat dokko!“ De viekkaleiga. De suola valdi ja čuopai dam bodda luojtag rasta ja valdi vuovsa ja manai ja bijai gonagas lasai vuöllai. De son læi vuojtam dälle. De gonagas hasta, atte: „Go læk suolo, de suolad must heppuš navetöst golma favta čađa!“ Suola loppedi, manai gavpugi ja osti soaltad-favta biktasid

ja njalga vina, mi hoapost oajvai bagjan. De vulgi dokko favtai lusa. Guöfte favta læva olgo-bæld uvsu. De jærrab soaj: „Gost læ dat suola, mi galga odnaš ija heppuš suoladet?“ Cælka dat suola, gutte læi favta biktasid garvodam: „Son læ dobbe gavpugëst jukkam, ja oaddemen son læ dal.“ De cælkeb heppuš-favtak dam: „Voj, bahha rjeppo, son galgai odne boattet heppuš suoladet!“ De cælka suola dam, atte: „I læk ballo sust! Ajgobættego vinast jukkat?“ — „Ajgo moaj galle!“ De jugaiga soaj vine, de bagjani oajvai, de gaččaiga. De jærra suola: „Addebættego doaj love ællet dobbe navet sist dom olbma lut?“ — „De oažok galle!“ De manai sisa, ja jærra dat fagta, gutte čokka heppuš čielge ald čajus (ravas) miekke giedast: „Gost læ dat suola, mi galgai odnaš ija heppuš suoladet?“ — „I læk ballo sust, son læ gavpugëst jukkam, ja læ dal oaddemen!“ De jærra dam heppuš-favtast: „Ajgokgo don, virde, vinast jukkat?“ — „Ajgom galle!“ De jugai son, de bagjani oajvai dat vidna, de gaččai son. De suola valdi heppuš ja manai olgus ja doalvoi gonagasa lasai vuöllai. Gonagas iddedëst gæčasti lasa-rajge olgus ja ojni heppuš lasai vuold. De celki: „De læ suola favtaid goddam!“ De vulgi gonagas dokko gæččat naveti. Favtak læk oaddemen. De boatta suola gonagasa lusa ja cælka: „De læm mon heppuš suoladam!“ De oažoi balka. Dagja gonagas: „Im vel jake, atte læk rivtës suola, oudal go suoladak muo rutta-bomba sænga vuold.“ „Suoladam mon galle!“ De manai suola girko-ajdai, ja boltoi (roggai bajas) son dobbe ovta varas havdevaldi dam jabmam rubmaš ja garvoti ječas bæjvalaš adnobiktasi sisa. De manai gonagas viste harje ala, bijai dam jabmam rubmaš macco-baddai ja gurgali vuölas gonagas lasai oudi. Gonagas gæčasta lasa-rajge ja cælka galgosis: „gæča, suola ajgo lasa-rajge sisa boattet! dajdam mon bačet bissoin?“ De bači gonagas. Mo bisso bavketi, nu gaččai dat jabmam rubmaš ædnami, mutto suola ješ rotti baddes bajas. De gonagas lasa-rajge olgus gæčai ja cælka: „Jabmam læ jo suola!“ De arvališgođi gonagas favtaides gujm: „Daidep mi vuölget havdadet su, amam mon šaddat aše vu-

lučen, go mu lasa oudi læ olmuš goddum.“ De vulge si havdadēt oktan gonagasain. De bodi suola gonagasa stoppoi, gonagas hamest, ja valdi rutta-bomba ja guddi fæskari ja bodi ješ stoppoi ja cumesti gonagas galgo. De arvališ-godi: „Dajda farga boattet gonagassa.“ De vulgi olgus ja dagja: „Vuölgam gæčcat, manne nu gukka javkëk mu favtak.“ Dagja galgo: „Manne valdik rutta-bomba fæskari?“ — „I læk suollagëst æmbo ballo, son læ jo jabmam!“ De bodi gonagas ješ ja nokkai galgos lusa. Jærra galgo: „Manne valdik rutta-bombad fæskari?“ — „I son valdam!“ — „Valdik galle, ja cumestik vela muo dälle.“ De gonagas gæčai rutta-bombas, de læi javkam. Go idded šaddai, de boatta suola gonagasa lusa ja dagja: „Mon læm jo suoladam du rutta-bomba!“ — „Oššuk galle suoladet, mutto mannen cubmik muo galgo?“ — „Mannen addi love?“ — Galgak goddut odne gaska-bæjve ajge!“ — „Goddučamgis, okti galgam jabmet!“ De vulgiga guöfte hærra doalvot čæve-čuoppam-sagjai dam suollag. De læ gonagasa lajbe-dakke viesso dam balg' ald, ja de cælka suola: „Luojte muo dam viesost ællet, dat læ must hæggalaš virde; mon ajgom sunji vela njalmalaššat sardnot majlmalaš sagaid.“ De lujtiga su sisa. De læ lajbedakke jafoid siktemen (sildemen). De dajai suola: „Virdečam! vuölge muo oudast hæjaidi, must i læk odne jukkam- ja borram-hallo.“ — „Vuölgam galle!“ Dego vulgi olgus, de valdiga guöfte hærra guabbage gietta-bællai. De čierrogodi: „Ale ejsegen muo doalvo dokko, mon læm gonagasa lajbe-dakke.“ — „Galle don lajbe-dakkam balka oažok, vaj fillišgoadak vela monno.“ — De doalvoiga soaj su čæve-čuoppam-stoalpo ala ja celkiga čæve-čuoppai: „Čuopa dal hoapost, monno viggai fillit balg' ald;“ De časki čæppat eriti (rasta). De viekkali olgus suola lajbe-dakke viesost ja čurvi: „Oho! gonagas, vigetæme don goddik!“ De gonagas manai suollag lusa ja sardno: „Ale æmbo sarno ærra olbmuidi, amam mon šaddat ašalaššan. Mon im dato æmbo du adnet ječčam særvest, mon vuölgatam du nubbe gonagasa lusa ja čalam dunji pasaid, atte don læk suola ja suoladak buok, mi galgaš læt.“

Varjevuodna.

Unjarga.

Rauga birra.

Okt olmaj læi, gutte i mattam vâdnasis rafhest adnet. De son jurdašišgodi, mi læ raddën, vaj vânas rafhest oruši. De son arvališgodi faktišgoattet vâdnasis. Dam ulme mielđ son manai muttom ækked vâdnasis lusa, ja go vâdnasis lusa son bodi, de son vuost nuskides dagai maŋŋe-duovto ala, ja de son ješ manai bejtusi vânas ouden-gæce vuöllai. Oa-nekas bodda son dast čokka, de gulla, go rauga boatta ja fjervast skoalka, dego stæveli gujm lifči važžemen. De bodi rauga vâdnasi ja manai maŋŋe-siessai. Go maŋŋe-siessai son bodi, de biekkogodi: „Huhu, i dast hæjve!“ De son manai gaska-siessai, de riemai ajroi gujm vuöppat, mutto go vuöppam læi væha äjge, de das biekkogodi: „Huhu, i dast hæjve!“ De murdeli dast fastain ouden-siessai, ja go ouden-siessai bodi, de fastain vuöppašgodi ajroi gujm. De das biekkogodi: „Huhu i dast hæjve!“ De čuožželi vâdnas ised ja celki: „Galle munji vuokkaset hæive!“ ja šloakkali lieppe-ojvin rauga guöfte hardo gäski. De manai rauga nuftgo guoros skidnamuödda bægjel vâdnas maŋŋe-gæce. De son fastain manai iddedest fjervai occam ditti, gavnago son maidegen, mutto son i gavdnam ječa go ovt ucca laddasaš olbmua gietta-davtest. De læi rauga dasa jabmam.

Unjarga.

Gufitarak.

De læi okti muttom olmaj, gutte læi hufsim äldsis goade, mutto i son ožžom rafhe dast guftari ditti, damditti

go gufitarak legje dam bājkest, ja son læi hufsim goades sin bājke ala. De gufitarak botte ja viggatišgotte su vuölget erit sin bajk' ald. De dat olmaj i vuölgam eriti, oudal go dälve læ nokkam ja gidda bodi. De gajkoi su goades dast eriti ja hufsi nubbe sagjai. De son rakadi buodo bivdem varas luosaid, ja go læi dobbe maccam buodo rakadæmëst, de šaddai nubbe bæjve, ja son vulgi bajas goargnot nuörre-rajge buodos lusa oappam varas su buodos. Go son læi goargnomen, de gulai juojgamen jokka-gaddest rodo sist: „Voj, voj dam šiega agja, gutte gajkoi su goades eriti sin bājke ald, dastgo sist jabme golbma gusa dam dälve, go dat olmaj læi sin bājke ald.“ Dat olmaj gädidi, atte dat læi su oabba, gutte dobbe gullui juojgamen, ja son i dast fuollam maidegen, mutto manai matkes miel ja bodi buodos lusa. Dam bæjve goddi golbma luosa ja macai fastain ruoktod; mutto golmas legje oasalašak dam golbma lussi, ja go si legje juökkam dam golbma luosa, de bijai dat olmaj, gutte bodi bagjen oappamen su buodos, su oases gædige ala. Ješ son vulgi goades lusa arvalet galgoinës, atte „Ævago soaj vuoša vâras guöle?“ Galgo fastedi boadnjasis: „Mannegis moaj æm oažo vuoššat, go jo læ guölle!“ De boadnja vulgi viežžat vâras guöle, mutto go son bodi dam sagjai, gosa son læi bigjam oases, de son i gavdnam maidegen, dat læi javkam. De son vulgi galgos lusa fastajn mujtalam ditti galgosis, atte son i gavdnam æmbo oases. Ja galgo celki dam: „Gälle don ik vægjam gavdnat, čälbmevädne-olmuš!“ De manaiga guttug occat, mutto æva alma-ken gavdnam. De soaj macaiga fastain goadesga lusa. Nubbe bæjve de vulgiga sikke boadnja ja galgo oappat buodosga, ja soaj völdiga majda manasga miel ja čokketeiga dam mana dam gædige gurri, gost dat oasse javkai, ja ječa hojgagodiga vâdnas vuölas. Go soaj læiga hojgam vâdnas vuölas čaccai, de vulgi fastajn dat galgo viežžat su manas, mutto go læi boattam manas lusa, de gulai son, mak dak skillek su mana askest. De son gæččagodi ja fätti moadde ollës stukka manas askest. Ja jærra ædne manastës: „Gost don daid legjik (fidnijik)?“ De dat manna i buktam sar-

dnot, mutto roggagodi ječas guorast. De fuomaši ædne, atte son læi dast gavdnam guorastës. De väldi ædne daid rodaid ja manas, ja occagodi æmbo rodaid. Ja go son læi occamen, de son gaggasti dam gædge eriti, gosa dat oasse læi bigjujuvvum. De son vela gavnai dam vuold loge mat stukka. De soaj læiga nokkam. De bodi niegost guftargalës dam olbma lusa ja celki: „Don šiega aggja, gutte lejgik gajkom du goadat sin bajk' ald, ja si legje valdam majda du guõlle-oase, ja si læk fastain maksam dunji dam, dastgo don ik duskedam sin ala, go si legje valdam du oase, ja dal gævva migjidi burist, go don læk gajkom du goadat min bajk' ald.“

Unjarga.

Avfruva.

De læiga ofti guõkte bårdne čokkamen fjervast rjevanid. De bodi avfruva ja čokkani gædge ala. De vigga dat nuorab bårdne bačet avfruva, mutto boarrasäbbo giel-dot: „Äle bače, i šaddaš monnoidi buõrre, go bačečak.“ Mutto avfruva gædge ald čokka ja vuovtaides galgad ja ajgo bärgetet. De ajn vigga dat nuorab bačet, mutto dat boarrasäbbo giel-dot: „Maid dal dagak don? Asta maj orrot dast, go i daga monnoidi maidegen, maid moaj vašotædne!“ Nuorab i fuollam dast, jos boarrasäbbo giel-dot, mutto nuorab fengi bissos, ja de dæddeli nirri bisso bæcëk. Go boarrasäbbo ojni vielljas nirri dæddelæmen bisso bæcëk, de čuorvoi avfruvai: „Farot, de bætatalak!“ De borši avfruva dallanaga merri, ja vela čurvi dam boarrasäbbo bardnai, gutte buõre suovai: „Bardnam, itten don galgak læt dast nubbe dam bodda!“ De manaiga ruoftod dat bårdne guõftes. De fastajn nubbe macai nubbe dam bodda dam sagjai, goste læiga čokkamen, čokkani dasa ja goddi čapok. De bodi avfruva dam sëmma gædge ala ja čuorvoi dam bårdne lusas,

ja bårdne gäli avfruva lusa, ja avfruva goçoi dam bårdne: „Mana mu šielge ala, ja bija vuojñaidad mu vuovtai vuöllai, amad havkat, go mon vuölgam doalvot du čada mæra!“ Ja bårdne læi dasa miedamanas. De fast boršoldätti (buokčali) avfruva oktan dain bårdnin, ja äddi vela avfruva dam bardnai træga ja dajai: „Go aččam dalloi bodičædne, de don ik galga ječaid diervatet go dušše aččam, ja ik galga gie-dain diervatet, mutto galgak gejgit træga.“ De bodiga soaj avfruva bajkai, ja dobbe i læm čæce, mutto čuovgad dobbe læi, ja čæce læi dego lokte baja-bæld. Dego dat bårdne gejgi træga diervatam ditti, de doppi dat avfruva äčče treggi, nuft atte banek skučagægje ješgutteg guvlui. De dat bårdne oažoi hirnos ollo silba-spejsigid. De fastajn vulgi dat avfruva dam bårdne ruoftod doalvot, ja avfruva vela äddi dam bardnai golle-gæra olgiš gitti, ja de vulgiga, ja go læiga mannamen, de dam bårdne mielast orro lassan buok. De doalvoi fast avfruva dam bårdne sæmma bajkai, gost læi valdam, ja dat bårdne læi javalaš olmuš obba su æledeðinës, mutto dat nuorab, gutte bačet ajgoi, dat astai dego galva, atte sust i læm mikkege buristsivnadusaid.

Unjarga.

Čæce-gufitarak dajhe Čæce-häldek.

Äčče manai oktan barnides gujm oaggot, ja go si legje ruoftod boattam gaddai ja legje malestam, de dat äčče ja boarrasäbbo bardne nokkaiga. Mutto dat nuorab bardne i oaddam. Vulgi važašet davvas guvlui. Ja go dat bardne læi väzžemen riddo mielð, de oajdna, go ucca fâdnasaš boatta. De čokkani galle ala gæččam ditti, gi dat boatta. Ja go dat fânas læi joavdam läkkâ dam barne, de čurvi dam bardnai: „Maid don gæčak dast?“ Bardne fastedi: „Dam mon gæčam, gutte boatta.“ Mutto dat boares galës datoi dam barne njujkit fâdnasassas ja čuorvoi: „Agjačam,

njujke mu fâdnasi, vuolgo moaj giettavadoin oaggot!“ De njujki bardne fâdnasi, ja de sukkaleiga favlai guvlui. Ja go soaj læiga boattam favleläžži, de šaddai mierka, nuft atte i ojdnum æmbo gaddege. De dagja bardne, atte: „Moaj æm dagjad æmbo gaddai, go nuft hirbmadet mierka dagai.“ De dat boares galës dagja: „Äle, aggjam, bala, i dust læk mikkege hedid.“ Go soaj læiga sukkam oanekässi, de čilgišgodi, ja mierka manai baja-bællai, i allagässi galle, golma sala duökkai bagjeli, dego lokte. Ja de dallanaga šælëti gavpug. Jærra bardne agjastës: „Mi gavpugid dot læ?“ — „Dat læ min gavpug.“ Ja go soaj læddige riddoi, de botte dam agja bardnak (barnek) vuölas riddoi væketam ditti fâdnas bajas gæsset. Mutto dat bardne šaddai morraši, atte gosa son læi boattam. De hästi dat aggja bajas boattet gavpugi, mutto bardne læ illa vuölget bajas gavpug lusa; alma son dädde vulgi. De aggja falla borramušaid dam skipparassas, mutto i nubbe bora. Ja dat aggja dagja: „Bora, bora, i læk mikkege dust hættën, æi si læk nuftgo dak ædnamvuölaš gufitarak.“ De borai. De ajgob guökte barne dam agjast vuölget oaggot. De dat aggja dagja dam bardnai: „Vuölge donge dam guökta miöld oaggot!“ De dat bardne vulgi oaggot, ja go si legje boattam dobbe oaggomëst, de si ajgu vuölget gavpai, mutto dat bardne majda viggä vuölget dom guökta miöld, mutto dok guöftes æva valdam miöldesga, ja dat aggja dagja dam bardnai: „Oro dast, dašsači go mu bardne guöftes boatteb gavpest, galle don oažok oase, ja äle bala, dastgo i læk mikkegen hættën, galle don bæsak ruoftod, go mu bardne guöftes boatteb.“ Ja jærra dam barnest: „Maid don datok oasestad, jafoid vaj surmid, dajhe rudaid?“ Mutto bardne fastedi: „Mon datom rudaid?“ De læiga mannam dat bardne guöftes. De manai dat bardne gavpugi agjas lusa, ja aggja dagja: „Go don vulgičak važašet ja go ojničak maidege, de ik galga mujtallet ječčai go munji, galle mon čilgim dunji daid.“ Ja son vulgi važašet, ja go læi važašæmen, de oajdna gajcaid dunest snuottardæmen, ja vela oajdna go gietta-vaddo hænga bænta dai gajcai gaskast, ja bagjen boatta dam mierka sist,

mi orro dego balva baja-bæld. Ja gajcak dam dunest snuot-tardek, ja ajn muttim doppe vuggi, ja de livkid dam mierka sisa. Bardne dam gæčča ja jurdaš, mi dat galga læt, mutto i cælkam maidege. Mutto go fastajn oajdna ovt muttim doppimen dam vuggi ja ajn manna bajas damaka lakkai, de dat bardne i arvedam, mi dat galga læt, ja macai fast gav-pug lusa. De botte majda dat bardne guõftes, guđek læiga mannam gavpai, ja dat bardne oažoi oassenes duhat spej-sig. De vulgi dat aggja doalvot dam barne ruoktod, ja go soaj læiga mannamen, de jæradišgodi dat agjastes, mi dat galga læt, go son ojni gajcaid dunest, ja gieltavaddo bodi bagjen, ja oft muttim doppe dam vuggi ja manna bajas. De älgi aggja čilgišgoattet: „Dat gieltavaddo læ din jovko (joav-ko), ja dak gajcak læk guölek, din jovko læ oaggomen, ja ajn goddek guöle go don ojdnik gajca doppimen vuggi, — dak læk sist guölek. Mutto mi læp čäcce-vuölaš gufitarak, dabe læk min bajkek.“ Go soaj læiga davvanam gaddest erit, de šaddai fastain mierka sæmma lakkai go soaj bodi-gage. Ja dat aggja doalvoi dam barne sæmma bajkai, gost læi vuolgam, ja gildi, atte: „Ik galga addet vielljasad oase daina rudain, ja ik galga sardnot oktige ječčai go dušše ač-časad.“ Dat aggja i suovvam dam boarrasábbo villji addet oase, dastgo dat læi bahha ja gärroj, ja gufitarak æi læk buörek dam gärros olmui.

Unjarga.

Stallo ja bagje-olmaj.

Ofti læi muttom riggës bagje-olmaj, gutte ješ bivdet manai. Guđi siddi galgos, manaides ja æloides. De Stallo bodi ja valdi su galgo ja manaid ja æloid dajherakkan boc-cuid. Go bagje-olmaj bodi ruoftod ja ojni, atte i læm galgo dast, de vagjolišgodi morrašest dainanaga birrasin. De ojni

muttom sajest dalo ja ollo boccuid. Ojni nisson ja mana boccuid lut sevnjudedin, de vazi dokko dam guõftas lusa ja ojni dast galgos ja barnes. De jærra sednost: „Manne læppe doaj dejke sirdam?“ Galgo celki: „Stallo bodi ja valdi monno ja ælo, ja ajgoi goddet, jos æm læm vuõlget mielde.“ Bagje-olmaj celki: „Mon boadam nubbe ija viežžat dodno,“ ja ravvi galggošis, atte: „Stalo biftasid galgak odne ija čoakkai goarrot, maññel go Stallo nokka, ja rakad ječad maññke lakkai, ja valde stajnak-njéro, dassači go mon boadam gask-ija ajge.“ De soaj ærraneiga. Galgo manai ruoftod, coggai stuora dola ja goaroi Stalo dorka, gavte, busaid, gabmagid giddalagai, ja hængasti buok daid Stalo biftasid skirtek njunnai, hilla-ašo ala. Stallo gavni sist bælka ja jærra: „Maid don goarok, gi ik sælga oaddat?“ Galgo celki: „Moft matam mon oaddet, go du nuöske barri šadim, gutte tingaidad buok guocagattak, ja daid fertim mon goarrot ja bigjat gojkat.“ Go Stallo dam gulai, de son nokkai. De bodi bagje-olmaj ikko ja valdi galgos, manaides ja æloides ja vuogjai ruoftod. Stallo boares æmed fuomaši vuost dam, atte bagje-olmaj jo læi mannam oftanaga galgoines manaidesgum ja æloines, ja ravkali barnes: „Barnačam, bagjan bajas, bagje-olmaj jo galgos valdi ja min ælo!“ Stallo falli nager-čalmigum bajas, ja doppi tingaides, mak buõllam jo legje. De i læm Stalost ærra radde, ferti alas viegatet, ja valdi stuorra nibes mielde. De ojni bagje-olmaj, atte Stalo jo alas doared, de gargi son farfo-badde maññai. Stallo ojni farfo-badde da njanga, hojgadi giedas dam farforajgai, ja de gietta lajgai oalgest erit. Bagje-olmaj manai gæjnos, ja Stallo dasa jami.

Gufitar-niejda.

De læi oft olmaj, gæst læi okta bardne, ja dam barnest læi sierra stoppo. Ja go son ovt ija læi oaddemen stovostes, sængastes, de bodiga guõkte gufitar-niejda sisa.

Sudnost legje vilgis sarge-gavtek bagjelist, ja skarlagpapperak oajvest, ja hæva gapper-baddek lajoi birra, ja hæva čiekka-linek čæppati ja olgi bagjel. De dovdai dat bardne, atte guökte gufitar-niejda dak læiga, gudek bodiga sisa. De bodiga lakka su sænga. Nubbe lagabui vel vigma sænga gurri, mutto nubbe cælka: „Ale oarm'ballam vigma nu lakka, de bættatalak!“ Mutto nubbe lagabui lagabui murdeli. De dat bardne doppi gitti ja cikci gieda varaidi. De nubbe viekkali olgo-rajge, mutto dat nubbe nejda baci, go æmbo i bæssam ruoktod vuölget, dainago gietta varaidi šaddai. De cælka dain barnin: „Gæčā dal: maid don da dākkik!“ Dat bardne cælka: „I dat daga maidege!“ Iddedest manai son ædnes ja ačes stoppoi ja mujtal ædnasis ja aččasis, atte de son fätti gidda gufitar-niejda, ja atte læi dat gufitar-niejda su stovost. De rakadi ædne sudnji borramušaid, ja de äddi bardnasis, ja de bardne doalvoi dokko gufitar-nijdi, moarsasis. De ješ vulgi ædne gæččat maññeld maggar læ, ja go bodi dokko, de cumain diervati, ja de valdi ædne ja bijai bæjta-line vuöllai dam gufitar-niejda, dassači go bapa lusa vuölgeb, amasek ærrak oajdnet dam. De soaj vulgiga bapa lusa. Jærra bapa: „Mi dat læ nejdaid dust?“ De dot sardno: „Dat læ gufitar-niejda.“ — „Moft don fätijik gufitar nejda?“ De dat mujtali, moft son fätti. De bapa valdi ja gastaši, ja de jærra barnest, maid namaid son galga dam nijdi navdet. De dajai dot: „Birit.“ De bap navdi sunji Birit-nama. De jærra dam barnest: „Maid don ajgok dain gufitar-niejdain?“ — „Mon ajgom najtalet.“ De dot dagja: „Ikgo sigjidi lonot dam nejda ærra nejdain?“ dastgo son ojni, dam gufitar-niejdast čabba silba-vuolpo læi bagjelist, ja čabes son læi. De bardne cælka bapain: „Im mon lonot!“ De jærra bapa barnest: „Maid don ajgok? — „Najtalet mon ajgom dam gufitar-niejdain!“ De bap dagja: „Na, go jo ajgok najtalet, gälle mon najtam.“ De bapa najti sodno, ja de äddi dievnas. De vulgiga ruoktod, ja bodiga bajkasæsga. De bardne arvališgoatta dain nejdain, mo soaj dal galgaba ællegoattet. De nejda cælka barnin: „Monnost i læk hætte, gälle dust riggēs magak læk.“ De gufitar-niejda vielljak

bukte hirsaid ja rakadegje lasa-stovoid sudnuidi, ja de bukte savcaid, gajcaid, bukkaid, gicid, gusaid ja vuovsaid. De dagja dat niejda boadnjasis: „Ik galga garrodet, ikge duskedet šivetigujm, de dak jabmek. Æmge moaj darbaš ollo bargat dai šiveti birra.“ De ællo sudnuidi nu ollo šaddai, ja de ælleb nu burist. De sudnuidi manak šadde, ja soaj ælleb nu riggesën, burist juökke lakkai, i mikkege vajegvuodaid.

Čacce-suolo.

Nuortalaš Sami soagŋo-vierok,

(mujtaluvvum čacce-sullu bagje-âlmast.)

Dego irge ja su vanhemak ja su soagŋo-âlmak ja su soagŋo-gappagak bottëk sin čoakkem-sagjai, dam markani, gost moarse læ, de dok, dam niejda ačče, ædne ja fuölkek vikkëk lajdit soagŋo-âlmai hergid gidda barta uvsã njalbmai, ja de æska dast lujtëk hergid, gæsaid, ogotasaid, bagid ja golkaid.

Dego soagŋo-âlmak dam moarse stoppoi elike bãrti bottëk, ja go uvse-rajge čagŋalek sisa, de si moarse aččai njunesak äddëk, njunegujm buörastattek ače, ædne, moarse vielljaid ja moarse. Sist læ daggar buörastattem-vuökke, njunesak dæddelek guojmesak njunnai, ja gobmãrdëk golma gærde. De jãrralek soagŋo-âlmak: „Lægo mist loppe sardnot maidege?“ De dok fastedek: „Læ galle!“ De si gitek dam oudast ja gobmãrdëk golma gærde, go si daid burid sanid oššuk vuostasak. De vižžëk soagŋo-âlmak vine, ruošša vine, maid si læk mieldesek buktam dobbe, vuost golm bæjlasaš boattal, ja de äddëk niejda aččai, ædnai, viel-ljaidi, gæsag golma cærke. De si gobmãrdëk, oudal go jukkek, golma gærde, ja čuggijek golmain suormain galloi, oalgai ja raddai. Ja de soagŋo-âlmak spasebuššëk (gitek), go dok læk jukkam ja celkëk: „Ædnag spaseb (gitos)!“ Ja dat,

ätte niejda vanhemak jukkam læk cærke, dat læ sigjidi nu nannos gullat ja oajdnet, ätte niejda vanhemak æi buvte šat caggat niejdasak najtalæmest, maññel go si cærke læk jukkam, damditti go si dam boft jo læk loppedam. Mutto go si æi vuõstaivalde soagño-ålbma cærke, de sist i læk miella niejdasak najtet. De læi vuostas bæjve.

Dego nubbe bæjve šadda, de si rakadek hæjaid, jugalmasa, dokko dam bærti, gost irge assamen læ. Soagño-ålmak ja soagño-gappagak vuost golma gærde ellæk niejda açe bartast ja gobmardällæk, ja nama mæld celkæk aččai ja ædnai: „Boattet galgabække soagño-goattai!“ De dok fastedæva: „Gito ædnag!“ De soagño-ålmak gobmardällæk ja vulgæk fast rakadet hæjaid. De bottæk si fast nubbe gærde ja de oppet ravkek nama mæld açe ja ædne, ja go dok cælkeb gito ædnag, de si gobmardällæk. De bottæk goalmadašši goččot. De æska vulgæk niejda ačče, ædne, vielljak ja oabak borrat ja jukkat soagño-goattai. — Mutto moarse i vuølge hæjaidi, mutto bacca ačes barta čikki, ja gobmol ja čierro nu gukka go si dobbe jukkamen ležžæk. — De si, go dokko bottæk, de gobmærdæk, njunesak äddæk soagño-ålmajdi ja soagño-gappagidi ja bardnai ja barne aččai ja ædnai. Dego si gobnardallamest læk gærgam, de goččuk barne vanhemak niejda açe oktan galgoines cokkanet gasko, boaššo-gæččai, ja de ječčasak männæk guõkte bællai bævde, ålmak nub' bællai, nissonak nub' bællai. Mutto irge vanhemak čužžuk uskæn ja gobmardällæk. De soagño-ålmaj valda golm bæjlasaš boattal ja guõkte cærke, ja læjko vine dai cerki sisa. De doalvo dam moarse açe ja ædne njune oudi. De dak vuost golma gærde gobmærdæva ja de valdeb ja jugestæva. De soagño-ålmaj oppet gobmærd golma gærde. De læjko fast oppet soagño-ålmaj dai cerki sisa ja guõdda moarse viellja guõkta njune oudi. De jugestæva dok. De oppet læjko guttui cerkid dievva, ja de birra manna dam lakkai golma gærde. Go si læk gærgam jukkamest ja borramest, de si guõkte bællai bævde čuožžastek ja addalek giedajdæsek okti, gotteg guojbmasis, ja de cumaställæk gotteg guojmes, guõkte bællai niera dæddelek si. De jerræk

irge fuölkek: „Man ajgai galgap niejda ače goatta čoakkanet?“ De niejda ačče cælka, man ajgai si galgek čoakkanet su bårti nejda oažžom ditti. De læi nubbe bæjve.

Dego goalmad bæjve šadda, de nejda ačče rakad jugalm bartasis, ja goččogoatta ječas bæle fulkid buok su bartasis. Ja nejdak čoakkanek moarse lusa čierrot oktan moarsin, ja bigjæk line čalmi ala, bagjel oajve moarsai. De čierro moarse dam mosko line vuold. De dam sæmma ajge irge čoakke bartasis fulkides buok nu ædnag go leššæk sust. De vulgæk si, irge fuölkek ja irge ješ majda nejda ače bårti. Dego si bottæk dokko, de læva guökte ganda uvsa oudast. De dægjæk algogandain: „Luojte min sisa!“ De dat cælka: „Addet ruda, de bæssabækket sisa!“ De dok äddæk vitta gut' skilling, ja de luoja dat ganda sisa. Dego bottæk fæskar uvsa duökkai, de fast nubbe ganda siskeb uvsa oudast orro. De celkæk: „Luojte min sisa!“ De dot ravkal: „Addet ruda, de bæssabækket sisa, ækket bæsa, oudal go ruda lækket addam!“ De äddæk ruða dok, ja de luoja dat ganda sin sisa. Dego bottæk sisa, de nejda ače fuölkek čuožžastek ja važželek golmas dai oudald, ja de goččostek olgo-rajge buokaid. De dok olgo-rajge männæk ja javkek dobbe olgon viekka gukkarak, ja gojvuk muottagid olgidæsek ala ja ojvidæsek ala ja buok rubmašæsek ala, atte læ muottan buok sin rumaš, ja de bottæk fast sisa. Dalle æva æmbo læk gandak uvsa oudast. Dego bottæk sisa, de celkæk irge fuölkek: „Æp bivvam olgon, borga-albme læ garas.“ De nejda ačče cælka: „Vuojetækket olgo rajge!“ De dok vuogjalek olgo rajge fastajn. De oppet gojvuk muottagid olgidæsek ala sæmma lakkai go oudeb have læk dakkam. Mutto dego nubbe gærde fast sisa bottæk, de oppet goččo nejda ačče: „Vuogjalækket olgus!“ De dok vuogjalek oppet olgo-rajge ja gojvuk goalmad gærde oppet sæmma lakkai muottagid olgidæsek ala, ja de celkæk: „Go dal čagnalæžžap sisa, de æmbo æp vuølge olgus nuvta.“ Dego dal bottæk sisa, de goččuk nejda ačče ja su fuölkek vimag: „Važžet dal dokko boaššo gæččai ja čokkanækket!“ De dok važžek ja gobmardallagottæk nejda ače, ædne ja

fulkid buokaid, juökke ovta nu ædnag go ležžäk si. De niejda bæle soagŋo-âlmaj riebma rakadet guökte cærke ja læjko vine dai cerki sisa. ja jugatišgoatta sin. Vuost guöda barne ače njune oudi, ja ædne ja barne soagŋo-âlmai njune oudi. De maŋeb have ječas bæle fulkidi addegoatta sæmma lakkai. De jukkek ja borrek dam bæjve gæče miel nu gukke go læ bæjve, mutto moarse čierro uske-gæčest ja ærra niejdak sæmma lakkai čirruk.

Dego gærgagottäk jukkamest ja borramest, de si gobmærdäk, njunidæsek okti dæddelek ja nieraidæsek, damditti atte de læ (læk) si dal soappam ollasi, ja de læ (læk) si soavat jukkam. De irge manna moarse baldi čokkanastet, ja gæčča line vuold muodoid. Dego oanekässi čokkanastam læ dast, de fast čuöššäl eri. Oppet sæmma lakkai irge ačče ja ædne ja soagŋo-âlmak ja gappagak. De si čuöššelek ja dægjæk niejda ačŋin: „De læp mi dal niejda dust oššum?“ De dot fasted: „Lækket galle oššum, de dal dakket, gosa datošækket, dego dolast basset čælmid, dego adnet ærresën, mannën di datošækket, de mu appe dal æmbo i ole mu nijdi.“ De niejdak rakadišgottäk moarsai vuögjem-biktasid bægjeli; daid biktasid eri nulläk, maigujm ače bartast læi. De moarse čierro, ja ærra niejdak æi buyte biktasid bægjeli moktege garvotet. Dot valda, čievčad, njukod, čorbma daid ærra niejdaid, go dok garvotæmen læk. De valdek muttomak, deddäk giedaid julgid, ja de muttomak biktasid hojgek bægjeli. Dego si vimag sättek biktasid bægjeli, de bigjæk bæjta-line oajve ala, ja dam bæjta-line vuold son galga jottet nu gukka go dam irge bajkai bodiš, daj son læššä vuögjemen, daj važžemen. De ærra niejdak, go biktasid oššuk bægjeli, de valdeb guöfte niejda guabbag moarse gitti, ja de vuölgeb lajdet vuögjemgærres lusa. Ja de muttomak valdek rano ja buok moarse galvoid ja dolvuk gærres lusa. De čokketek moarse vuögjemgærresi ja garragottäk gærresi. De bærdäk gærres sisa moarse galvo ja rano moarse julgi ala gidda aske ragjai. De dam gærres njunnai, daihe moarse askai, vel bigjek ruošša-lajbe, damditti go si dokko bottäk irge bajkai, de si

nulläk gærres, ja dam lajbe gærres njunest valdek ja moarse čuoššaldättäk, ja de valdeb guõftes guabbage giedast lajdet moarse irge bårti. De irge ædne lajbe valda gitti, ja de vuolga važzet maññest, ja de, oudal go ukša-rajge sisa moarse čagñal, de irge ædne golma gærde časka dain lajbin moarse bätti, ja cælka: „Don galgak dal šaddat lajbe-æmedën!“ Go moarse sisa manna, de son dam lajbe dadevitta balkest maññeld sisa. De moarse valda dam lajbe giettasis ja bigja dam bævde ala. Mutto moarse ajn læ bæjta-line vuold go irge goattai čagña, ja son orro vakko dam bæjta-line vuold. Ja gutte ajgo su čälmid oajdnet, de dat ferte ruđa addet. Dego vakko gæčest papa lusa manab, de æsk valdek dam bæjta-line erit.

Dænodak.

Golbma girde-jomfruva.

De læi muttom boanjast golbma bardne. Nuorramus bardne læi Ruõbba. Ja dam boanjast legje korna-gilvagak, mutto dak gilvagak borrujegje juõkke ija čakčag, ja i son diettam, mi borai daid. De boarrasämus bardne manai faktit ikko; mutto go son oroi dobbe gask-ija ragjai, de gulai juca ajmost ja ballai vissui. Nubbe ija manai gaskalämus viellja; mutto go gask-ija ragjai son oroi ja dälle gulai ajmost juca boattemen vuõlas, de songe sëmma lakkai ballai ja manai vissui. Da goalmad ija manai Ruõbba, ja son čaņai ruovde-riddai vuõllai. Dego son dobbe oroi oanekässi, de son gulai, go ajmost dobbe juca vuõlas boatta. De botte vuõlas golbma vilgis čuõņak, ja si sejvu korna-gilva-garde sisa. De si nulle hamaidæsek erit ja šadde golbma jomfruvan, ja okta, mi læi nuorramus ja čabbasämus, bijai sierra hamas. De Ruõbba njagai dokko dam hama lusa ja valdi dam ja čaņai ruovde-riddai vuõllai fast. Go si gerge golbma Jomfruva gajkomest kornaid, de si botte hamaidæsek

lusa, ja guökte boarrasämus jomfruva gavnaiga hamaidæsga ja čaŋaiga daid bægjeli ja girdeleiga fast ruoktod; mutto nuorramus baci dasa, gutte i gavdnam hamas, ja son riemai čuorvot: „Go boadnja læžak, gutte mu hama læžak valdam, de boade mu sagaidi, mon addam ollo ælo! Go bardne læžak, gutte mu hama valdam læžak, de boade mu sagaidi, de mon dunji akkan (loppedam ječčam)!“ De Ruöbba čuožšeli eri dobbe ruovde-riddai vuold, ja son bođi dokko dam čabba jomfruva lusa ja jærai: „Manne di dabe ællebækket min korna-gilvagida gajkomen?“ De vastedi jomfruva: „Mi ællep dabe danne, go mist æi læk korna-gilvagak!“ De jærai Ruöbba: „Gæn niejdak lækket di?“ De vastedi jomfruva: „Mi læp pave-gonagas niejdak! Ikgo don mu hama adde dal?“ — „Im mon adde, oudal go oažom cumestet du ja munji akkan loppedak ječad ja addak munji panta“ De niejdast læi golle-giessam, ja dam giessamest čuožoi ače namma ja ædne namma ja niejda namma. Dego son dal oažoi cumestet niejda ja giessama, de äddi son hama ruoktod. Ja go niejda oažoi hamas, de čaŋai bægjeli ja dajai diervuodaid bardnai ja loppedi boattet jakke-bæle duökken ruoktod viežžat su, ja de girdeli ruoktod siddasis. Iddedest jærra Ruöbba ačče bardnestes: „Bottikgo diettet, gæk borrek korna-gilvagid!“ De vastedi Ruöbba dušše: „Æi dak borru æmbo!“ De ačče i boattam æmbo diettet, mo læi. Jakke-bæle duökken de bođi niejda viežžat irges girde-skipain. De dagja niejda irgines: „De gærga dal vuölget!“ De vastedi Ruöbba: „Im mon vuölge, oudal go mon vuölgam gonagasam diervuodaid dakkat.“ De vastedi moarse: „Ale don vuölge dokko, don oažok daggar duomo, atte mon im mate du vækjetet!“ De Ruöbba i fuollam dast, de vulgi son lika vel gonagasas lusa, ja go son bođi gonagasas lusa, de son dajai: „Bace dal dærvan, armolas gonagas! De mon ajgom vuölget dal pave-gonagas riki najtalet pave-gonagas niejdain.“ De vastedi gonagas: „Ik don bæsa vuölget, oudal go čuopak ædnami buorak dam vuovde.“ De Ruöbba vulgi moarses lusa ja dajai: „De mon ožžum duomo daggar, atte im mon mate dam bargat.“ De vastedi moarse: „Manne

don ik jaketallam munji! Ikgo don gullam, go mon dægjim, atte don oažok daggar duomo, maid mon im mate du vækjetet.“ De niejda äddi avšo ja gočoi irges: „Vuølge dal dokko ja čuopa ucca muoraš ædnami, ja go dat muorra gačča ædnami. de saval: „Vare dat vuovde gaččaši ædnami dego dat muorra!“ Go Ruöbba læi gærgam dobbe, de vulgi ruoktod moarses lusa, ja de dagja moarse: „Gærga dal, moaj vulge!“ De vastedi Ruöbba: „Im mon oudal vuølge, oudal go gonagassam diervuođaid dagam.“ De vastedi moarse: „Ale vuølge dokko, de don oažok duomo daggar, atte im mon mate du vækjetet.“ De Ruöbba i fuollam dast, son lika vulgi gonagasas lusa, ja go son bodi gonagasas lusa, de dajai gonagasain: „Bace dal dærvan, armolas gonagasačam! De mon læm čuöppam buok du vuovde ædnami, ja mon dal ajgom vuölget.“ De gonagas vulgi gæččat vuovdes, ja go bodi vuovdes lusa, de ojni, su vuovde læ buok čuppum ædnami. De dajai gonagas: „Ik don bæsa vuölget, oudal go don ceggik buok mu vuovde fast bajas.“ De Ruöbba vulgi moarses lusa ja dajai: „De mon ožžum duomo daggar, atte im mon mate dam bargat. Mon galgam fast ceggit buok dam vuovde bajas.“ De vastedi moarse: „Manne ik jaketallam munji, go mon dægjim, atte don oažok daggar duomo, atte im mon mate du vækjetet.“ De äddi moarse irgasis ucca lasaš ja gočoi: „Mana dal dokko dam ucca muoraš lusa ja vuođda dam, ja de cegge bajas, ja go dat muorra cæggan, de saval: „Vare dat vuovde cægganičci nugo dat muorra!“ De son nu dagai, ja de vuovde cæggani buok bajas. De son vulgi ruoktod moarses lusa, ja de dajai fast moarse: „Gærga dal, moaj vulge!“ — „Im mon vuølge vela, oudal go mon vuölgam gonagassam diervuođaid dakkat.“ — „Ale vuølge, de don oažok duomo daggar, atte mon im mate vækjetet du æmbo.“ De i fuollam dast, son vulgi lika vel, ja go bodi gonagasa lusa, de dajai: „Bace dal dærvan, armolas gonagasačam! De mon læm ceggim dal du vuovde bajas, ja mon ajgom dal vuölget.“ De gonagas vulgi gæččat vuovdes, ja go bodi vuovdes lusa, de læi vuovde sæmma lakkai cæggot mo oudal. De dajai gonagas: „Ik don bæsa vel

vuölget, oudal go don sevnjus-rikast golle-suoppa viežak.“ De vulgi Ruöbba moarses lusa ja dagja: „De mon oššum daggar duomo, atte maid im mate bargat. Mon galgam vieššat sevnjus-rikast golle-suoppa.“ De vastedi moarse: „Ikgo don gullam, go mon dægjim, don oašok duomo daggar, atte mon im mate du vækjetet æmbo!“ De moarse dagai diervuodaid irgasis ja dajai: „De moaj æmbo æm oajdnal goassege!“ Ja de moarse manai skipas sisa, ja skipa girdeli ruoktod. Mutto Ruöbba važželi sevnjus-riki. De Ruöbba važi nu gukka, go dam majlme bæjvaš čuovga bisti, de bođi mano čuovga, ja de manai nu gukka, go mano čuovga nogai. De bođi nasti čuovga, ja dego dat nogai, de bođi sevnjus-riki. Dobbe fätti golle-suoppa, maid son njamai giettasis, ja de vulgi dallan dobbe fast erit ja bođi nasti čuvgi, dego dat nogai, de bođi son mano čuvgi, dego dat nogai, de bođi son bæjvaš čuvgi. Dego son dal læi važžemen, de ojni, guökte Jetanas-bardne doarrob. Ruöbba bođi dai lusa ja jærra: „Manne doaj doarrobække?“ — „Monnost læ arbe-hatta, dam arbe-hatta moaj dorru, guabba galga oaššot.“ — „Æppe galga doarrot, juogadække čabaset! Maggar hatta dat læ?“ De vastedeiga Jetanas-bardne guöftes, atte: „Go dam hatta oajvai bigja, de i ojdnu æmbo.“ — „Galle monge gæčam dam hatta,“ maid Ruöbba dajai, ja de naketi oajvasis dam hatta ja javkai dam guökta lut erit.

De Ruöbba læi važžemen das, de ojni das, guökte Jetanas-bardne doarrob. Dego bođi Jetanas-barne guökta lusa, de jærai: „Manne doaj doarrobække?“ — „Monnost læ arbe-stævelak, dai ald moaj dorru, go moaj dattu guttug daid.“ De jærra Ruöbba: „Maggar dak stævelak læk?“ De vastedeiga Jetanas bardne guöftes: „Dat læ stævelak daggar, go daid bigja juölgai, de lavke mila juökke lavkest.“ De Ruöbba dagja: „Adde munjige gæččat daid stævelid!“ De ädige; mutto Ruöbba, go oašoi daid stævelid, de son bijai hattas oajvai ja javkai dam guökta lut erit. De son bijai daid stævelid juölgasis ja vulgi. Mutto go son das læi važžam moadde mila, de ojni dasge guökte Jetanas-barne doarro-

men. Dego bodi dam guökta lusa ja jærai: „Manne doaj doarrobække?“ De vastedeiga Jetanas-bardne guöftes: „Monnost læ arbesoabbe, dam ald moaj dorru, atte moaj dattu guttug dam.“ De jærai Ruöbba: „Mannen dat soabbe adnu?“ De vastedeiga Jetanas-bardne guöftes: „Go nubbe gečín čuögge ælle olbmu, de dat jabma, ja go nubbe gečín čuögge jabmam olbmu, de dat ælla.“ De dagja Ruöbba: „Adde munjige dam soabe, monge gæčam!“ Dego Ruöbba oašoi dam soabe, de son naketi hattas oajvai ja javkai dam guökta lut eri. De Ruöbba vazi oane-kässi das ja bodi truolla-galgo guovdo. Ruöbba čanai su vissui ja ravkai: „Buörre bøjve, buörremus-ædnačam!“ De vastedi truolla-galgo: „Vare mon buvtašim bargat du vuösta buörremus-ædne gædnegasvuodaid!“ De jærra Ruöbba: „Ikgo don dieđe, buörremus-ædnačam, gost læ pave-gonagas rika?“ De vastedi truolla-galgo: „Im mon dieđe, oudal go mon vuölgam loddidam njurgit čoakkai.“ De son manai olgus ja njurgi loddides čoakkai, ja go dak legje čoakkai boat-tam, de son saddi boares goaskem girdet birra ædnam occat pave-gonagas rika. Ja goaskem girdi birra ædnam, de nuvt i gavdnam. Dego bodi ruoktod, de dajai truolla-galgo: „Vuölge dal girdet birra abe, dego ik gavnaš, de mon du boaldam!“ Goaskem girdi birra abe, mutto i gavdnam. Dego bodi ruoktod, de truolla-galgo guorbadi su, saddi su girdet birra alme ja dajai: „Go don dal goalmadäšši manak, dego don ik gavnaš, de mon du boaldam.“ De goaskem vulgi girdet birra alme, ja de gavnai pave-gonagas rika olgo-bæld mano čuovgas. De bodi ruoktod ja dajai: „De mon dal gavdnim!“ Jærra truollagalgo: „Gost dal gavdnik, gukkën?“ — „Mon gavdnim olgold mano čuovgas.“ De truolla-galgo saddi goaskem oappesën Ruöbbai, ja goaskem galga guöddet rasta stuorra abe Ruöbba. Ruöbba dagai dal diervuodaid truolla-galgori ja dagja: „Bace dal dærvan, buörremus-ædnačam!“ De vastedi truolla-galgo: „De mana dal dærvan, barnačam!“ De Ruöbba vulgi, de mujtai fast fæskarest, atte sust læ oajve faste ja jorgeti fast vissui ja dajai: „Ikgo don dieđe rađe, buörremus-ædnes?“ — „Must læ

golle gædme fæskarest, naket dam sisa oajvad!“ De Ruöbba naketi oajves dam sisa, ja šaddai oajve bære golle. De Ruöbba fast dagai diervuodaid truolla-galgoi, ja de soaj vulgiga goaskemin oftanaga. Ruöbba vulgi viekkat, ja goaskem vulgi girdet, mutto Ruöbba læi jotteleb go goaskem ja boði oudal dam stuorra abe duökkai. Goaskem joavdai maŋŋa, ja go dat boði, de datge sæjvoi dasa vuojŋastet. De jærai Ruöbba goaskemest: „Goastadakgo muo galvo majda guöddet?“ — „Galle mon goastadam!“ De goçoi goaskem Ruöbba: „Vieža dal golma gædŋe fjervast, ovta galgak valdet olle-rajast, nubbe gaska-fjervast ja goalmad fjerva-rajast.“ Go Ruöbba boði fjervast, de goçoi goaskem: „Mana dal muo sælge ala!“ ja de ravvi vela: „Go mon goçom du gædŋe balkestet merri, go mon vajbam ja datom vuojŋastet, de don galgak vuost balkestet olle-raja gædŋe.“ De goaskem girdeli ja girdi nu gukka, go son vajbai, de goçoi: „Balkestet olle-raja gædŋe ouda-bællai!“ De dat šaddai suon, ja soaj çokkaneiga dasa vuojŋastet, ja go soaj dast vuojŋasteiga, de goaskem ajn girdeli, ja go son girdeli, de dat gædŋe vuojoi bodnai. De girdi goaskem nu gukka, go dassago son das vajbai. De balkesti Ruöbba gaska-fjerva gædŋe, ja go son das vajbai, de son balkesti fjerva-raja gædŋe. Go goaskem das girdeli, de son goastai gaddai. De jorgeti goaskem ruoktod, ja Ruöbba važželi pave-gonagas gardemi. Dego son boði gonagas gardemi, de læi sust moarse bæssaladdamen biftasid çacce-gajvo lut, ja bardne læi majda dast ædnes lut, ja bardne guovla gajvo sisa. De manai Ruöbba barne oalge bagjel guovlat gajvo sisa, ja son lokti hattas erit, nu atte bardne ojni suojvakas doppe gajvo siste. De dat manai ædnes lusa ja dajai, açes ojni dobbe gajvo siste. De vastedi ædne, atte: „Dust aççe læ galle, mutto ik don boaðe açad oajdnet goassege!“ ja de valdi ædne barnes gietta-bællai ja vulgiga vissui. Dego soaj boðiga vissui, de riemai niejda çokkot oajves ja manai stuorra spæjal lusa jeças gæççat. Ruöbba manai niejda sælgai ja bajedi hattas bajas. De niejda ojni spæjalest, de son gæççasti sælgasis, de i oajdnam maidege. Ajn riemai son

oajves čokkot, de Ruöbba das bajedi hattas, mutto go niejda gæčasti sælgasis das, de i oajdnam maidege. De riemai goalmadašši čokkot oajves. Ruöbba das bajedi hattas oajvest. Niejda ojni das spæjalest ja gæčasti das sælgasis, mutto de i oajdnam maidege. De riemai čierrot ja dajai: „Manne don čajet ik ječad munji, go læžža duot, atte don dat læk, mu irge, gæn mon læm oajdnam dal spæjalest golma gærde?“ De Ruöbba čajeti ječas, ja moarse valdi su birra čæppat ja cumesti ja dajai: „Im mon jakam, atte moaj galgaim æmbo oajdnalet dam majlmest, mutto mon dal jakam, go oajnam. Mutto mo don dejki bottik?“ De Ruöbba mujtali, mo son bođi, ja de dagja niejdain: „Mana dal ačad lusa, ja mon manam olgus dokko viek gäski eri viesoin, ja de galgak guovlat lasa-rajge, ja go don oajnak mu boattenmen, de galgak kujgit aččasad: „Gæč, amas olmuš do boatta!“ De niejda kujgi aččasis, ja go ačče vulgi gæččat, de dagja niejda: „Oajnam mon, mu irge dat boatta!“ De gočoi ačče niejdas: „Vuølge dal olgus ja gočo vissui.“ Niejda vulgi ja gočoi vissui. Go Ruöbba bođi vissui gonagas lusa, de ravkai: „Buörre bæjve!“ Gonagas gočoi čokkanet ja jærre: „Dongo læk dat olmaj, gutte mu niejdain de galgak najtalet?“ De vastedi Ruöbba: „No mon læm!“ De dajai gonagas: „Ik don bæsa najtalet, oudal go don buvtičak ravkat bajas daid soaldatid, mak læk must jabmam, golma loge; dobbe læk viesost orromen dak. De Ruöbba manai ja čuoggoi daid bajas, ja dok čuöžžëlegje bajas ja botte gonagas lusa ja jerre: „Manne don, armolas gonagas, boktik min bajas, go mi læimek nu rafhest oadđemen? Maid dal addak migjidi bargon?“ De vastedi gonagas: „Mannet dal soattai!“ De si männe. De Ruöbba najtali, ja si adnegotte jugalmas ja ädne jugalmas golma bæjve ja bačalegje. De muttom bilkar filli mu viekkat mædda haka-njalme, ja go mon vikkim, de son cäkketi, de haka bavketi, de mon rævgim dejki. De læm mon dal dabe, ja si læk dobbe, imge mon æmbo dieđe dal mo si leššëk, ællemen vaj jabmam.

Gârâsjok.

Ulta-niejdak.

De læi oft âlmaj, gutte çafçag manai dokko javrai ja jurdaši bivdet dam javrest gulid firmi gujm. Son læi dakkam aldseis ovtu muddagës lavdnje-goade, gost son orro dam gaska go son dobbe læ bivdemen gulid. Iddedëst gesi firmides bajas ja bijai gojkat daid holga ala. Go ækkedës bæjve šaddai, de vulgi son firmides suppit javrai, ja go son læi olgus suppit firmides, de sugai son gaddai fast, manai goattai, dagai dola sevnjudedin ja vuoššagodi. Go son dal læi vuoššamen, ja go su gievne duoldai, de jurdasišgodi son goajvot: „Dajda son goajvot dal, dastgo gievne læ juo duoldam.“ De goajvoi ja borragodi ja læi borramen. De boðiga guöfte çabba çinadam niejda goattai ja çokkaneiga ufsa gurri. Mutto i son fuollam dain nissonin, go jo arvedi, atte æi dak dajde læt riftës olbmuk. Go son gærgai borramest, dolla ajn læi buöllemen, de son vællani, ja dak guöfte çabba niejda murdeleiga lågâbuššï su. Nubbe niejdast læi çabba borge-bæska boccu miese nakin gorrujuvvum, ja çabba nakke-boagan læi su birra. Dam nubbe niejdast læi çabba vilgis gaggës-gafte bagjelist ja çabba skarlag-lajgeboagan birra. De go dat âlmaj læi vællamen boaššo-gæçest, de datoi dat vilgis gaggës-gafte-niejda ajn lågâbuida su, mutto âlmaj, gutte vællamen læi, javohaga giedas dokko niejda guvlui datoi lågâdet, mutto go niejda dam fuobmaši, de murdelasti son uccanaš olgoleššï, ja dat nubbe niejda, gæst borge-bæska læi bagjelist, son gielda guojmes: „Ale, oarm-bællam, bætatata!“ De âlmaj dagai oadðen jeças ja oroi de go oadðemen lifçi. De ajn dat sæmma gafte-niejda låkkânadgodi su guvlui. Dagja nubbe niejd guojbmasis: „Du irge dat læ!“ Mutto dat gafte-niejda fast celki dam bæskanijdi: „Alma dat dudnji riebma oudal, gutte riggasabbo læk.“ Dajai nubbe niejda: „Alma donge læk sæmma riggës go mon.“ Dat gafte-niejda fast fastedi dam bæskanijdi: „Im

mon læk nu riggës go don, gæst ollo bocuk læk.“ Mutto bæska-niejda fast dajai: „Alma dustge læk ollo šivehak!“ Mutto dat gafte-niejda fast fastedi sudnji: „Mi dat badde-gæčče-šivet læ vuösta stuorra boaco-ælo!“ Dallanaga vaz-zeli dat bæska-niejda nub' bæle aran, buotta dam ålbma, ja čokkani lojdui, mutto gafte-niejda vela goalmad gærde ja maŋŋemuš have låkkånadgodi dam ålbmai; mutto ålmaj de bajas bajedi oajves ja čokkani, ja de soaj viekkaleiga guabbačaga olgus ja manaiga, ævage boattam sisa šat.

Luossa ja vuskon.

Luossa vuogjali dæno mielde bajas giddag, dallanaga go dædno luoddani ja ænaš jigŋa manai merri. Go son vuogjam læi gidda bajemuš jokka-gæččai, de jokka nogai, ja son oroi dobbe guojka siste, damditti vaj son oažžo mædemides olgus bigjat jokki. De bođi čagča, ja go son gærgai goddamest, de vulgi son vulus mæra guvlui. De go bođi son låkkå mæra, de bođi baldës su oudald. Jærai luossa baldast: „Gosa don vulgik?“ Baldës fastedi sudnji: „Mon vulgim sajvi!“ — „Voj hæppan, gosa don vulgik daina hamin, daggar govda guölle go don læk? Don roakkasak juökke gædge gaski, ja de godduk dassanaga!“ De jægadi baldës luosa ja jorgali ruoftod merri fastajn, ige goassege æmbo vuölgam sajva čaccai. Bodi maŋŋelist rudnog su oudald. De jærai luossa sust: „Gosa don læk vuölgam daina hamin, mi dust læ, ruojdna guölle?“ De fastedi rudnog lussi: „Must læ buojde vuojvas siste!“ De fastedi luossa sudnji: „Gæča mu, man ruojnas læm mon dal, go læm merri boattemen, must (mon), gæst læi buojde juökke cuoppa-lånjåst, ja mu oajve læi dušše buojde æreb davtid.“ De jorgali rudnog merri fastajn, dastgo son oudalist læi lonoham oajves lussi, ja de šaddai nu jalla ja vuojai merri. Ja damditti šaddai son sadne-laskon Sami gaski; de go nubbe Sabmelaš jallašišgoatta guojmes, de dagja son: „Don rudnog-

oajve!“ čajetedin dam bokte, atte son læ jalla dego rudnog, gutto oajves fillihalai lussi.

Nubbe gærde læi luossa čuožžomen guojka vuold, de bodi vuskon su lusa. De jærra luossa sust: „Mi gulid don læk?“ De fastedi vuskon: „Mon læm čabba rufsis guölle, gæn vævsek læk nu bastelak go ajme-njunne. Mon ajgom dal ouftain vevsin lâkkânet du baldi, dallanaga fertik don bállat must erehi!“ De jærra luossa sust: „Maid don dagak dabe sajvast? I dust læk mikkege bujdid!“ De fastedi vuskon sudnji: „Must læ buojde oajve sist æmbo go rigga ajtest læ galvo!“ De hastegodi vuskon luosa gilvoi vuogjalet guojka oajvai; mutto luossa vuost i viššam gullat dam vuskon saga, dastgo luossa didi, son læ juo dat jottelammus guölle vuogjat buok gulid gaskast. Mutto almake vuskon hasta su gilvoi ječainës. De vuogjali luossa bajas guojka mielde, de doppi vuskon luosa bæccehi gidda, ja dego luossa bodi guojka oajvai, de jorgehi luossa vulus ojvid. De vuskon, mi læi gidda fattim su bæccehi, dallanaga čuorvoi: „Gæča, mon læm bagjelist go don, ja don boadak muina gilvohallat, ja muo i godde galle olmuš, mutto don goddahalak juökke boarës galgoi!“

Goudogæjno.

Davve-aggja, lulle-akko, orjis-bardne ja nuorta-niejda.

Davve-aggja dajai muttom bardnai, atte dobbe davvën læi daggar ædnam, mast legje jabmemættom olbmuk. De dat bardne majd halidišgodi dokko dam ædnami mannat. Mutto dat læi gukkën su lute erit, ige diettam, moft son galgai dokko dæjvat. Dat vulgi vuostênajn ječča bajkidi oecat burid biergasid, ja dego son manai oanehaš gaska, gavnai son moadde olbma, mak legje doarrome gaskanæsëk sin

ačesek arbe ald, mi jabmam læi. Ja dak legje dak golbma dingak: okta bisso, mi læi daggar, maina bači buok moal-
lon, maid ojni; ja de læi okta gæula, go dam bagjelassas
bijai, de i ojndum obba olmajge, ige dittum, gosa læžžā
šaddam: ja de legje daggar stævelak, mai gujm lauki nu
gukkas, go jurdëli. De dat olmaj dajai dam golbma viel-
ljači, mak doarröme legje: „Addet munji dam gæula, mon
gæččalam bigjat bagjelassam, ja addet daid stævelid, mon
gæččalam bigjat juölgasam, ja vela dam bisso mu gitti, galle
mon dasto dajam, gi daid galga oažžot.“

De dak adde dasa dam golbma dinga. Dego dam gæula
oažoi bagjelassas ja oažoi vela dam guökte ječča dinga, stæ-
velid ja bisso, de dat javkai, atte æi dak golbma šat obba
oajdnange, gosa læžžā šaddam. Dat manai dai gujm, ja
duok bacece ejn dasa doarrot, æi fuomašange, go duot ol-
maj javkëhi ja doalvoi buok dam arbe, mi dam golbmasi
lifči berrim riectavuoda mielđ; mutto fatti dat hahha-niek-
kan dam golbmasa (golbma dinga), ja go oažoi giettasis, de
dat manai. Buörre baj læi valdët go gærde javkai! I læk
buörre bædnag njalmëst doppit davte! maid læ ožžom, de
dam doalvo. De dat olmaj jurdëli: „Vare mon dal lifčim
dam jabmemættom ædnamëst! Ja de dat læige dallanaga
dobbe. Dego dokko bodi dam gjevكاني, gost biga læi, de
dat biga mujtali dam olbmai, maid dabe lavijëk dakkat, atte:
„Dabe lavijëk alo dansit, ja go oufta gærde bessëk birra
guolbe, de jakke nokkage.“ De dat biga nævoi, atte: „Jos
don ik halid dansit æmbo go oufta gærde, de galgak ječad
dakkat buocčën, ja de doaktarak vuojdëk daggaraš vuojdä-
sin, atte don ik galga jabmët ik goassege, ja jos dak sittëk
æmbo dansit, de ik galga loppedët.“ Go dal dak legje vuojd-
dam su, ja son læi dansim oufta gærde, de dat loupï dobbe
erit ja valdi dam niejda ja bædnaga, mi læi dam niejdist,
ja mi læi daggar, atte manai, jus de gosa vel lifči bigjujuv-
vum ja galgai ærana. De dat manai oktanaga daina niej-
dain ja bædnagin ruoktod davve-vuorrassa lusa. Davve-vuo-
rasgis vulgi dam jabmemættom ædnami, dainago dak jabme-
mættom ædnama olbmuk legje sudnji ustebak. Ja dego

ðavve-vuoras boði dobbe ruoktod, de mujtali dam olbmai, gutte niejda ja bædnaga læi suoladam, atte: „Jos don ik doalvo ruoktod, de dakkëk soaðe du vuöstai.“ De dat bardne arvali daina davve-vuorrasin, atte: „Ilgos don riemaši munji vækkjën, go dal soatte šadda, dastgo im mon dajde okto cæuzët?“ De dajai davve-vuoras: „Im mon paljo raske mu jelat ustebidam vašohët, im mon paljo raskaši daid moaraskattët, mutto vuølge dal ja mana muo aka lusa, mi goččujuvvu „lulle-akkon.“ De dat manai dokko ja mujtali dasa ædnag dærvuodaid davve-vuorrasëst, atte dat goçoi jærrat: „Ajgokgo don vuölgët boarës boadnjasad guojbmën soattat jabmemættom ædnama olbmui vuösta?“ De dajai dat lulleakko: „De mon vuölgam, go jo aggja læ halidam!“ ja dajai vel lulleakko dam bardnai: „Must læ nuortan niejda, mi læ oalle gjivra soattat.“ De dat bardne manai dokko ja celki ædnag dærvuodaid ačëst ja ædnëst, atte dak dajai: „Don galgak boattët jur' jottelët dolla-gistai gujm soattat daida vækkjën jabmemættom rika olbmui vuösta. De dat dajai: „Dokko mon manam vissasi, gost mu vanhemak læk,“ ja dajai vel dat niejda: „Must læ oarjald okta viellja, mi læ oalle garas soatte-olmaj, mi goččujuvvu nama mielð „garra fæstan“ (orjis-bardnën). De manai dokko ja celki ædnag dærvuodaid ačëst ja ædnëst ja oabast, atte son galga boattët jur' jottelët daida vækkjën soattat jabmemættom ædnam olbmui vuösta. De dak vulge buok dak gudäs soattat, davve-vuoras, lulleakko, nuorta-niejda, orjis-bardne ja ješ dat bardne oktanaga daina niejdain ja bædnagin. De dak manne oalle alla vare ala, gost davve-vuorrasëst legje njællje loge kanonak bavte sist. Ja de ribme jabmemættom ædnama olbmuk boattët golbma bæjve mietta jura dego çuojkak dam soatte-bajkai.

De dak ribme soattat. Davve-vuoras, lulleakko, nuortaniejda ja orjis-bardne çokkidëgje oufta sagjai. Ja de davvevuoras dajai dam bardnai, atte: „Don galgak çuoggot daid kanonaid alohe nu ædnag go væjak.“ Ja dego dat bardne çuggi, de dak kanonak bavkëhëgje juökke çuggima vuöllai, jus de man davja son lifçi happeham çuggit. De dak jab-

memættom ædnam olbmuk jabme nu ædnag, atte i læk cæl-kemëst. Ja de dademiëld go dak vajlok, de nubbëk fast sagjai botte. Mutto davve-vuorrasëst læi okta gappër; made čaugabut dam dædda oajvai, de dade garrasebbo nævre dalke šadda; ja de šaddai nu nævre dalke, atte æi šat bir-gim jabmemættom ædnam olbmuk. De dak fertijëgje soa-vahët dam bardne. Ja æige dak almake šat ožžom dam bardnëst dam niejda, æige bædnag ruoktod.

De dat davve-vuoras riemai dam bardnëst balka sittat; mutto i bardne ajgom maksët. I dat davve-vuoras dam viš-šam gullatge, atte son i galga oažžot balka, mutto i dat vuostën jednadam maidege. De bardne riemai malestët, dak-kat male. De davve-biegga daihe davve-vuoras bosadi dam bardnëst jafoid eri vissu vissut, damditti go i maksam soat-tam-balka. De dagja bardne dam davve-vuorras, atte: „Jos ik don adde munji jafoid ruoktod, de mon coggalam davve-biegga rajge gidda!“ De dajai davve-vuoras dam bardnai: „Ale cogga rajge gidda! Mon addam dudnji daggar jafolitte, mast æi goassege noga jafok.“ Ja dego davve-vuoras addi dam bardnai daggar litte, de fuomaši muttim kjefmanne, maggar litte dat læ ožžom. De lonohi dam aldsis ja bijai ječas litte sagjai, mi læi sëmmalagaš oajdnët. Dego bardne riemai nubbadëst malestët, de legjege jafok nokkam. De manai davve-vuorrasa lusa ja dajai: „Jos ik adde munji mu malle-jafoid ruoktod, de mon coggam davve-biegga rajge gidda!“ Dajai davve-vuoras bardnai: „Ale cogga! Mon addam dudnji daggar bokka, mi bájka golle-rudaid.“ De dat addi bardnai dam bokka. De on fuomaši dat sëmma kjefmanne, maggar bokka dat læ ožžom, valdi ja lonohi aldsis. Go bardne manai bokka lusa ja dajai: „Bokka, bájka golle-rudaid!“ de i dat bájkam.

De bardne on manai davve-vuorrasa lusa ja dajai: „Jos ik adde munji malle-jafoid ja bokka ruoktod, de mon coggam davve-biegga rajge gidda!“ — „Ale cogga! Mon addam dudnji daggar slubboha, atte go don dajak: „Slubbot, bagjan bajas dansit!“ de dat galga nu dansit, jus de gost lifči; ja dat læ nu lossad, go olbmu ala boatta, de dat jur' vuor-

rastutta. De on fuomaši dat sæmma kjefmanne dam ja llo-
nohi dam aldis ja bijai kellari. De bardne bodi iddedest
dam slubboha lusa, maid kjefman læi sagjai bigjam ja čurvi:
„Slubbot, bagjan dansit!“ De dat i likkadam. De nubbe
have buörrebut čurvi. De dat gulai, mi kjefman kellaräst
læi ja njujki kellaräst bajas, nugo kellar-luka ravgai erit, ja
slubbot riemai dansit ja ravgai dam kjefman sælge ala ja
dansegodi dast ja gosi goddage kjefmanne. Kjefman ferti
čuorvot: „Mon læm valdam buok du biergasid, jafolitte ja
bokka ja slubboha!“ — ja de son addi buok daid ruoktod.

Laggo-vuodna.

Jallaš ja Ruošša-čudek.

Muttom boadnje ani guökte bardne, nubbe læi jallas-
lagaš, nubbe læi visasebbo. De vulgiga vandardët ja bodiga
Stalo aka siddi. Stalo akka mielke-male vuöšša. De goččo,
guabba su mana valda dan gaska, go son girkost manna, de
galga oaššot mielke-male gazzat. De Jallaš valdi gæččat
dan gaska, go Stalo akka girkost læi. Go Stalo akka bodi
girkost, de addi Jallaši mielke-male gazzat, mutto nubbe
viellja olgus ajgo hojgadët, ja de riemaiga rassat. Dagja
Jallaš: „Guabba juölge mu mielke-mallai boatta, mon čuo-
lastam juölge gaskad.“ Dego nubbe gulai, maid viellja aj-
goi, de viggatišgođi Stalo aka juölge vielljas mielke-mallai.
De Jallaš čuolasti Stalo aka juölge gaskad, ja dat šaddai
juölge-bælle. De vulge dak golmas vandardët. Jallaš valdi
Stalo aka mielde, jusgo nubbe i sittam valdët. De botte
muttom bajkai ja fuomaše Ruošša-čudid. De vulge bata-
russi. Dego igja šaddai, de gorgnu stuorra gussi. De botte
Ruošša-čudek ja dakke dola dam guosa vuöllai, ja de rakade
mallasida. Jallaš borramušaid anger læi, ja go oajdna bor-
ramušaid Ruošain, de biekkko, de goššastuvva. Dagja viel-
lja: „Gošša mu gapperi!“ Jallaš gošša galle, mutto i

dæjva. Ruoššalašak, go Jallaš goššā, de dojvuk, atte guossa-gacce dat lieggana, ja dat dal golga. Oanehaš de Jallaš dagja, atte de bājkestuvvāgis. Dagja viellja: „Bājke mu gapperi!“ Jallaš i dæjvam vielljas gapperi. Ruoššalašak, go Jallaš bājka, de dagjek, atte guossa-dieppek dak gačček. De Jallaš oajdna, atte Ruoššalašak borrek, de dagja, i væje doallat šat ædnes, de son nisteta. Dagja viellja, galle son doalla. Jallaš dagja, de dal nisteta gojke, ja de nisteti. Dego dat rattagodi vulus, de Ruoššalašak ballaje ja viekkale ja gudde daid borramušaid dasa. Jallaš vulus guosast lujti ječas ja borramušaid borragodi. De okta Ruošša-čutte vel maccali ruoktot ja sardnodišgodi Jallačin. Æba gulahala. Dagja Jallaš: „Nake mu njalmai njuokčamad, vaj sarnodēt gulahalle!“ Ja Ruoššalaš nakehi, ja Jallaš gasketi gaskad. De Ruoššalaš viegaldatti gujmides ja čuorvo, mutto æi gula; de ajn æmbo ballai. De oašoiga daid borramušaid; mutto Stalo akka fal jamas manai. I Jallaš gojke guōde ædnes, ja de vuōlgateiga gæssēt dam Stalo aka mieldesga ja gesiga joga duōkkai, ja dast læi bruggo joga rasta. De caggāiga dam Stalo aka ajto bruggo gæččai ja gieda bruggo mielde rasta joga gæjgot ja gudiga dasa. Ječa manaiga gonagas-dalloi ja bivdiga igja-saje aldsesga ja boares ædnai majdaj. Go dal Jallaš ajgo vieššat ædnes, de gonagas i suovva, galle son bigja ječa olbmaid vieššat. I Jallaš oskeld boares ædnes ječasidi, hævatæk su boares ædne. Gonagas gojke dakkeda, ja jus hævatæk, de galle son ovta boares aka hægga vægja maksēt. Gal dal Jallaš suovva, ja de gonagas bijai olbmaid vieššat. Go olbma boattegotte dokko, de dak arbmostallæk: „Oh vajvan, go vuōrdeme jo læ joga duōkkën!“ De dak hoapotæk dokko ja gitti galge valdēt. Dego guoskate, de gaččai joga sisa, ja dat manai dokko joga mielde. De botte ruoktot Jallaš lusa vieššek ja mujtale, atte nistete ædne jokka-rajge. Jallaš čierrogodi, go ædne hævate. Dagja gonagas: „Oh, ale čiero, galle mon čuōde dala addam!“ Galle Jallaš ferti duttat, mutte gal ædnes maj gatta, go dam massi.

Karlsa.

Mosko-vuodna.

Gjivras boadnje ja Stalok.

Akta boadnje læi Bacavuonan, mi læi oalle gjivra. De bodi Stallo bajkai, ige læm ješ boadnje sidan, dalon; læi bære akka sidan. De jærai Stallo: „Gost boadnje læ?“ De akka vastedi: „I læk boadnje sidan; boadnje læ nubbe bæalde favle sukkamen.“ De jærai Stallo akan: „Vargago boadnje boatta siddi?“ Vastedi akka: „Varga dat boatta!“ De Stallo vurdi da bodda, go boadnje bodi siddi, ja dego bodi, de manai Stallo gæssët vânce vækkën, ja de gæsigan dan vânce bajas. De goçoi boadnje valdët Stalo dudnaren guöddët. I Stallo duostange, go i nagadam guöddët. De valdi ješ boadnje ja bijai gieda vuöllai dan dudnaren. De ballai Stallo. De vazigan dalloi ja de sardnoigan, goste sodno daver læ, ja de soaj algigan faggadët. De boadnje læi gjivrab go Stallo ja goddi Stalo; ja de Stallo dajai: „Galle must læk guökte viellja, mak læk buörrebuk, go mon de læm. Gal' dak guöktes galgaban boattët dun guössai!“ De dat læi bittaš gaska, de bodi gaskamuš viellja ja sidai dan boadnje sagaidessas. De bodi boadnje sagaidin, ja de boadnje jærra Stalon: „Mait dan sidak?“ Se Stallo vastedi: „Alma don læk dat olmaj, migja sun viellja goddik?“ De vastedi boadnje: „Akta guösse dast læi, i son diettam, dun vielljago dat læi, vaj ječçago dat læi; dan son goddi.“ De vastedi nubbe viellja, atte: „Galgak sunaj gæčçalët, makgar son læ!“ De vastedi boadnje: „Mannes i gæčçal!“ De sardnoi boadnje, goste sun rutta læ, de sardnoi Stallo majtaj, gost sun rutta læ. De soaj algigan faggadët, ja de boadnje nagadi goddët dan Stalo. Dagja Stallo: „Akta viellja sust læ, dat vela galga boattët dun guössai!“ Vastedi boadnje: „Mannes i, oažžo boattët!“ De læi bittaš gaska, de bodi goalmad. De faggadët sidai Stallo. De boadnje vastedi:

„Mannes i gæččal!“ De soaj algigan faggadët, ja de læi Stallo nu gjivra, i sittam boadnje nagadët. De bodi akka vækkën, ja de nagadeiga. De dagja Stallo: „Voj nejda, man gavvel don legjik, go son i galgam dun oajdnët, go don bottik boadnjasid vækkën!“

Ivarstad.

Stallo moarse.

De læi muttom gærde, atte Stallo irgastalai muttom Same-niejdi. I Sabmelaš duöstam ječa go lobedët. De bijai Stallo vissa mære, goasse galgai boattët nejda oažžot. Meist dagai, bodi litto-ajgai. De læi Sabmelaš garvotam niejtas biktasid stokke nala, ođđa gakte, ođđa gapperan, ođđa silba-avve ja ođđa gabmagid ja ođđa vuoddagid. Go de læi garvoham biktasid dan stokke nala, de ceggi laukoi (čikki). Go bođi Stallo ja ojni, at' moarse læi goatte-laukon, de læi milli buorre, go ojni moarse garvohuvvum ja gajtën. De addi Sabmelaš boccuiddan niejdasas. De ješ jottai, valti manaides ja ječa galvo miltes, čanai rajto ja de jottai ja bivdali nu ænemus go nagai ja sati. De Stallo algi njuovadišgoattet daid boccuiddan. Go de læi njuovadam, de gočoi „Njanjas“ malestešgoattet. I Njanja likkasam. „Njanja skamaskudda, malestestam eš (ješ)!“ maid Stallo dajai. Go malës læi duoldam, de goččo Njanjas adđamid čieskačët. „Njanja skamaskudda, čieskalestam eš!“ Go biergok legje duoldam, de luhti bâte vulus ja gočoi Njanjas bajas roggäčët. „Njanja skamaskudda, roggalestem eš!“ Go læi roggam bajas, de gočoi Njanjas boračët. „Njanja skamaskudda, borralestem eš!“ Go læi borram, de gočoi Njanjas lačačët. „Njanja skamaskudda, lačelestem eš! Njanja, de boade nokkačët!“ Skamaskudda dat. „Dobbestestam eš!“ Meist dagai, abi doppim! Go doppi, de ojni, at'

stokke lēi. De suttai, de viekkali, akta bajde nalde, de viegai ovta nub' vare, i juksam i goasseg. Guoldo ja muotte ja nævre dalke dagai. Ojni mano bajtemen, de doajvoi, atte le Sabmelaža dolla. Viegai ja doarredi maj, doajvoi juksat. I juksam. De vajbai, de goarbmoi guössa-gæččai, ja de dasa galbmoi.

 Ivarstad.

Bardne, lampa ja ringo.

Muttom boadnje ani bardne. De jami boadnje ja de vulgi bardne vazašet mæccai. De bođi muttom boadnje oudald. Gača boadnje: „Gosas don læk?“ De sardno bardne: „Im mon læk gosag!“ De gača boadnje: „Dogdakgos don mun? — „Im mon dogda!“ — „Mon læm du čiecce! Ikgos don sida čiecad milde vazašet?“ „Im mon sida!“ — „Vulge, vulge! Galle mon doalvom dun ruktod, vajko moi oane-kažža vazašædne.“ De ejto bardne vulgi. De manaiga gukkas mæccai, de sidai bardne ruktod mæccat. De jatti boadnje: „Æm moi šat læk gukkas!“ Vaziga oane-kažža viel, de gavnaiga rajge ædnama sisa. De gočoi boadnje bardne mannat vulus da rajge sisa ja jatti: „Go don vulus boadak, de galgak valdet da lampa ja da ringo, mi vægan (sæjnen) goccaha.“ De ejto bardne valti ja buvti rajge lusa. De gočoi boadnje: „Čana lampa da baddai!“ Bardne čanai baddai, ja de gesi boadnje bajas ja hojgadi vast badde vulus ja jatti: „Čana dal ringo da baddai!“ Bardne jatti: „Gæs'al (gæse dal) mun ječčam bajas!“ — „Im mon dal dun gæse ejn, čana ringo gidda!“ *Bardne gildi, atte: „Im mon čana!“ De vulgi boadnje eridin. Šadtai bardne morrahida, gosa dal galga šaddat, i bæsa i gosag. De danne norda giedaides niejga deid gergid; de bođi ringo gæрге vuösta, de bođi guökte čuonamak olgus, de šaddæn olmučæn ja de gačalæn:

„Meis monno hærra goččo?“ — „Satte mun bajas danne farga!“ De lei rajge nalde daggar sani milde. De čormadi dan ringo gæрге vuösta, de bottën ejn guökte čuonamak olgus, de gačälën: „Meis monno hærra dubme?“ — „Satte mun siddi farga!“ Go de lei siddi boattam, de čormadi das da ringos gæрге vuösta, de bottën guövtes, de gačälën: „Meis monno hærra dubme?“ — „Viešša munje dan oabme goalo, meid mon rajgen valdim!“ Dakkaviddi lampa doppijën. De hojgadi da lampa gæрге vuösta, de bottën gutta olbmuk olgus, de gačën: „Meid monno hærra dubme?“ — „Sattet munje dasa gavpugan!“ Dakkaviddi dat leige dobbe, ja dat lei dego gonagasa gavpug. De jurdašišgodi valdot. De viežai allases moarse, de oažoi moarse, ja de vulgi ješ eridin. De bođi muttom boadnje čabba odđa lampai gujm, de valai deid lampaid vuögdet. De jatti do nisson: „Im mon laged!“ De gačai dot boadnje: „Ikgos don ane oabme lampaid? Galle mon lonom!“ De jatti do nisson: „Galle munne læ akta oabme lampa, galle mon deina lonom, go mon oašom odđa lampa.“ De lonodeiga, ja de vulgi gæjnos deina lampain. De bođi siddi dot nubbe ised, mi isedën galgai lækket, de ojni, atte sun lampa lei javkam, de šadtai morrahida. Galle dat jo arvedi, mi sudnji šadda. De javkai da sun gavpug, ja de javkai sun moarse, ige dal diettam, meid galgai dal radđen adnet. De vulgi mæccai važšet, ja de bođi gavpuges niejga ja oroi danne deis olgolis, de oažoi moarses oajdnet. Jatti moarsases dan, atte: „Galgak lakket jukkamuša, vaj dat garramida šadda.“ De ejto lakki dasa jukkamuša ja de addi dasa, ja de jugai garramida. De moarse bođi ja sardnoi irgasis, atte: „Jo læ nokkam!“ De bođi irge ja čuolasti oajve eridin, ja de oažoi vast ruktod lampas, gavpuges, moarses ja gajtën.

Ofotta.

Orjis-Lobag.

Stallo rulappi.

De bodi Stallo ristalas olbmua lusa ja ojni dobbe nejda dan ristalas boadnjén. De lei čabba nejda, ja de likoi Stallo bardnases valdet akkan dan nejda ja dagai suögjo. I duostam ristalas boadnje gieldet, verti loppedet nejdas do Stalloi mannen. De lakkegottén rulappi ristalas olbmuk ja dakkén litto, gude bæjve gærgas galga šaddat rulappi. De bovdečet bigjén, Stallo galgai boattet dal rulappai. De lei Stallo sidda vare duögén. De bigjén guökte bardne viežačet do Stallo rulappi. De nevvuk daid bardnid mannat ija-bæle vare, mutto go Stallo gača: „Goggo bodidik?“ de sardnot galgaigak: „Bæjve-bæle da vare!“ De niegad Stallo dan ija, jus dal ija-bæle bottek bovdečet, de æilæk buorak viežžek. Dego dal dok bottén Stallo lusa, de Stallo gača: „Goggo bodidik?“ De dok sardnoigak: „Bæjve-bæle da vare!“ De Stallo ani daid buorak guössen ja likoi deita bardniden, ja de lakkegodi ječas mielde oktan akaines ja bardnines, gutte irge galgai lækket. Ja de valdén mieltesak rulap-biebmoid. De vulgén ruöktod dak bardnek ja Stallo akaines mielde ja bardnines. De dot ristalas boadnje olbmuides gujm čuolla javrai rajgid jēna sisa ja dagadek muorra-slubbuid, ja čiegadek daid muottag vuöllai birra doi rajgid muttagi gum, ja de gojvuk muottagan dai rajgi nala, amas i Stallo oajdnet. Ja de i ejto Stallo oajdnam, de doajvoi hæjles jēgna dat lei. Ja de bodi Stallo doi bardni mielde dokko dan ristalas boadnje lusa. De doallagottén rulappi ja malestisgottén birgo-mallasid, guökte stuorra gjibme lakkegottén ja čuppén biergoid dievva deid gjibmid ja gožžatén deid riggai. De duoltahek, ja dego duldén dak mallasak, de galgai dot ristalas bardne luojtet vulus boššui nubbe gjibme, ja de luojta buolvai nalde boššui. De goččo Stallo

bardnes luojtet nubbe gjibme ja dagja do bardnases: „Luojte dodnaj buolvai nalde, nuftgo nubbe bardne lujti!“ De i læm Stallo bardne nuft givra, bisti gobmanet bakka liema occarajgai. De læjkasi dokko da liebma ja de buli čoajve, ja de golkai da bakka liebma dokko vulus dokko vuolle-vajmoiden. De ojni Stallo dan, ja de gačali bardnēnes: „Jugos, bardne, bullik?“ De dajai bardne: „Im davka ajn buõllam!“ De borrajēn daid mallasid, mutto Stallo bardne i vægjam borrat, dejnago buli. De manai olgus ja manai ladoi lujučet. De manai moarse mielde ja čokkahan baltan. De jami do irge dasa balti, ja de moarse lika čokkahan danne baltan, deinago ačče lēi nævvom. Go Stallo ojni, atte bardne olgus manai, de juo ballastudda ja arvohalla: „Dajda bardne buõllam sagga,“ ja de vuõlga dokko gæčačet ladoi da bardnes. De gača do maŋŋēnes, gutte čokkot læ danne baltan: „Meist bardne dakka?“ De dagja maŋŋe: „Oadđa dat!“ De huomehēn ristalas olbmuk, atte juo læ Stallo bardne jabmam. De goččohisgottēn do Stallo: „Mannop dal do javre nala da jēŋa nala ilodežžī, gonne jalgad læ viegadet!“ De bigjēn do Stallo stalostallačet, ja de čiekkad dal čalmides. (Verte dat, gutte Stallon manna gapperan coggat vulus čalmi nala). De nubbek viegadek birra, ja de gavvestek biktasis. De Stallo vallit gidda doppičet. Dego oašžo vuostas gidda, de njavkas giedain bagjel čalmid vulus je dagja: „Simme sammas! Galgak idđedes malesen munje ittači.“ Das oašžo nubbe gidda ja dagja: „Simme sammas! Galgak munje gaska-bæjve-malesen.“ De fast ilodek. De oašžo das goalmada gidda, de dagja: „Simme sammas! Don galgak munje ækkedes malesen.“ De das viegaldatti ječčasid, de gaččai rajgai. De lēi rejtas dot ristalas bardne slubbo doppit muottag vuõllēn ja de cabmačet Stallo oajvai. De dok ječčasak ristalas olbmuk bottēn vækkēn ječa slubboi gum cabmačet Stallo oajvai. De Stallo čuorvogodi akas vækkēn. De ječa ristalas akak ja Stallo akka goadēn legje, ja de legjēn goddemen oajve dikkid do Stallo akan. De nubbe akak baltan čokkahek ja čanadek vuovtaid goatte-muoraiden gidda. De skodurdek ja gæčadek avve-vuluhid, ja de ojnek

ruovde-boccasan. De njagahek eridin dan boccasan ja coggek dolli, ja de dat bakkani dobbe da dola sinne dassači go ruvsodi dego hilla. De gulla Stallo akka do boadnjies giela, gutte lei javre nalde, ja de gačal doi ristalas akain: „Hissogos dobbe læ, vaj hasso?“ De dak sarnok: „Hisso dobbe læ!“ De orro ajta ajn ja goddet oajves. De gulla ajn do giela čuorvomen, gost Stallo čuorvo: „Buyte, Nanna, ruovde-boccasan!“ De gulai, atte juo læ hæden. De valli čokkot, ja de i gullam, go vuovtak boarkanaddën, mak legjën čanaduvvum goatte-dækkedagaiden gidda. De njavkastallagodi oudabæles, avve-vuluhides, ruovde-boccasan doppičet, ige gavdnam. De gača ristalas akain: „Gonne muo ruovde-bocces læ dalle šaddam?“ De vuösehek: „Do de læ dola sinne!“ De čuözželi bajas doppičet do boccases. De doppi oktan hilai gum, ja de rubesti oktan hilai gum, ja de buli siskolus; de jami dassanagak. Ja sæmma ajge cabmën Stallo jamas da rajgën, nuftgo oajve covkani.

Nuortalaš giella.

Vajvaš bardne ja su oasse.

De legje guökte olbmu, vielljačak legje. De soaj ælev, nubbe riggasab, nubbe vajvašab. De nubbe ajn rigga, nubbe nævratuvvai, i læh sust šute borrat maidege. De son jurda mielastes, makt sunne galga borramaš boattët: manne son i alge rievgad maid, jos son oažže allases borramaš? De son lii oaddemen, de son morrani nakkarest, gjiččasti ikkan mild: „Olgon čuovgad jo, alma ane bæjve li, manne son dievvadade i?“ De dievvadadai ja valde agše ja livtai olgas. De son valde sævekik. De gulai agše, go nubbe ålmaš čuõppa mæcest. De čuõjgali, goggo dat ålmaš lii alde-masast. Go boede dan olbmu lus, de son diervati dan olbmu, dat ålmaš še diervati so. De gjæčča dan olbmu oula,

i son dovda, oajna, atte avnas-muora lii dat avnastämën; son i nannadamaš (bakkadamaš) maidegen. De čuoǰgali, čuoǰgai nubbe olbmu lusa, diervati dan, diervati dotge so; ige son dovda dan álbma. Son jurda mielastes, mak dak læh olbmuid, go i son dovda goabbage olbmu. De son gačali: „Mi don læh olbmuid?“ „Mo lem di bajke olmui oasse!“ Gi dat lii dast aldemasast?“ „Dat lii di bajke olmui oasse.“ „Gi duot li olgolist?“ „Dat li villjad oasse!“ „Diettavettetgo, vaj æppet, mo oasse?“ — „Diedam, du oasse li oaddemen.“ — „Jikgo mataši mo dokka vikkat?“ — „Mon do vigašgoede jimma, mon do matateššim, don gavnak so ječanad. De oajnak duo alla ædnam, de galgak čuoǰgat bagjel dan alla ædnam. De miettalak šadda, de galgak gjiččat stuorra gædge lunne, de gavnak.“ De son čuoǰgali dokka, čuoǰgai bagjel dan alla ædnam, ja de vulgi miettalak. De son oajna stuorra gædge, ja go čuoǰgai dan gædge lusa, de oajna, lii dast oaddemen. De macca fast ja čuoǰpa allases soabbe. De boede deina soabbin ja riekkašgoede dan olbmu. De dat goccaji. De son cælka: „Ouda jo lem mon nutte vajvaš, go don jik viš rievgad ni maid! Olbmuin ærrasin juokkasast oasse oudal rievga.“ De son cælka: „Jik galg' mo riekkad, mon dunne oudam gjædge, de dat gjædge li nuvdem, atte go don valdak dan gjædge giettasad ja laggestak nubbe giette, ja nubbin giedain davetak, de šadde dægje goabmer dievda. Go datošekj, de suõppa, jos man ænaj dejid allasad, ja go matašekj annet, læšš dan gjædgest du akka borrad; lašša jik galga sarnad ni gæs'. Jos arvaláš dej gajaš, gost dunne dat riggesvuotta li boattam, de jik galga sarnad jik gjæsegen.“ De son vulgi mavsat ja go boede son vistasis, de son gjæččal dain gjedgines laggestet giedast nubbe giette. De daveti nubbin giedain, de šadde dægje dievda goabmer, ja de suõppai allases, jos man ænaj dejid ješ læšš dattam. De son oastešgoede allases borramašaid ja annamašaid, ja dast maŋŋa son riggasabbut ælašgoede. De su villja oajnašgoede, atte su villja ælašgoede ane riggasinnjat. De gočai villjas gorrases ja jugati vinin. De gača villjastes: „Gost dunne dat ælla li boattam?“ I son diede: „Alma

munne immel li oudam!“ De manai su villja fast mavsat. De eli dastmaŋŋa, jim diede, man gukka læšša. De gočai villjas nubbe vuõra gorrases ja jugati su vinin, dassago jukkamaš šaddai. De gača das: „Sarna, villjam, duodai munne, goste dunne dat riggesvuotta li boattam?“ — „Alma munne li immel oudam!“ — „Almat immel i oude giedaines, alma dunne li boattam gostene, manne munne jik sarna, gost don læk valdam? Æi dast læk æres olbmuk, go moi guõvtes, de galgašekj sarnad munne!“ De nubbe fast cælka: „Li must okta gjædge nuvdem, go mon laggestam giedain nubbe giette, munne dægje šadde goabmer dievda.“ — „Jikgo gavpaš munne dan gjædge? Mon dunne ænaj dejid oudam.“ De duot aštaji. De oude sunne dejid, man ænaj son ješ datai. De duot oude sunne dan gjædges. De ješ dastmaŋŋa ælašgoede gukka ajge, de sust ællamaš gæppanašgoede. De son jurda mielastes: „Makte mon galgam ane ælašgoattet, das borramaš buodai; maid galgam mon ane rievgašgoattet dal, gost munne borramaš galga boadašgoattet? Vuõlgam mon nubbe vuõra oassam occat.“ De vulgi oases occat danše ajge ikka. De čuoŋgai nubbe vuõra ja de čuopai soabe. Go boede dan gjædge lusa, de dat olmaj oadđa dast alek vatte vuõlne. De riekkašgoede soabbin. Dat gulai dallasakanna ja goccaji. De ješ cælka: „Æle riekka mu, mon dunne oudam lauka! De dan lauka galgak guõddet bartasad ja goddestet cagga. De ješ galgak gommerdet laukasad ja cælket: „Na, lauka, adde munne jirme!“ De dast maŋŋa galgak fast cælket: „Galle lauka! de galle lauka! de norraji ålbmaja jirbme!“ De valdi dat olmuš dan lauka. De duot cælka: „Nubbe vuõra jik galga dænab boattet mu gorra, go boadešekj ja vuorjak mu, mon du jejad ællemen jim luõšte. De dat valdi dan lauka ja čuoŋgali bartasis. De goddesti cagga, de ješ gommerdi ja celki: „Na, lauka, adde munne jirme!“ De lauka sist vuõllajin guõkte saldat, guabbasistge tampa giedast. De rottijin su šalda ja riekkašgoedin. De duot anneta: „Luõšted mu vast jimmed nama diette!“ Duok æva luõšte, duok åjn riekkev. De son mujštiji: „Na, lauka, de galle riekkamen, de norraji ålbmaja jirbme!“ De dak

guökte saldat lauka sis vast manain. De son dastmaŋŋa jurdašgoede, makt son galga dan lauka villjasis goastedet: manne son i villjas gočča das guössa jugatet vinin? De gočai villjas, de villja boede guössa sunne: de son jugati villjas vinin. De vina oajvest villjaines cælka: „Muste, villjam, li ane lauka nuvdem, oanekas bajest jirme laset: jikgo, villjam, don dataši allasad jirme lasetet?“ Nubbe dagja, oastašgoede son i. „Oudešikgo oanekas bagja?“ — „Satte son dunne oudet oanekas bagja, vaj donge jirme oašak, vaj matejak.“ De duot villja čuöžžali, de valde dan lauka ja biji oalges oula ja važželi. De guödde dan lauka vistasis ja goddesti cagga. De gommerdi: „Na, lauka, de laset álbmaja jirme!“ De vuöllajin guökte saldat lauka sist, guabbastge tampa giedast, de rottijin dan olbmá šalda, ja de soi riekkášgoedin. De dot halva ja anneta: „Luöšted mu immel nama diette!“ Äi dak luöšte. De dom álbmaja gavva vuölgati barnaides čieces lusa: „Mi, čieccam, li dust laukaid, go guökte álbma vuöllajin dan lauka siste? De äččam ane læh riekkamen, uccanest jeg æv valde. Jikgo vaje su bæsted dan guövtte álbmast?“ — „I son vuost bæst' oudal go oudešid munne vast dan gjædge, ja maid vel ležžid dan gjædgest dejid oažžam. Dego oudešid vast buok, de dalle mon bæstam dan guövtte álbmast.“ De vulgi dai barnai mild ja boede villjas gappaj lusa. De su villja gavva cælka: „Jikgo vašaši bæsted su gallas?“ — „Go oudešid mu gjædge vast, ja oudešid vel daid, maid læpped dan gjædgest oažžam dejid, de mon bæstam.“ De manai dokka villjas gorra ja celki: „Galle lauka, de norraji ane álbmaja jirbme!“ De dak guökte álbma vuöllajin lauka sis. De dat æmed, gavva, cælka dain boadnjás villjain: „Varde mædda dan laukad, gost su bællje i galgaše gullad, ige su čalme galgaše oajned.“ De dat varde dan lauka ja oažai vast gjædges, ja oažai vel ajn daid dejid, maid de ležže dain gjedgin suöppam.

Sadnevajasak.

Adde bædnagi ja gula baha sanid.
Buöreb læ čagar giedast, go buojde mäcest.
Buöreb læ bitta njalmest, go havve oajvest.
Buöreb læ jode, go oro.
Dam olbmast læk æmbo juonak, go suonak.
Dat, gæst gukkek læk dolgek, allagassi girda.
Galle gaddest visaj, go avest vahag šadda.
Garranasa bæsest matta gavdnujuvvut majda njufčamonne.
Go čieŋnalis læ čacce, de læ rukkas bodne.
Havske guojbme oaned matke.
I bæjve nu gukke, atte igja i boade.
Ik galga čalmetës gavpe dakkat.
Loge visasa æi nakaš sani gujm ovta jalla Sabmelašain.
Oapes bahha læ buöreb, go âmäs buörre.
Ovče visasa æi buvte buoddot ovta jalla.
Æi læk buok vielljak ovta ædne čišid njammam.

Arvadusak dajherak sevdnjis sarnek.

Aleb go buok varek ja vuöllegeb go dagņasak? Bal-
gës.
Alo vagjol, ja ucca noadaš sælgest, mutto i vajba goassege?
Dorte.
Oudal go ačče læ bælledagos, de læ bardne vuovdest?
Suovva.
Bæjve giddagasast, ikko luovos? Juölge-suormak.

Færra ija bæjve, mutto i oažo goassege smakko? Dimo,
boccu bjællø.

Gavvot guoros, gobmot dievva? Gapper.

Gi læ buok visasamus majlmest? Bismar.

Gierrag ald čuoššo ja madda bajas, el. gierra vuöllen, madda
bagjen. Gussa-sæjbe.

Gædže-juölge, arpo-ærtægak ja muorra-oajve? Nuötte.

Jabme gæssa ellig vuovdest? Čokko.

Jomfruva čokka aja gaddest ja lukka oajvest (el. luodko
oajve)? botka.

Lokketæbme ja vuodotæbme, njuoska biergo dadde dievva?
Suormas.

Manna bejvid, manna ijaid, mutto i goassege uvsu gavdna?
Dimo.

Mi læ dat, mi, go ovta rajge čagna, golma rajge oktanaga
itta? Olmuš, mi beski čagna.

Mi čakka sappan bossi, ige sate jorgalet yuovsu basist?
Soabbe.

Mi dat læ, mi jokki manna básadet ja guodda siskelusaid
vissui? Guödda.

Mi læ ellid dat, mi læ olmui buok lågâmusta? Dikke.

Mæce čada vagjol ja sæjbes mæccai lappa? Nallo.

Njalmin borra, niskin bájka? Hæval.

Njællja oabaš guvlék ovta roggai? Goatte-bælljek.

Oajnak galle, mutto giddu ik fatte? Suovva.

Okta gæčča vuölas ja čacce golga vuösta-luökkai? Hæsta,
go jukka.

Olmaj færko ja smakkok gačadék, ige gullu? Muötta.

Ouda-gæčče dego gagga, ja gasko dego farpal, ja maŋŋa-
gæčče dego suopal? Hæsta.

Roakke bajas, roakke vuölas, ja mokke gasko? Skirtek.

Skarfa girda rasta ave, vârak sojin gojkuk? Vânas (go suk-
kek).

Čappis hæsta njolgasta ija bæjve, æige ajsak goassege lik-
kad? Dædno.

Čuödejakkasaš boadnje ja oajve ijabirrasaš boares? Jal-
gñes.

Ucce dego monne, mutto vægjemættos dadde bodnai gæč-
čat? Olbmũ vajbmo.

Æjdo luossa-ferme-arpo gaseb, mutto bæjve i oajne goas-
sege? Muorra-vajmos.

Inari murteja

Sananlaskuja

1. Ičed ii kēd viisau.
2. Äigi muttoo ja oimaa muttoo äigist.
3. Äigi puolta lačoz meera, äigi väris kārba.
4. Äi komaraskin kalliid puo.
5. Äin kōie čänsat, jos ii äin väpēt.
6. Äin uđin mučtut, jos ii uđoh puōre.
7. Kaku puozes äine juha, kōke muoz čäns kēra.
8. Kaku eđest puočala maset, äi ämji hievtig.
9. Adde äin lōnel kälaz puort, kälaz juuhut, kälaz ad-
delel äitan.
10. Adde lōnel äigi muoned, äivu pēvaz muđid.
11. Adde väide pēra, väide jēz väpēt.
12. Luōre addelel uccanist, äi pēra väpēt.
13. Äi puopin kälaz juha.
14. Äi pēra väide: kōie kōie, kōie kōie, kōie kōie.
15. Ämđid puōre väpēt, äin oade äine väpēt.
16. Ävukaz adde väpēt väpēt väpēt väpēt.
17. Äi puo ämji kōie, kōie väpēt väpēt.
18. Äi puo väpēt, äi kōie väpēt.
19. Äi puo väpēt väpēt väpēt.
20. Äi kōie väpēt väpēt.
21. Äi kōie väpēt väpēt, äi väpēt väpēt.
22. Äi väpēt väpēt väpēt väpēt.
23. Äi väpēt väpēt väpēt väpēt.
24. Äi väpēt väpēt väpēt väpēt.
25. Äi väpēt väpēt väpēt väpēt.
26. Äi väpēt väpēt väpēt väpēt.

Inarin murretta.

Sananlaskuja.

1. Ided li æhed viisasub.
2. Äigi muttoo ja olmus muttoo äigist.
3. Äigi puõfta lašus mææra, äigi ävris kärba.
4. Ij konagaskin kulliid puro.
5. Ajn kuõle čäåsest, jos ij ajn värpest.
6. Ajn uõdu mušetub, jos jo li oudeb puõreb.
7. Kalku poares viine juha, pokke muora čäåse kæsa.
8. Kalku raðest punjelada masot, ij almaj nievregin.
9. Adde ajn Ibmel kalas purrud, kalas juuhud, kalas addeled siitan!
10. Adde Ibmel äigi monned, šievu pæive nuuhid!
11. Adde vâlde pa'an, vâlди ječ ææneb.
12. Puõre addel uccanist, ij pa'a æædnagistkin.
13. Ij hoopin kuhas jode.
14. Iše päärnestuv: kuõle kuodda, kuõht porra.
15. Armolobbo piego vuõldne, kuo oabe armo vuõldne.
16. Avdugas nubbe vahagest viisesin poata.
17. Ij puoh almah læh, keæh puvsuid adneh.
18. Ij poaccam kuõddu, ijge koačcam kočcatu.
19. Ij počas navris vuosmus kuocag.
20. Ij kuksi novdatta anet.
21. Ij kirko nuut tievas, ætte ij paap sisa soavo.
22. Ij pæædnu vuojedeman maatta ilme sæjbi kaastähædna.
23. Ij ohtagin aakšu kiedast šadda.
24. Ij siid pæædnuta, ijge æædnem almaata.
25. Ij mærra taast pillešu, jos pæædnu riddast juha.
26. Ij kolma čidrust tula oššu.

27. Ij kieha paahun kuuho.
28. Ij almaj nomain ææle, jos ij virgin.
29. Ain išed Ibmel, juöhe äigi potke.
30. Išed almaa luohast, pajed päärne kožžist.
31. Ij äjgi almaa vuördi, kuo ij almaj äjge.
32. Ij pæjve ajn ovt pælan päšte.
33. Ij omastejje pæædnu njoammel faati.
34. Ij joaske nuortti pieggomest, oudel kuo arva, ijge kalku pæælkemest, ovdel kuo čieru.
35. Ij joluid kolvaju, ijge kææntuju, ječ-aldnes tah šaddeh.
36. Anhesvuot viisesvuoda pætta.
37. Kalku avdugas päihistes, käällis laaši jottemen.
38. Äjgi poarusemus, alme stuoramus.
39. Ajn vajvaš vajdda.
40. Äjggines tuöje taho, illo puöre nubbe äjggin.
41. Algu tuöje mušesmotta, loapust kiitos čuoššu.
42. Ij fidnin rigesin šadda, mutto sææsten.
43. Ij čuorvum æædest pææste, parkum pa'ain pæivin.
44. Ij kuöht konagas ovt lannan maatu.
45. Aeše li nuut kuo ajjoo, laaha nuut kuo lohho, tuöji nuut kuo tahho.
46. Avdugas šievu äjgi sivneduva, vajvaš pa'a äjgi korrotuva.
47. Oame välde vuoskonest: valda vuoggo, juos taatto.
48. Ij jurdo læh tiedo væærdalaž.
49. Ij säplig læh hææpos væærdalaž, nievris päärne almaa væærdalaž.
50. Ij joallavuot kielti jääbmest, ijge pa'avuot kuha æælemest.

Moseksen ensimmäisen kirjan alku.

Kuden pæjvest sivnedi ibmel alme ja æædnam. Ja æædnem læi kuoruos ja ävdden, äjve sævnedvuot ja čääseh lejji, mutto ibmel jiegga likkee læi čaasij ja sævnedvuoda pajjel. Poadus čuovvodvuot! cæælhij ibmel, ja čuovvodvuot

poodij. Ja čuovvodvuot sun sævŋedvuodest raatkij, ja pæjve ja ijja šoddain. Nubbe pæjve kometi ibmel alme polviideskuim æædnam ala. Kolmod pæjve paahui ibmel čaasiid ovt saajan kulgeđ ääppen, mæærrin, jævrrin, juuhoin, juvvučin, ja æædnamest sun suojniid, raasiid ja muoriid ovdos paahui. Nieljad pæjve paahui ibmel pæjve, manud ja täästniid, ja tah šoddii. Viidad pæjve luoi ibmel puoh kuoliid ja luddiid, mah ajmost kirdemen ja luojasis kiitos-salmiid lavlumen lææh; ja puoh æædnam elliid sun luoi. Maht ibmel cæælhij, nuut šoddai, ja maid paahui, tot tohhui. Ja puoh ælleh suu ovdan poottii, ja sun sivnedi taid ja paahui siij čaasiid juuhed ja mææci suojniid ja raasiid purriđ.

De cæælhij ibmel: tohop mii ulmuu muottom mielt ja addelep mii sunji išedvuot kuolij pajjel, mah čääsist lææh, ja luddij ala, mah almest lææh, ja puoh ellij pajjel, mah æædnamest lææh. Nuut luoi ibmel ulmuu, almaa ja kappuu, ja addeli sudnoi jærgalac, ælleh ja jäämehadna jiegg. Ja puoh ælleh ulmuu palveled ja kuulteled kalkeh, mutto olmus jec ibmel palveled ja kuulteled kalka ja agalaššat æælleđ ibmelsis kuulajažvuodest, oskoležvuodest ja räähisvuodest.

Lappalais-Suomalainen

SANALUETTELO.

- aakšu, aahšu, In. kirves (yxa).
addalet, kiireesti antaa.
added, In. antaa.
addegoattet, goadam, ruveta antamaan.
addeled, In. anniskella.
addelet, ed.
addet, antaa.
adned, In. pitää, käyttää.
adnegoattet, -goadam, ruveta pitämään.
adnet, pitää, käyttää; omistaa; pitää jonakuna; i adnam buörren dam, ei katsonut tätä hyväksi.
adno, käyttö; baejvalaš adnobiktasak, arkipäiväiset pito-vaatteet.
adnot, anoa.
ada, addam, ydin, ydinluu.
aššo, avšo, kirves.
agalaš, -laža, ikuinen.
agalašžat, ikuisesti.
aggja, agja, ukko, vaija.
agjaš, dem.; agjačam, ukkoseni, käytetään myös nuorempia puhutellessa.
agše, kirves.
ahi, vertaa i.
aja, lähde.
ajbme, ajme, äimä.
ajbmo, aimo, ilma.
ajda, hiljaa.
ajde, aita, aituus.
ajdo, juuri.
ajge, aika.
ajgot, aikoa, tahtoa.
ajjed, In. ajaa.
ajmo, In., kats. ajbmo.
ajn, aina; vielä.
ajnas, totinen (Kalevalassa: ainoin anella).
ajro, airo.
ajse, aisa.
ajta, hiljaa.
ajte, aitta.
ajto, kats. ejto.
ajcat, huomata, aistita.
akka, aka, akka.
akke, age, ikä.
akked, attr. akkedes, ikävä.
akko, ako, mummo.
akta, akti murt. kats. okta, okti.
akšo, avšo, kirves (yxa).
ala, yli, päälle.
alas, paljas.
albme, alme, taivas; paha ilma; almin, pahassa ilmassa.
albma-olmuš, oikea ihminen, (kristitty, maanpäällinen vastakohtana maanalaisille haltijoille.)
ald i. alde, päällä, päältä; -sta Doarredet arbe ald, riidellä perinnöstä.
aldemasast, lähimpänä.
aldne In., kats. ald.

aldsim l. aldsesim l. aliasam, it-
selleni (aldsid j. n. e.)
aldo, porolehmä; aldoš demin.
ale, älä (allus j. n. e.)
alek, sininen.
alget, alkaa.
algo, alku.
algu In. ed.
allag, attr. alla, korkea; alebut,
ylempänä; allaget, allagassi,
korkealla.
alma, ilman.
alma, (kysymyksissä) -hän, kyllä.
almaj In., mies (vert. olmaj).
almake, kuitenkin, toiselta puolen.
almas, kats. almaj.
alme In., kats. albme.
alo l. alohe, alati, yhä.
amam, etten (amad j. n. e.) ne-
gatiivisen sanan muoto, joka käy-
tetään infinitiivin edessä.
âmäs l. âbmäs, vieras.
ane, nyt.
anhesvuot In., ahneus.
anger, ahkera, harras.
annamaš, mačča, kalu, (käyte-
tään vaatteista, aseista ynnä
kaikista muista, joita joka päivä
pidetään.)
annetet, kättää, kerjätä.
appe, abe l. ave, meri (haf.)
appe, ape, voima (sama sana oi-
keastaan kuin Suomen apu, Agri-
colalla avu, voima; vertaa væk-
kje).
aran, arina.
arbe, perintö.
arbmostallat, armoitella, surku-
tella.
arbmolaš l. armolaš, armollinen.
armo In., armo (Norj. Lap. arbmo.)
arpo, liinalanka.
arvadás, arvoitus.
arvalet, arvella, neuvotella, päättää

arvališgoattet, -goadam, ruveta
arvelemaan.
arvedet, arvata, ymmärtää.
arvohallat, arvella.
arved In., sataa.
aske, syli (vert. yskä, oikeastaan
rinta).
astat, joutaa; antaa olla jouten t.
rauhassa.
âstat, kuivua, näivehtyä.
ašalas, lašša, syyllinen (vert.
ašše).
ašše, aše, asia, syy.
aššo, ašo, kekälekaasa.
aštat, luvata, suostua.
atte, että.
audal, kats. oudal.
ačče, ače, isä.
avdugas, In., autuas, onnellinen.
avfruva, veden emo (hafsfu).
avnas, aine, aines.
avnastet, valmistaa ainesta ka-
luksi.
avve, vyö; avve-vuluš (part.
avve-vuluhid, vyön-alainen,
kaikki, mitä vyössä pidetään,
puukko y. m.)

Ä.

âddet, kats. addet.
âdnet, kats. adnet.
âjdo, kats. ajdo.
âjge (In. âjgi), kats. ajge.
âjn, kats. ajn.
âjve In. aivan.
âldsim, kats. aldsim.
âle, älä.
âlget, kats. alget.
âčče, kats. ačče.
âvden In. aukea.
âäpe In. meri.
âäše l. äše In. kats. ašše.

B.

- badde, nuora; vanne (band).
 badne, bane, hammas (pii).
 bafte, bavte, kallio, (bauta-sten).
 bagge, päätset.
 bagjanet, nousta.
 bagje, baje, hetkinen.
 bagje, ylipuolella oleva (vert. pää);
 bagje-olmaj, Tunturi-Lappalai-
 nen; komp. bajeb, sup. bajemuš.
 bagjel, yli; vastaan.
 bagjeli, päälle; bagjelassis val-
 det, ottaa päällensä.
 bagjelist, päällä, päältä; b. go
 korkeammalla kuin.
 bagjen, päälläpäin.
 bahha, atr. baha l. bahas, pa-
 ha; bahabut, pahemmin.
 bahha-juonalaš, pahanjuoninen.
 bahhaniekkana, pahantekijä.
 baj? vai? (kysymyksissä); -pa.
 baja-bælle, ylipuoli.
 bajas, ylös.
 bajde, paita.
 bajedet, kohottaa.
 bajeld, päälläpäin, päältäpäin.
 bajkastuvvat, haluttaa paikallen.
 bajkat, paskantaa.
 bajke, paikka.
 bajtet, paistaa.
 bakas, atr. bakka, kuuma (vert.
 pakkanen, joka myös polttaa).
 bakkanet, kuumeta.
 bakkodet, virkkaa, (pakista).
 baldës, balda, kammeliäs.
 baldast, vieressä, vierestä, (vert.
 palle, palteen).
 baldalagai, vierekkäin.
 baldi, viereen.
 balgës, balga, tie, polku.
 balka, pakka.
- balkatet, palkata.
 balkestet, viskata.
 ballastuddat, pelästyä.
 ballat, ballam, pelästyä, paeta.
 ballat, balam, pelätä (käytetään
 st= sijan kanssa).
 ballo, balo, pelko.
 baltan, kats. baldast.
 balva, pilvi.
 balvalægje, palvelija.
 ban, kuinka.
 bappa, bapa, pappi.
 barast, seassa, parissa, seasta,
 parista.
 bardnaš, dem.; bardnačam, poi-
 kaseni.
 bardne, bardne l. barne, poika.
 bargoattet, -goadam, ruveta
 työtä tekemään.
 bargat, tehdä työtä.
 bargo, työ.
 barri, sekaan, pariin.
 barta, pirtti.
 basa, hinkalo (bäs).
 bäsadet, peseskellä.
 bæssaladdat, peseskellä.
 bæssat, bäsam, pestä.
 basset, basam, paistaa; bas-
 sem-muorra, paistinvarras.
 bastel, attr. bastelis, terävä (ba-
 stet, pystyä).
 bat, mutta.
 bätta, bâda, tynnyrin pohja.
 batte, bade, pata.
 batarussi, pakoon (bataret, pae-
 ta).
 baccet, bacam, pysyä, jäädä.
 bačalet, ammuskella.
 bačet, bačam, ampua.
 bavkehet l. bavketet, paukah-
 taa.
 bægjel, kats. bagjel.
 bægjeli, kats. bagjeli.
 bäjke, kats. bajke.

bärdet, asettaa paikoilleen, le-
 vittää.
 bärðne, kats. bardne.
 bärðedet, palmikoida.
 bärta, kats. barta.
 bätta, bāda, tynnörin pohja; ih-
 misen takapuoli.
 be, kuitenkin.
 bejtus, peitos.
 berrit, berrim i. berrijim, olla
 tuleva jlekle; berre munji, tu-
 lee minulle.
 biebmam, biebmam i. biemam,
 elättää, ravita.
 biebmam, biemo, ravinto.
 bieggam, biega, tuuli.
 biekkogattet, -goadam, ruveta
 parkumaan.
 biekkot, biegom, valittaa, parkua.
 biello, kulkunen (bjällra).
 biergasak, plur. tant, kapineet.
 biergo, liha (ruoaksi laitettu).
 biga, piika.
 bigjalet, kiireesti asettaa.
 bigjat, bijam, panna, asettaa; lä-
 hettä.
 bikka, terva (piki).
 bilkar, pilkkari.
 birgit, tulla toimeen (bjerge sig.)
 birra, ympäri, -sta, suhteen (vert.
 piiri).
 birrasin, ympäri; dainenaga b.
 täällä ympäri.
 birru, piru.
 bismar, puntari.
 bisso, pyssy.
 bistet, pysy, kestää.
 bistit, päästää käsistä, menettää.
 bitta, kappale (bit); naarma, leik-
 kaus.
 bittaš, dem., adj. hyvin pieni.
 bivdalet, kiirehtiä.
 bivdet, pyytää (myös eläviä), ru-
 koilla.

bivtes i. bivtas, biftas i. bik-
 tas, vaate.
 bivvat, bivam, tarkenen, tarjeta.
 boadnjaš, aviopari
 boadnje i. boadnja, aviomies
 (bonde).
 boadasgoattet, -goadam, ruveta
 tulemaan.
 boagan, vyö.
 boaldet, polttaa.
 boares, vanha.
 boarkanaddet, kulua, katketa.
 boaššo, kodan perä, kunniapaik-
 ka siinä.
 boattal, pullo, putelli.
 boattegoattet, -goadam, ruveta
 tulemaan.
 boattelastet, tulla kiireesti pik-
 kuisen matkaa.
 boattet, boadam, tulla (Ven.
 поити?)
 boaco, boccu, poro.
 bodda, hetki; dam bodda, sillä
 aikaa.
 bodne, pohja (botten).
 bodnjat, bonjam, punoa.
 boft, dam b., sen kautta.
 bokka, pukki (part. bukkaid s. 20).
 bokte, kats. boft.
 bokat, herättää.
 boltat, vierittää i. viskata ylös.
 bomba, arkku (Norj. bomme).
 borragoattet, ruveta syömään.
 borralestet, syödä kiireesti vä-
 häisen.
 borramuš, -muša, syöminen, ruo-
 ka.
 borrat, boram, syödä (purra).
 borga, purku, tuisku.
 borgat, tuiskuta, karistaa karvaa.
 borge-bæska, peski nahasta, jos-
 ta vanhat takut ovat karisseet
 ja uusia sijaan kasvanut.
 boršet, sukeltaa.

boršoldattet, sukeltaa jäljestä.
 bosadet, puhallella.
 bossot, bosom, puhaltaa.
 botto, bodo, tiheä viidakko met-
 sätömällä paikalla.
 botka, putki.
 bocce, luinen juomapilli, jolla
 Lappalaiset imevät vettä, missä
 muuten on vaikea päästä liki
 juomaan.
 bocces, boccasan, ed.
 bovdit, pyytää, käskeä.
 bruggo, silta (brygga).
 brulappi, häät (bröllopp).
 buftet i. buktet, buytam, tuo-
 da; voida, saattaa.
 buoddat, loppua.
 buoddo, buodo, pato.
 buoddot, buodom, padota, sulkea.
 buojde, rasva; rasvainen (voi).
 buojda, buojdag, kärppä.
 buok, kaikki.
 buokcalattet, s. jäljestä.
 buokcalet, sukeltaa.
 buollatet, sytyttää.
 buölle, palava.
 buöllegoattet, -goadam, ruveta
 palamaan.
 buöllet, buölam, palaa.
 buolva, polvi.
 buörrastattet, tervehtiä.
 buörre, hyvä (paras); buörre-
 but, paremmasti.
 buörrebuš, parempi.
 buörremus-ædne, mummo (Norj.
 baestemor).
 buoccat, buocam, potea, sairas-
 taa.
 buocce, sairas.
 buotta, vastapäätä.
 buöccat, buöccam, sairastua.
 burist, hyvin.
 buristsivnadus, siunaus (välsig-
 nelse).

busak, plur. tant., pöksyt.
 bæjlalaš, yhden pegelin (norjal.
 mitta) vetävä.
 bæjta-lidne, peittoliina, huntu.
 bæjtos, peitos.
 bæjvalaš, jokapäiväinen, arki-
 bæjvaš demin., aurinko.
 bæjve, päivä, aurinko.
 bælket, haukkua, soimata.
 bælle, bæle, puoli; bælle-da-
 gos, puolitekoinen.
 bællje, korva (vert. pieli, juuri
 sanassa pielus).
 bæna, bædnag, koira (penikka.)
 bænta, suoraan.
 bære, vaan (bara).
 bærgalak, -laga, perkele.
 bæse, pesä.
 bæska, peski, poronnahkainen
 turkki.
 bæsodak, -daga, vitsa, raippa.
 bæssat, bæsam, päästä.
 bæstet, päästää.
 bætataddat i. bætatallat, -ta-
 lam, tulla petetyksi.
 bættet, bætam, pittää.
 bæcek, bæceka i. bæceha, ka-
 lan pursto; bisso-b., pyssyn
 tukki.
 bæcce, bæce, petäjä.
 bævde, pöytä.

D.

da i. dabe, täällä.
 da, kats. dat.
 dabelida, tännemmäksi.
 dadde, kuitenkin.
 dadevitta, kohta, heti.
 dademiöld, sitä myöten kuin.
 dafte, davte, luu.

- daggar 1. daggaraš, semmoinen.
 dagjadet 1. dajadet, osata perille.
 dagjat, dajam, sanoa.
 dajdet, taitaa.
 daida, murteell. allat. (tavall. daidi), tähän, tälle.
 dajhe 1. daj, tai.
 dajherak 1. dajherakkan, eli (synonymien välillä).
 dainanaga, katso birrasi.
 dainago, koska, siksi kun (oikeastaan: sillä kun).
 dakkat, dagam, tehdä.
 dakkaviddi, heti.
 dakkedet, ta'ata.
 dakte, davte, kats. dafte.
 dal, nyt.
 dala, talari.
 dalke, ilma, sää.
 dalla, dallakanna, dallan, dallanaga, heti, siinä samassa.
 dalle, silloin.
 dallo, dalo, talo.
 dalve, talvi.
 damaka (lakkai), siihen samaan tapaan.
 damanaga, samassa.
 damditti, sentähden.
 danne, tässä, tästä.
 dansegoattet, ruveta tanssiin.
 dansit, tanssia.
 danas, dagnas, kanerva.
 danjal-suodna, eräs suoni poron niskassa.
 darbašet, taryvita.
 darvanet, tarttua.
 darvetet, tartuttaa.
 das, taas.
 dasa, tänne.
 dassago, siksi kun.
 dassanaga 1. -gak, samassa paikassa.
- dassači, siksikun.
 dast, täällä, täältä.
 daste, sen jälkeen.
 dastgo, sillä.
 dat, se.
 dattot, datom, tahtoa.
 datto, dato, tahto.
 daver, davver 1. davvera, ta-
 vara.
 davetet, tavoittaa.
 davgo, kipu.
 davja, usein.
 davka, kuitenkin.
 davvanet, kulkea pohjoiseen päin, vuonon pohjasta seljemmälle.
 davvas, pohjoiseenpäin.
 davve, pohjoinen.
 davven, pohjoisessa.
 dädde, kats. dadde.
 dägjet, kats. dagjet.
 dälle, kats. dalle.
 dälve, kats. dalve.
 de, niin.
 dego, koska; kuin jos.
 dej, kats. daj.
 dejki 1. dejke, tänne.
 deinago, kats. dainago.
 di, te.
 dieppe, käpy.
 diervas, terve.
 diervatet, tervehtiä.
 diervuotta, -vuoda, terveys; terveiset.
 diette, tähden.
 diettet, diedam, tietää.
 dievas, attr. dievva, täysi.
 dievda, ed.
 dievnas, pyhä ehtoollinen.
 dievva, dieva 1. diva, mäki.
 dievvadaddat, pukentua.
 dikke, täi.
 dimo, kello (timme).
 din, teidän.
 dinga, kalu (ting).

ditošet, tiedustaa.
 ditti, tähden.
 divvot, divom, parsia.
 doaj, te molemmat.
 doajvot, toivoa, luulla.
 doaktar, tohtori.
 doallagoattet, ruveta pitämään.
 doallat, doalam, pitää.
 doalvot, viedä, taluttaa (talua).
 doarredet, ajaa takaa.
 doarrot, doarom, torata, riidellä.
 dobbe, siellä, tuolla.
 dobbestestet, noutaa.
 dofta, doftag l. doktag, kuikan
 tapainen merilintu.
 dogdat, tuntea.
 dojdet, huuhtoa.
 dokkit, kelvata (duga).
 dokko, sinne.
 dolge, sulka.
 dolla, dola, tuli; dollagistai
 gujm boattet, tulla tulikintais-
 sa s. o. tulista vauhtia.
 don, sinä.
 doppit, temmata.
 dorka, lammasnahkainen turkki.
 dorte, rükki.
 dorvastet, turvata, luottaa.
 dot, tuo.
 dovdat, tuntea.
 du, sinun.
 dubmit, tuomita; käskeä.
 dudnar, tynnöri.
 duhat, tuhat.
 dune, piha (Norj. tun).
 duobmo, duomo, tuomio.
 duofto, duovto, tuhti (toft).
 duögen, takana.
 duökkai, taakse.
 duökken, takana.
 duokko, tuonne.
 duolbas, attr. duolba, litteä.
 duoldat, kiehua (tulistua).
 duoltahet, kiehutaa.

duöstat, tohtia.
 duot, tuo.
 duotta l. duot, tosi.
 duotka, suoli.
 duskedet, välistä haukkua, torua
 (tuskaella).
 dušše, ei mitään; vaan, paitsi
 (tyhjä).
 duttat, dudam, tyytyä.
 dæddelet, kiireesti painaa.
 dæddet, painaa.
 dædno, dæno, virta.
 dægje, dæje, raha (Ven. деньги).
 dæjvat, tavata.
 dækkedagak, (dækkedak), ko-
 dan tukena olevat tangot.
 dænab, kats. ænab.
 dærvas, kats. diervas.
 dærvuotta, kats. diervuotta.
 dæčcalaggës, -lagga, tarhapöllö.

E.

ejn, kats. ajn.
 ejsege, i ejsege, ei suinkaan.
 elike, elikkä.
 ejto, vahvistavainen sana, -pa.
 eri, eridin, erihi, erit, eriti,
 pois, erilleen.
 eš, kats. ješ.

F.

Faattid In., kats. fattit.
 fatta, favta, vartija, vahti.
 fattit, vahtia.
 faggadet, painiskella.
 fagge, puinen koukku, jolla pata
 ripustetaan tulen yli.
 fagta, favta, vahti.

fakka, reiden takapuoli.
 fakta, favta, vahti.
 faktišgoattet, -goadam, ruveta
 vahtimaan.
 faktit, vahtia.
 fal, ainoasti.
 fallat, tarjota.
 falle, haukka (falk).
 fallit, kavahtaa ylös.
 fânas, fâdnas, kats. vânas.
 farfo, vetosilmukka.
 farga l. farg, pian, melkein.
 farotet, kats. varotet.
 farpal, tynnöri.
 fast l. fastajn l. fasten, taas.
 faste, attr. fastës, ruma.
 fastedet, kats. vastedet.
 fattit, ottaa kiinni (fatta).
 favle, meren selkä; favleæðði,
 seljemmälle.
 favta, favtit, kats. fafta, faftit.
 fättit, kats. fattit.
 fengit, pistää kruutia väikkirei-
 kään.
 fertit, täytyy.
 fidnid In. kats. seuraava.
 fidnit, löytää, saada (finna, vinna).
 fierbme, fierme, verkko.
 fillihallat (allat. k.), tulla pete-
 tyksi jnkn kautta.
 fillišgoattet, -goadam, ruveta
 pettämaan.
 fillit, peittää, narrata.
 fjerva, ranta (Norj. fjaere), vuoksi
 meressä.
 fuobmašet, kats. huomehet.
 fuölke, suku (folk).
 fuollat, huolia.
 færkot, hakata.
 færrat, ed.
 fæskar, eteinen, käytävä kodan
 sisä-nksen edessä.
 fæstan, länsi (västan).

G.

gaba, gappag, nainen.
 gadde, reuna, ranta (kant).
 gaddet, luulla, ajatella (Ven. ra-
 датъ).
 gaffe, gavte, nuttu, kauhtana.
 gagga, nassakka (kagge).
 gaggastet, kohottaa yhdestä
 päästä.
 gaggës, gaggas, kangas.
 gajat, kats. gaçat.
 gajketet, äkkiä reväistä poikki,
 katkaista.
 gajkodet, repiä palasiksi.
 gajkot, katkoa.
 gajt l. gajten, kaikki.
 gajca, vuohi.
 gajvo, kaivo.
 gakte, kats. gaffe.
 galbmot, galmon, kylmetä, jää-
 tyä.
 galdo, kaivo.
 galës, galla, aijä (Norj. kal).
 gâlgat, täytyy, pitää.
 gâlgat, selvittää, kammata; toi-
 mittaa.
 galgo, akka.
 galle, kyllä.
 galle, kallio.
 gallet, galam, kaalata.
 gallo, galo, kallo.
 galmas, attr. galbma, kylmä.
 galva, kuivettunut puu, kelo.
 galvo, kalu, tavara.
 gama, gabmag, kenkä.
 ganda, poika.
 gapa, kats. gaba.
 gapper, lakki, kypärä.
 garas, attr. garra, kova; väkevä
 (juomista).
 garbes, garba, kaksihankainen
 vene, karvas.
 garde, aituus; hinkalo (gård).

gardem, puutarha (vert. ed.)
 gargit, kerittää, kehittää (esim. nuoraa).
 garragoattet, -goadam, ruveta sitomaan kiinni pulkkaan.
 garramida šaddat, joutua hulumalaan (vert. garas).
 garrodet, kirotta.
 garvodet, pukeutua.
 garvotet, l. garvohet, pukea.
 gaska, keski, väli; dam gaska, sillä välin; gaskanæme, keskenämme; gaskan manadedinës, kesken menemistään; gaskad, poikki.
 gaskalamus, keskimäinen.
 gasket, purra.
 gasketet, puraista.
 gasko, keski.
 gassag, attr. gassa, paksu; gaseb, paksumpi.
 gastadet, kastuttaa.
 gastašet, kastaa, ristiä.
 gattat, gađam, katua, kaivata.
 gacce, pihka.
 gačadet, putoella.
 gačalet, kysäistä.
 gačat, kysyä.
 gaččat, kaatua.
 gavnat, gavnam, löytää.
 gavnadet, tavata toisiaan.
 gavnek plur. tant., makuuvaatteet.
 gavpašet, tehdä kauppaa.
 gavpe, kauppa.
 gavgug, kaupunki.
 gavgaldäkki, mutkittain, ympäri.
 gavva, kats. gaba.
 gavgvel, attr. gavgvelis, kavala.
 gavgvestet, nykiä.
 gavgvot, ylöspäin käännetty (vastakohta gobmot, kumossa).
 gašša l. gaš, -gaša, kynsi, sorkka.

gašša-halse, sorkkien loma.
 gaššastet, tarttua kynsin.
 gaššat, lusikalla särpiä.
 gašše, seura (kansa).
 gället, kats. gallet.
 gärroj, attr. gärros, äreä, käreä, riitaisa.
 gäsket, kats. gasket.
 gäski, attr. (gaski), väliin.
 ge, -kin.
 gejgit, ojentaa.
 gekkir, kurkku.
 gi, gæn, ken, joka.
 giag, gen. gænag, kukin.
 gidda, kiinni; giddalagai, k. toisissaan.
 giddagas, vankeus.
 gidđa, kevät; giddag, keväällä.
 gieddegaš-galگو, akka, jonka luultiin asuvan viljelysmaitten rajalla.
 gieldet, kieltää.
 gieldetet, ankarasti kieltää.
 gielestet, valehdella, (kielastaa Kalevalassa.)
 giella, giela, kieli.
 gierra, gierrag, latva.
 giessam, sormus (punomalla tehty).
 gievadne, gievne, kattila.
 gietta, gieda, käsi.
 gietta-vađdo, käsisiima, onkisiima.
 gifse l. gikse, givse, kiusa.
 giftet, givtam, kiihoittaa.
 gilbo, kilpa.
 gillat, kärsiä, kestää.
 gilva, gilvag, siemen (vert. kylvää).
 gilvo, kats. gilbo.
 gilvohallat, kilpaella.
 girdaldattet, lentää jäljestä.
 girdelet, lähteä lentoon.
 girdet, lentää.
 girje, kirja (kirjavuus ja luetta-

- va); girje-čajtne, kirjava tikka.
 girjotallat, kirjaella.
 girko, kirkko.
 gista, kinnas.
 gitet, gitam, kiittää.
 gito l. gitos, kiitos.
 gicce, gice, kili.
 givsadussa, -dusa, kiusaus.
 givsedet, kiusata.
 gjevkan, kyökki.
 gjevra, väkevä.
 gjibme, kattila.
 gjivra l. gjivra, kats. gjevra.
 gjiččastet, kats. gæčastet.
 gjiččat, kats. gæččat.
 gjædže, kats. gædže.
 gjæččalet, koettaa.
 gjæččat, kats. gæččat.
 -go? -ko?
 go, kun; kuin.
 goabmer, koura.
 goajkot, vuotaa.
 goajvot, ammentaa (ruokaa padata), kaivaa (multaa kuopasta).
 goalla, goala, lamppu.
 goalmad, kolmas.
 goalmadašši, kolmanneksi keraksi.
 goargnot l. goarbmot, goarrom, sauvota venettä; kiivetä.
 goarro, ompelija.
 goarrot, goarom, ommella (ku-roa.)
 goas, koska (konsa).
 goaskem, kotka.
 goasse, koska; i goassege, ei koskaan.
 goastat, saapua perille, jaksaa.
 goastadet, tyrkyttää.
 goatte, goade, kota; goatte-dækkedagak, kodan tangot; g. bælljek, näiden tankojen päät.
- goaccalastet, ohjata kulkua.
 gobmanet, mennä kumoon.
 gobmerdallagoattet, -goadam, ruveta kumartelemaan.
 gobmerdallat, -dalam, kumarrella.
 gobmerdet, kumartaa.
 gobmolet, kykkiä kumarruksissa.
 gobmot, kumossa.
 goddahallat (allat. k.), tulla tapetuksi jnkn kautta.
 goddašet, vähitellen tappaa.
 goddestet, ripustaa.
 goddet, tappaa, teurastaa; g. oajve, tappaa tätä.
 goddat, kutea.
 goggo? kuinka?
 gojkat, kuivua.
 gojke, kuitenkin.
 golbma l. golm, golma l. golm, kolme.
 golgat, vuotaa, valua.
 golka, kulkunen.
 golkat, kats. golgat.
 golle, kulta.
 golmas, kolmin.
 gommerdet, kats. gobmerdet.
 gonagas l. gonagassa, -gasa, kuningas.
 gonagasaš, demin.
 gone, kats. gost.
 gorrases, luoksensa.
 gosa, kuhun; gosaga, jonnekin; i gosage, ei kuhunkaan.
 gosi, melkein.
 gost, missä, mistä; i gostege, ei missään, mistään.
 goccahet, riippua.
 goccet, herätä.
 goččogoattet l. goččohišgoattet, -goadam, ruveta kutsu-maan, käskemään.
 goččot, kutsua, käskeä.
 goššastet, ripustaa.

goššat, kats. guššat.
 govdag, attr. govda, leveä.
 guabba, kumpi; (jokus) kumpi-
 kin.
 guabbag, kumpikin; i guabba-
 ge, ei kumpikaan.
 guabbačaga, kumpaisetkin, mo-
 lemmat.
 guddo, kuusenkanto.
 gudjor, eräs raudun laji.
 gudna, guna, tuhka.
 guđas, kuusin.
 gufitar, veden- t. maan-alainen
 haltija.
 gugtug, molemmat.
 gujm, kanssa.
 gukka, kauan; gukkas, kauas;
 gukkarak, kovin kauan; guk-
 kasrak, kauas.
 gukke, attr. gukkis i. gukke,
 pitkä.
 gukken i. gukkjën, kaukana,
 kaukaa.
 gukkje, kats. gukke.
 gulahallat, ymmärtää toinen toi-
 sensa.
 gullat, kuulla.
 gum, kats. gujm.
 gumpe, susi.
 guobme, guome, kitalaki.
 guödda, tyyny.
 guöddet, kantaa.
 guöddet, guödam, jättää.
 guöft i. guöfte, kaksi.
 guöftes, kahden.
 guofča, guovča, karhu.
 guojbme, guojme, kumppali
 (vert. kaimata).
 guojka, vedenputous, köngäs
 (koski).
 guökt i. guökte, kaksi.
 guöktes, kahden.
 guolbe, lattia (golf).
 guoldo, pyry.

guolga, karva.
 guölle, guöle, kala.
 guomo, puoleksi sulanut ruoka
 poron mahassa; guomo-čoa-
 gje, semmoista sisältävä vatsa-
 laukku.
 guora, pitkin.
 guorast, vieressä, vierestä.
 guorbadet, kärventää.
 guoros, tyhjä.
 guorra, vieri.
 guoskat, koskea.
 guossa, guosa, kuusi.
 guösse, guöse, vieras (Ven.
 рость).
 guocagattet, määrättää.
 guovde, kyy.
 guovdo, kohdalla, keskellä.
 guovlat, kurkistaa.
 guovlo, puoli, haara, kulma.
 guövtes, kats. guöftes.
 gurast, kats. guorast.
 gurgalet, kiireesti pujottaa i. las-
 kea alas.
 gurgotet, se sama, kun hitaasti
 tapahtuu.
 gurri, viereen.
 gussa, gusa, lehmä (Norj.kussa).
 gutta, guđa, kuusi.
 gutte, guđe, kuka, joka.
 gutteg i. guttege, guđeg, ku-
 kin.
 guttege, jokin.
 guššat, kusta.
 guššastuvvat, kusettaa (jota-
 kuta).
 gædge, kivi.
 gædme, kattila.
 gædnegasvuotta, -vuoda, vel-
 vollisuus.
 gæjdno, gæjno, tie (vert. keino.)
 gæjgot, ojennuksissa, pitkällään.
 gæppad i. gæppas, attr. gep-
 pis, kepeä.

gæppanašgoattet, -goađam, ru-
veta kepenemään l. vähene-
mään.
gær, gæra, pikari.
gærde, kerta.
gærës, gærres, reki.
gærgagoattet, ruveta kerkiä-
mään.
gærgad, gærgas, valmis (kerkeä).
gærgat, joutua, kerjitä.
gærge, kats. gædge.
gæsës, gæsssa, poron karvaiset
länget.
gæsetet, vedättää.
gæsset, gæssam, vetää.
gæfke, ahma.
gæčadet, katsella, valita.
gæčastet, katsahtaa.
gæččagoattet, ruveta katsomaan.
gæččalet, koettaa.
gæččat, gæčam, katsoa.
gæčče, gæče, huippu, latva, pää.
gæula l. gævla, nuttu (Norj.
kjole).
gævvat, käydä (tämmöisissä lau-
seissa: kuinka sinun käy?).

H.

habme, hame, haamu.
hafsät, havsam, haista.
hajtis, kuuma (het.)
haka, tykki (hake.)
haksät, kats. hafsät.
halidet, haluta.
halidišgoattet, -goađam, ru-
veta haluamaan.
hallo, halo, halu.
halvat, kiljua.
happhet l. happet, saada
tilaisuutta kiireesti tekemään
jotain (käytetään infinitivin kans-
sa).

hardo, hartio.
harje, harja, huippu.
harre, harjus.
hastegoattet, -goađam, ruveta
kehoittamaan.
hastet, kehoittaa, vaatia, haastaa.
hatta, hattu.
havdadet, haudata.
havde, hauta.
havga, hauki.
havkat, tukehtua, hukkuu.
havkud, In., haukkua.
havske, attr. havskes, hauska.
havve, have, kerta (haava.)
havve, have, haava.
hälde, haltija.
hästet, kats. hastet.
hejvit, sopia.
heppuš, kats. hävoš.
hilla, hila, hiili, kekäle.
hirmadet, hirmuisesti.
hirmo, hirmo, hirmu.
hirmmos, hirmuinen.
hirsä, hirsä.
hissö ja hassö ilmaantuvat vaan
saduissa Stallosta ja näkyvät
tarkoittavan leikkiä ja totta.
hoapotet, kiirehdyttää, kiirehtiä.
hoappo, hoapo, hoppu.
hoappu, In., ed.
hoavrestet, inttää, väittää.
hojgadet, lykkiä.
hojgagoattet, -goađam, ruveta
lykkäämään.
hojgat, työntää, lykätä.
holga, ulku, kuivauslaitos nuot-
taa varten.
hufsit, huvsim, rakentaa.
hujkogoattet, ruveta parku-
maan.
hujkot, kiljahdella, parkua.
huomehet, huomata.
hædastuvvat, joutua hätään.
hægga, henki.

hæggalaš, elävä; h. virde, li-
keinen ystävä.
hægja, tav. monikossa hæjak,
juhla, pidot (häät).
hæjles, kokonainen, terve (hel.)
hæjtet, heittää, herjetä.
hængastet, hirttää, ripustaa.
hængat, riippua.
hæppan, häpeää!
hærgaš, demin. seuraavasta.
hæрге, kuohittu poro (härkä.)
hærra, herra.
hærvaj l. hærva, attr. hærvas
l. hærva, kaunis, ihana.
hærvatet, koristaa.
hæsta, hevonen (häst.)
hætte, hæde, hätä.
hæval, höylä.
hævatet, hävittää.
hævoš, heppuš, hevonen.
hævvanet, hävitä.
hæævi, In., haava.
hæævos, In., hevonen.

I.

i, ei.
ibmel, jumala.
idded, aamu.
ided, In., ed.
igja, ija, yö.
ij, In., ei.
ijabirrasaš, noin yön vanhuinen
ijja, In., kats. igja.
ikkan, ikkuna.
ikko, yöllä.
illa, tuskin.
illo, ilo, ilo.
ilme, In., kats. alma.
ilodet, iloita.
ilodešši, leikin tähden, lystin
vuoksi.
immel, kats. ibmel.
irgastallat, kosia.

irge, ylkä, yrkä, sulhanen.
ised, isäntä.
ittaš, huomeinen.
itten, huomenna.
ittet, idam, näyttäytyä.
iše, In., apu.
išed, In., kats. ised.
išedvuot, In., isännyys.

J.

ja, ja.
jabmemættom, kuolematon.
jabmet, jamam, kuolla.
jaffo, jafo, jauho.
jaket, jakam, uskoa.
jaketallat, -talam, luottaa.
jakke, jage, vuosi.
jalgad, attr. jalgis, tasainen,
laakea.
jalla l. jal l. jallag, attr. jal-
las, gen. jallag, tyhmä.
jallaslagaš, tyhmänlainen.
jallašišgoattet, ruveta narraa-
maan.
jalnēs, jalgŋa, kanto.
jattet, puhua.
javalaš, varakas.
javkat, olla poissa, kadota.
javketet l. javkehet, äkisti ka-
dota.
javohaga, ääneti.
javre, järvi.
jedna, jena, ääni.
jednadet l. jenadet, ääntää.
jeg, henki; jejad, henkes.
jelat, erin-omainen, paras.
jesgo, kats. jusgo.
ješ, ječa, itse; ješ guttege, itse-
kukin.
jetanas l. jetanassa, -nasa, jät-
tiläinen.
ječ, In., ed.

ječča, toinen, muu.
 ječčam, ječad, j. n. e., minun
 omani j. n. e.
 jiegga, In., hægga.
 jerbme l. jirbme, jerme, järki.
 jigŋa, jiŋa, jää.
 jimma (murt.), kats. im, en.
 jimmel, kats. ibmel.
 jo, jo; jobe, jopa.
 joalla, In. kats. jalla.
 joallavuot, In., tyhmyys.
 joasked, In., tyyntyä, herjetä.
 joavdat, joutua.
 joavko, joukko.
 jode, kulku.
 jokka, joga, joki.
 joksat, kats. juksat.
 jomfruva, neito (jungfru).
 jorgalet, kääntää.
 jorgetet l. jorgehet, käännäh-
 tää.
 jos, jos.
 jottalet, kuljeksia.
 jotted, In. kats. jottet.
 jottel, attr. jottelis, nopsa.
 jottelet, joutuisasti.
 jottet, jodam, kulkea.
 jovko, kats. joavko.
 jufsat, juvsam, saavuttaa.
 jugalmas, juomingit.
 jugatet, juottaa.
 jugatišgoattet, ruveta juotta-
 maan.
 jugestet, juoda vähän ja kii-
 reesti.
 jukkamuš, juominki.
 jukkat, jugam, juoda; jukkam,
 juopunut.
 juo, jo.
 juodna, juona, juoni.
 juoga, joka.
 juöhi, In., kats. juökke.
 juöjgat, laulaa, joikua.
 juökke l. juökkje, jokainen.

juökket, juogam, jakaa.
 juölge, jalka; j-suorbma, var-
 vas.
 juonalaš, juoninen.
 juos, In., kats. jos.
 jura l. jur, juuri.
 jurdašet, ajatella hiljakseen.
 jurdašišgoattet, -goadam, ru-
 veta hilj. ajattelemaan.
 jurdat, ajatella.
 jurdelet, kiireesti ajatella.
 jurdo, In. ajatus.
 jurra, jura, jyrä.
 jus, jos.
 juuhid, In., kats. jukkat.
 juuho, In., kats. jokka.
 jucca, juca, jymy.
 juvvuc, In., demin. jokonen, puro.
 jægadet, totella.
 jæradišgoattet, -goadam, ru-
 veta kysymään.
 jærgal l. jærgalac, In., järjelli-
 nen.
 jærralet, kysäistä.
 jærrat, jæram, kysyä.
 jævre, In., kats. javre.
 jääbmed, In., kats. jabmet.
 jäämehadna, In., kats. jabme-
 mættom.

K.

kaastad, In., kastua.
 kalas, In., kylläksi.
 kalked, In., kats. galgat.
 kalku, In., kats. galgo.
 kanona, kanuna.
 kappu, In., kats. gaba.
 kellar, kellari.
 kieha, In., käki.
 kieltid, In., kats. gieldet.
 kiet l. kieta, In., kats. gietta.

kii, In., kats. gi.
 kiitos, In., kats. gitos.
 kirdded, In., kats. girdet.
 kirko In., kats. girko.
 kjefman, kauppamies.
 kjevkan, kyökki.
 kolma, In., kylmä.
 kolmod, In., kats. goalmad.
 kolvuð, In., tulla kylvetyksi.
 kometed, In., kumota.
 konagas, In., kats. gonagas.
 korna, vilja (korn.)
 koroted, In., kats. garrotet.
 kočated, In., kaataa.
 kuha, In., kats. gukka.
 kuhas, In., kauas.
 kujm, In., kats. gujm.
 kuksi, plur. kuuvseh, In., kauha.
 kulked, In., kulkea; virrata (vert.
 golgat).
 kuo i. ko, In., kats. go.
 kuodded, In., kats. guöddet (kan-
 ta.)
 kuoruos, In., kats. guoros.
 kuocaged, In., määrätä, lahota.
 kuuhid, In., kukkua.
 kuulajažvuot, In., kuuliaisuus.
 kuulteled, In., kuunnella, totella.
 kuöht, In., kats. guöft.
 kuöle, In., kats. guölle.
 kärbes, In., kats. garbes.
 käällis, In., kats. galés.
 kæænted, In., kyntää.
 kææssed, In., kats. gæsset.

L.

laaha, In., kats. lakka.
 laaše, In., kats. loaši.
 ladne, linna.
 ladnja, lanja, viidakko.
 lado, lato.
 ladas, laddas, nivel, jäsen.

lagabui i. lagabuid, i. laga-
 buida, lähemmäksi; lagabuž-
 zi, vähän lähemmäksi.
 lagadet, lähentää.
 lagamusta, lähimpänä.
 lagedet, laittaa, tehdä.
 lagedet, huolia.
 laggestet, viskata.
 lagjo, lajo, veralla verhotut puit-
 teet Lapin naisten lakeissa.
 lajbe, leipä.
 lajbe-dakke, leipuri (leiväntekijä).
 lajdit, taluttaa (leda).
 lajgat, lohjeta pois.
 lajge, lanka.
 lajtet, laittaa, moittia.
 lakka, laga, laki.
 läkkä, liki.
 lakkai, lailla, tapaan.
 lakkanadgoattet, goadam, ru-
 veta lähenemään.
 lakkanet, lähetä.
 lakkegoattet, kats. lakkanad-
 goattet.
 lampa, lamppu.
 lanne, In., kats. ladne.
 lappasuvvat, hukkua, joutua huk-
 kaan.
 lappet, lapam, kadottaa.
 lasa, lasi, ikkuna.
 lasaš, demin.
 lasés, lassa, kari.
 lasetet, lisätä.
 lasse, lase, lisä.
 lašša, vaan, ainoasti.
 lačelestet, laittaa tilaa vähäisen
 ja kiireesti.
 lačet, laittaa tilaa, sänkyä.
 lažus, In., tyyni.
 lauka, laukku, kontti.
 laukit, astua (laukata?)
 lauko, nurkka huoneessa.
 lavdnje, lavnje, turve.
 lavke, askel.

lavkit, kats. laukit.
 lavlud, In., laulaa.
 lavvit, jllaklla on tapana.
 läddit, tulla veneellä rantaan.
 lebbit, levittää.
 lidne, line, liina.
 liebma, liema, liemi.
 liegganet, lämmitä, sulaa.
 lieppe, rautakoukkuinen nuija
 (Norj. klep.)
 ligge, liika.
 liikkid, In., liikkuu.
 lika 1. likavel, yhtähyvin (likaväl).
 likkadet 1. likkaset, silloin, täl-
 löin liikahtaa.
 likot, pitää jostain (Norj. like.)
 litte, amme.
 litto, liitto.
 livkidet, hypähtää.
 livtat, astua.
 loajdo, vuode.
 loap 1. loappa, loppu.
 loappu, In., ed.
 loaši, In., laiha.
 loavda, loavdag, kodan ulko-
 verho, peitos.
 lobedet, kats. loppedet.
 lodde, lintu.
 lodnot, lonom, lunastaa.
 lofte, lovte, laki, katto (loft.)
 loftit, nostaa (Norj. löfte.)
 loge, kymmenen.
 lokkat, logam, lukea.
 lokketæbme, -tæme, kanneton.
 lokta, lovda, luhti.
 lokte, kats. lofte.
 loktit, kats. loftit.
 lonotallat, -falam, vaihtaa.
 lonotet 1. lonohet, ed.
 loppe, love, lupa.
 loppedet, luvata.
 lossad, attr. lossis, raskas.
 loupit, karata (löpa.)
 ludit, ladata.

lujučet (lujut?), parkuaksensa.
 lukka, myssy (luukko).
 lulle, kaakko.
 lunne, luona.
 luobman 1. luöbme, luöme,
 muurain.
 luod 1. luodda, luoda, jälki.
 luod, In., luoda.
 luoddanet, haljeta.
 luodke, myssy.
 luoje, In., luoja.
 luojkas, lainaksi.
 luojkat, lainata.
 luojkataddat, pyytää lainaksi.
 luojta, luojtag, hihna, jolla po-
 ron vetonuora kiinnitetään rah-
 keeseen.
 luojtet, laskea, päästää.
 luokka, luoka, maki.
 luossa, luosa, lohi.
 luošted, kats. luojtet.
 luotto, luodo, erämaa.
 luovos, irtonainen.
 lusa 1. lus, luoksi.
 lut, luona, luota.
 luuhud, In., lukea.
 læbbot, kats. lebbit; levällään.
 læjkaset, vuotaa ulos.
 læjkot, valaa, kaataa, laskea.
 lækket, kats. laet.
 læmaš, menneen ajan participio
 seuraavasta.
 læt, olla (vert. lienee.)

M.

maattad, In., kats. mattat, oppia.
 maattud, In., mahtua.
 mad 1. madda, maddag, kanto,
 tyvi.
 madde, made, kalaluodon viitta.
 made, maantie.
 made (gen. sanasta matte, tapa);

dam made go, sen suhteen
kuin; made — — — dade,
mitä — — — sitä.
mafset, kats. makset.
mafso, mavso, makso.
maggar, minkäläinen; maggar
son mon, entäs jos minä.
maht, In., kats. moft.
maid (part. sanasta mi), mitä.
maidege; i maidege, ei mitään.
maj, kuitenkin, -pa.
majd l. majda, l. majdaj,
myös.
majlbme, majlme, maailma.
majmlalaš, maailmallinen.
majta l. majtai, kats. majd.
makgar, kats. maggar.
mäkka, mäga, lanko (mäg.)
makset, maksaa.
makso, mavso, makso.
maksohanesvuotta, -vuoda, kos-
tonhimo.
makt l. makte, kats. moft.
malës, mallas, lämmin ruoka.
malestestet, syödä l. haukata
vähäisen.
malestešgoattet, -goadam, ru-
veta syömään.
malestet, atrioida; valmistaa ruo-
kaa.
malle, male, soppa.
man, min, minkä, kuinka.
manditti, minkätähden.
manga, moni (Norj. mange.)
manna, mana, lapsi.
mannat, manam, mennä.
manne l. mannen, miksi (vert.
minne.)
manno, mano, meno; kuu.
manud, In., kuu.
maḡḡa l. maḡḡe, taka.
maḡḡasis, taakseen, maḡḡel,
jälkeen; maḡḡalagai, peräk-
kain.

maḡḡe, maḡe, miniä.
markan, markkina-paikka.
masot, In., takaisin.
masset, massam, kadottaa, luo-
pua jostain (mista.)
mät, noin (lukuja laskiessa.)
mattat, mattam, oppia.
mattatet, opettaa.
mattet, matam, voida (mahtaa.)
mäkke, matka.
maccalet, lähteä takaisin.
maccat, macam, kääntyä, pa-
lata.
macco, maco, mutka; macco-
badde, nuora, jonka päät pi-
detään yhdessä.
mavsat, takaisin.
männat, kats. mannat.
meis l. meist, kats. maid.
mi, me.
mi, man, mikä.
miedamanas, myöten menevä.
miekke, miekka.
miel, myöten, mukaan.
mielke, maito (mjölk.)
miella, miela, mieli; de læi
milli buörre, oli hyvällä mie-
lin; mielastam orro, mieles-
täni on.
mielt l. mielti, In., kats. miel.
mierka, sumu (mörker.)
miesse, miese, vuoden vanha
poron vasa.
mietta, myöten, pitkin.
miettalak, -laga, viete.
migja, kats. mi.
mikkege l. mikkegen, mikin,
mikään.
mild l. milde l. milt, kats.
miel.
mille, mile, peninkulma (mil.)
min, meidän.
mo, kats. moft.
mo, kats. mon.

moadde, muutama.
 moaj, me molemmat.
 moallo, moalo, muru.
 moaraskattet, suuttuttaa.
 moaratet, suuttua.
 moarse, morsian.
 moft I. mofte, kuinka.
 moi, kats. moaj.
 mokke, mutka.
 moktege, mitenkään.
 mon, minä.
 monne, mone, muna.
 monned, In., kats. man nat.
 moras, morras, murhe.
 morranet, herätä; nousta (päivästä).
 morše I. morče, sydänrasva.
 mosko, peitto-, pimeä.
 movt, kats. moft.
 mu, minun.
 muddag, attr. muddagēs, mukava.
 mujšted, kats. mujtat.
 mujtalet, kertoa.
 mujtat, muistaa.
 muo, kats. mü.
 muödda, ulkoa karvainen turkki.
 muor I. muora, In., seur.
 muoras, demin. seuraavasta.
 muorra, muora, puu.
 muot I. muota, muottag, lumi.
 muotto, muodo, muoto.
 murdelastet, pikkuisen siirtyä.
 murdelet, siirtyä.
 mutet, mutam, muuttaa.
 mütted, In., ed.
 muttim I. muttom, muutama.
 muttimin I. muttomin, muutamasti, joskus.
 mutto, mutta.
 mušesmotted, In., koristaa.
 mušis, In., korea, kaunis; mušetub, kompar.

mædda I. mæddel, ohitse (myöten.)
 mædem, mäti.
 mæld, kats. miel.
 mærka, merkki.
 mærra, mæra, meri.
 mærrre, mære, määrä, määrääika.
 mæcce, mæce, erämaa.
 mæcce, In., metsä.

N.

na, niin.
 nabma, nama, nimi.
 naft, niin.
 nagadet, jaksaa.
 nager, nakkar, uni.
 naggo, riita.
 najtalet, naida.
 najtet, naittaa, vihkiä.
 najtus, naiminen.
 nakedet I. nakehet, pistää.
 nakkat, nagam, jaksaa.
 nakke, nake, nahka.
 nala, kats. ala; nalde, kats. ald.
 nallo, neula.
 namma, kats. nabma.
 Nanna, Stallon vaimo.
 nannadet, sanoa.
 nanos, attr. nanna, luja.
 naste, tähti (vert. nasta.)
 navdet, nimittää.
 navet, navetta, talli.
 navlit, naulita.
 navris, In., nauris.
 nejda, kats. niejda.
 nibbe, nibe, veitsi (knif.)
 niegadet, nähdä unta.
 niejda, neito.
 niejga, kohdalla, vastapäätä.
 niekko, niego, uni.

nieljad, In., neljäs.
 nierra, niëra, poski.
 nievre 1. nievris, In., kats. nævre.
 niske, niska.
 nisso 1. nisson, nainen.
 nistetet, päästää, pudottaa.
 njagadet 1. njagahet, hiljakseen
 madella; viekkaasti viedä.
 njaka, made.
 njakkat, njagam, madella.
 njala, naali.
 njalbme, njalme, suu (vertaa
 niellä.)
 njalgis, attr. njalga, makea.
 njalmalaššat, suullisesti.
 njammat, njamam, kerää, kääriä.
 njangat, venyä.
 Njanja, kats. nanna.
 njarga, niemi (Vatja: nirkko, =
 kärki.)
 njavkastallagoattet, -goadam,
 ruveta taputtelemaan.
 njavkastallat, taputella, koetel-
 la, kädellä etsiä.
 njivle, limaskainen.
 njoammel, jänis.
 njolgastet, travata.
 njudne, njune, nenä; pää.
 njufča, njuvča, joutsen.
 njujkit, hypätä.
 njujkot 1. njujkodet, hyppiä.
 njunne, kats. njudne.
 njuola, nuoli.
 njuolastet, ampua nuolella.
 njuoska, raaka.
 njuovadišgoattet, -goadam, ru-
 veta teurastamaan.
 njuovča, njuofčam 1. njuok-
 čam, kieli.
 njuovvat, njuovam, teurastaa;
 nylkeä.
 njurgit, viheltää.
 njællja 1. njællje, neljä.
 noadaš, demin. seuraavasta.

noadde, noade, kuorma.
 nokkat, nogam, kuluu, loppua.
 nokkat, nokkam, nukkua.
 nomma, In. kats. nabma.
 nordat, tueta.
 norrat, lisääntyä.
 novta, In., varsi.
 nu, niin; nugo, niinkuin.
 nubbadest, toiseksi.
 nubbe, toinen.
 nuft, kats. nu.
 nuollat, nuolam, riisua.
 nuorra, nuori.
 nuörre, nuöre, salmi.
 nuorta, koillis-, itäpohjoinen.
 nuortalaš Samek, Venäjän La-
 pissa asuvat Norjan Lappalaiset
 (Skoltefinner.)
 nuortta, In., ed.
 nuöske, paskainen; nuskides
 dakkat, tehdä tarpeensa (Ven-
 нужда?)
 nuotte, nuotta.
 nutta, kats. nuvta.
 nuu, In., nu.
 nuuhid, In., kulua, kats. nokkat.
 nuut, In., kats. nuft.
 nuvdem, semmoinen.
 nuvta, ilman, muuten.
 nævratuvvat, köyhtyä.
 nævre, huono, paha (vert. nöyrä,
 Vir. nödr.)
 nævvo, kalu, ase (neuvo).
 nævvot, nævom, neuvoja.

O.

oabaš, oabačak, sisarukset.
 oabba, sisar.
 oabbe, In., ed.
 oabme, oame, karja, omaisuus
 (vert. pecus, pecunia).

oaddadak, -daga, makuuvaatteet.
 oaddet, oadam, nukkuu.
 oaggot, onkia.
 oajdnalet, nähdä toisensa jälleen.
 oajdnašgoattet, -goadam, ruveta näkemään.
 oajdnet, oajnam, nähdä.
 oajve, pää (aivo).
 oalge, olka.
 oalle, sangen, liian.
 oalol, leuka.
 oame, In., oma.
 oaned, lyhyt.
 oanehaš i. oanekaš, lyhyt-aikuinen.
 oanekassi, vähäksi aikaa.
 oapes, tuttu; opas.
 oappat, oapam, oppia.
 oarjald i. oarjeld, etelästä.
 oarjës, eteläinen.
 oarmbælle, -bæle, orpana.
 oasalaš, -lašša, osallinen.
 oasse, oase, osa, kohtalo, onni.
 oastešgoattet, -goadam, ruveta ostamaan.
 oastet, ostaa.
 oaššot, oašom, saada.
 oaššud, In., ed.
 obba i. obbo, koko; kokonaan.
 odna i. odnaš, täänpäiväinen.
 odne, tänään.
 odas, attr. odda, uusi.
 oft i. ofta, ovta, yksi.
 oftan, yhdessä.
 ofti, kerran; yhdessä.
 ogotas, mahavyö, joka pitää vetonuhan säärien välillä.
 oht i. ohta, In., kats. oft.
 okt i. okta, oktan, okti, kats. oft j. n. e.
 oktanaga, yhdessä.
 oletet i. olatet, ulottaa.

olgiš, oikeanpuolinen.
 olgobæld, ulkopuolella.
 olgolešši, ulompana.
 olgolis i. olgolist, ulkopuolella, ulkona.
 olgon, ulkona.
 olgorajge, ulos.
 olgus, ed.
 ollasi, kokonaan, täydesti.
 olle, luode meressä.
 ollës, täydellinen, kokonainen, paljon.
 ollo, paljon; paljonko?
 olmaj, olbma, mies.
 olmuš, olbmu, ihminen (olemus.)
 omasted, In., haukkua.
 on, taas.
 oppet i. oppeti, ed. (Ven. ОПЯТЬ).
 orjis, kats. oarjës.
 oro, olo.
 orrot, orom, oleskella; orro muo mielast, mielestäni on i. näyttää.
 oskeldet, uskaltaa; uskoa.
 oskoležvuot, In., uskollisuus.
 occa, oca, povi.
 occat, ocam, etsiä.
 ožudet, pyytää saada.
 ouden, esi; oudast, edessä.
 ouden, outo, kumma.
 oudet, oudam, kats. addet.
 oufta, ouftan, kats. ofta, oftan.
 ouden, kats. ala.
 ovdan, In., eteen.
 ovdas i. ovdos, In., edes.
 ovdel, In., edellä.
 ovtast, yhdessä.
 ovče, yhdeksän.

P.

pa'a, In., kats. babha.
 paahud, In., käskeä.
 paap, In., kats. bappa.
 pa'avuot, In., pahuus.
 paijel, In., kats. bagjel.
 pajeded, In., nostaa.
 paljo, paljo.
 palva, In., kats. balva.
 palveled, In., palvella.
 panta, pantti.
 papa (joskus gen. sanasta bappa)
 papin.
 parkud, In., parkua.
 passa, passi.
 pave, paavi.
 päikke, In., kats. baikke; juöhi
 päihist, joka paikassa.
 piega, In., kats. bieggia.
 pieggud, In., tuulla.
 pillesud, In., pilautua.
 poares, In., kats. boares.
 poaced, In., kats. baccet.
 pokke, In., laho, mätä.
 potkid, In., repiä.
 potted, In., kats. boattet.
 počas, In., katkera.
 punjeladded, In., palauta, kääntä.
 punjeled, In., kääntää.
 puöfted, In., kats. buffit.
 puoh, In., kats. buok.
 puöre, In., kats. buörre.
 purrid, In., kats. borrat.
 puvsub, In., pöksyt.
 päjve, In., kats. bæjve.
 pätted, In., kats. bættet.
 pædnu, In., kats. bæna.
 pæelkked, In., haukkua.
 pæærne, In., lapsi (vert. bardne).
 pææsted, In., päästää.

R.

raase (vert. räåse.)
 raatked, In., ratkoa.
 rådde, rinta.
 radde, rade, neuvo; vara (Norj. raad).
 rafhe, rauha.
 ragja l. ragje, raja l. raje, raja.
 rajdo, pororaitio l. jakso.
 rajge, reikä; postpos. läpitse.
 rajpe, nuora (rep.)
 rajto, kats. rajdo.
 rakadet, rakentaa.
 rakadişgoattet, -goadam, ruveta rakentamaan.
 rano, ryijy.
 rappogoattet, -goadam, ruveta kaivamaan.
 rappot, ravom, kaivaa (Norj. grave.)
 rasket, raskia.
 rassit, kerskata.
 rasta, poikki (ristiin.)
 rathe, In., kats. rätte.
 rattagoattet, -goadam, ruveta rasahamaan.
 ratte, rafe, rata, polku.
 rauga, vetehinen (Norj. draug.)
 ravas, avonainen, paljas.
 ravdo, rautukala.
 ravga, kats. rauga.
 ravgat, ajaa.
 ravkalet, kiireesti kutsua; vaatia; toivottaa.
 ravkat, kutsua, vaatia, toivottaa.
 ravvit, käskeä.
 rävgat, kats. ravgat.
 rejso, matka, reissu.
 rejtas, valmis?, (rede?).
 ridda, aita, veräjä (grind).
 riddo, ranta.

riemat, riemam, ruveta.
 rieft, attr. riefes, oikea (riktig.)
 rieggēs, rieggā, messinkirengas.
 riekkasgoattet, -goadam, ru-
 veta pieksemään.
 riekkat, piestä.
 riektavuotta, oikeus, sääntillisyyden
 (rigtighet).
 rjeppo, rjevo, rjevu.
 rjeppo, rjevo, repo.
 rjevan, rjevvan, ed.
 rievgašgoattet, -goadam, ru-
 veta työtä tekemään.
 rievgat, tehdä työtä.
 riggasinnjat, luultavasti sama
 kuin riggaset, rikkaasti.
 rigges, riggas l. rigga, rikas.
 riggesvuotta, -vuoda, rikkaus.
 riggot, rikkaasti.
 rika, valtakunta (rike).
 ringo, sormus.
 rippastet, temmata, viskata kii-
 reesti pikku kaluja.
 ristalaš, kristitty.
 roakkaset, jäädä koukkuun riip-
 pumaan.
 roakke, roake, koukku (krok.)
 roggagoattet, -goadam, ruveta
 kaivamaan.
 roggalestat, kiireesti ja vähäisen
 kaivaa.
 roggat, kaivaa.
 rogge, kuoppa.
 rotta, kats. rutta.
 rottit, äkkiä temmaista, nielaista.
 rotto, rodo, metsä.
 rubal, rupla.
 rubestet, nielaista.
 rudnog, pikku turska.
 rukkad, attr. rukkas, mutainen.
 ruktod, kats. ruoftod.
 rulappi, häät (bröllop.)
 rumaš, rubmaš, ruumis.
 ruöbba, rupinen; rupipää.

ruofsad, attr. rufsis, ruskea.
 ruoftod, takaisin.
 ruojdna, laiha.
 ruoktod l. ruöktod, kats. ruoftod.
 ruošša l. ruoššalaš, venäläinen.
 ruotatet, ajaa takaa nelistämällä.
 ruottastattet, ed.
 ruottastet lähteä nelistämään.
 ruottat, ruotam, nelistää (Vir.
 ruttuda = kiirehtiä.)
 ruovde, rauta.
 ruškad, attr. ruškis, ruskea.
 rutta, ruda, raha.
 ruvsodet, ruskettua, punastua.
 rænga, renki.
 räähisvuot, In., rakkaus.
 rääse, In., ruoho (gräs).

S.

saaha, mon. savvuh, In., kats.
 sakka.
 Sabme, Same, Lappi (Suomi.)
 sabmelaš, lappalainen; Lappa-
 lainen.
 saddit, saattaa, lähettää.
 sadne, sane, sana; sadnelasko
 l. sadnevajas, sananlasku.
 sagga, sangen, paljon.
 sagje, saje, sija.
 saije, In., ed.
 sajte, keihäs.
 sajva, suolaton vesi.
 sakka, saga, sanoma, puhe (saga.)
 saldat, sotamies (soldat).
 salla, sala, syli.
 salm, In., virsi (psalm)
 sapan, peltohiiri (sopuli).
 sardne, sarne, puhe (saarna.)
 sardnodet, puhella keskenään.
 sardnodišgoattet, -goadam, ru-
 veta puhumaan.
 sardnot, sarnom, puhua.

- sarge, sarka.
 sarnodet, kats. sardnodet.
 sattet, satam, saattaa, jaksaa.
 savalet, suoda, toivottaa.
 savca, lammas, uuhi (Norj. sau.)
 savvat, savam, kats. savalet.
 sättet, kats. sattet.
 sevnjudet l. sevdnjudet, pime-
 tä; sevnjuedin, hämärässä.
 sevnjus, pimeys.
 si, he.
 sid l. sidda, sida, tunturi-Lap-
 palaisten kylä; asuinpaikka, koti.
 sierra, erinäinen (särskild.)
 siesse, siese, tila veneessä kah-
 den tuhdin välillä.
 sii, In., kats. si.
 siid l. siita, In., kats. sidda.
 sikke, sekä.
 siktet, seuloa (Norj. sigte).
 siktit, tähdätä (sikta).
 silba, hopea (silfver.)
 sildet, kats. siktet.
 simme-sammas, ilon ilmoitus
 Stallo-jutuissa.
 sin, heidän.
 sinne, sisässä.
 sirdet, siirtyä, muuttaa.
 sisa, sisään.
 siske, sisäinen.
 siskelus l. siskolus, sisukset.
 sist, sisässä; sisästä.
 sittat, sidam, tahtoa.
 sivnedet, In., siunata; luoda (vert.
 Kalevalassa: salahaudat siunaeli.)
 skamaskuddat, hävetä, ujostella
 (skämmas.)
 skarfa, merimetso (skarf.)
 skarlag, tulipuna (skarlanan.)
 skidna-muödda, nahkanuttu (kar-
 vaton, ruots. skinn).
 skillat, helistä, kilistä.
 skilling, killinki.
 skipa, laiva (Norj. skib.)
- skippar, laivakumppani (skep-
 pare.)
 skirteg, laitos, johon ripustetaan
 pata tulen yli; skirteg-njudne,
 koukku siinä.
 skoalkat, kolista.
 skodurdet, katsella (skåda).
 skuçaget, vääntyä väärään.
 slubbot, slubboha, nuija (klub-
 ba?)
 sluvgalet, pudistaa kiireesti muu-
 tamia kertoja.
 smakko, lastu.
 snjieraidet, räiskähtää.
 snjirrajdiçgoattet, ruveta räis-
 kymään.
 snuottardet, nuuskia, hakea syö-
 tävää.
 so, kats. su.
 soabbe, soabe, sauva.
 soades, soaddas, puikko; S-
 çielge, piikkiselkä.
 soagje, soaje, siipi; hiha.
 soagŋo, soaŋo, kosinta (Vir.
 saaja, häät).
 soaj, he molemmat.
 soakke, soaje, koivu.
 soaldat, sotamies.
 soappat, soavam, sopia.
 soapped, In., ed.
 soatte, soade, sota.
 soattet, soadam, sotia.
 soavat, sovinnollisesti.
 soavartet l. soavahef, sovittaa.
 soï, kats. soaj.
 sokka, sogä, suku.
 son, hän.
 spajkastet, yksi kerta hosua.
 spaseb, kiitoksia (Ven. спасибо).
 spasebuššat, kiittää.
 spejsig, hopeatalari (specie.)
 spæjal, peili (spegel).
 stajnak-njërro, maho poro (joka
 on erittäin nopsa).

stallo, jättiläinen.
 stallostallat, olla sokkosilla.
 stoalpo, patsas, (stolpe.)
 stokke, pölkky (stock.)
 stoppo, stovo, tupa.
 stukka, kappale (stycke); kolik-
 ko, specietalari.)
 stuores, suuri (stor).
 stærdot, kangistua.
 stævel, saapas (stöfvel).
 su, hänen.
 sukkalet, lähteä soutamaan.
 sukkat, sugam, soutaa.
 sukkat, sukkan, ruveta soutu-
 maan.
 sun, In., kats. SON.
 suodna, suona, suoni.
 suögjo, kats. soagjo.
 suojvakas, kuvajainen.
 suola, suollag, varas (salaaja.)
 suoladet, varastaa.
 suolavuotta, vuoda, varkaus.
 suolo, sullu, saari (salo).
 suonakak, plur. tant., suoni-hih-
 nat, joilla kuorma sidotaan pulk-
 kaan.
 suopal, luuta.
 suopan, suoppan, suopunki.
 suöppat, toivottaa.
 suorbma, suorma, sormi; juöl-
 ge-suorbma, varvas.
 suormas, suorbmas, sormus.
 suormek, plur. tant., suurimet,
 kryynit.
 suovva, suova, savu.
 suovvat, suoda.
 suppe, suvve, haapa.
 suppit, viskata.
 suttat, suuttua.
 suttedet i. suttetet, äkkiä suut-
 tua.
 suvdet, viedä veneellä jonkun ve-
 den yli (soutaa).
 sæjbe, häntä (saparo).

sæjne, seinä.
 sæjvot, tulla alas istumaan (lin-
 nuista).
 sæka, säkki.
 sælgat, selvitä, joutaa, joutua.
 sælge, selkä.
 sæmma, sama.
 sæmmalagaš, samallinen.
 sænga, sänky.
 særve, seura.
 sævdnjad, attr. sevdnjis, pi-
 meä.
 sævek, suksi.
 sævnjedvuot, In., kats. sevnjus.
 sææsted, In., säästää.

S.

šaddat, syntyä; tulla, joutua; ta-
 pahtua; kasvaa.
 šalde, permanto kodassa (silta).
 šat, enää.
 šaddat, kats. šaddat.
 -še, myös (Ven. же.)
 šiega, erin-omainen.
 šielge, kats. sælge.
 šiettat, šietam, mahtua, sopia.
 šievu, In., hyvä (vert. šiega).
 šivet, elukka (Ven. животный);
 badde-gæčče-šivet, navetassa
 kiinni kytketty karja (nauhan-
 pää-elukka.)
 šloakkalet, kovasti lyödä.
 šute, kats. šat.
 šæletet, häämöittää (selittää).

T.

taah, In., nyt; ne.
 taastne, kats. täästne.

taat, In., kats. dat.
 taattu, In., kats. datto.
 taga, ilman.
 taho, tavvo, In. kats. dakko.
 tahop, In., katso tohed.
 tampa, keppi, patukka (Norj. tamp).
 tietu, In., kats. dietto.
 tievas, tievva, In., kats. dievas.
 timo, kello.
 tinga, kalu.
 tohed, In., kats. dakkat.
 tot, In., kats. dot.
 truolla, noita (troll).
 træga, ankkuri (draeg).
 tulla, In., kats. dolla.
 tuõji, In., työ.
 täästne, In., tähti.

C.

cabmet, camam, piestä.
 caggat, estää.
 caggat, tueta.
 cagge, cage l. caje, tikku.
 cakketet, sytyttää; laukaista (tyk-
 kiä).
 cäkketet, ed.
 cëggit, nostaa pystyyn.
 cifcit, l. cikcit, nipistää.
 coakke, coage, koivu.
 coggalet, kiireesti pistää.
 coggat, pistää; c. dola, sytyt-
 tää tulta.
 covkanet, mennä palasiksi.
 cubma, cuma, suutelo.
 cubmat, cumam, suudella.
 cujgit, ilmoittaa.
 cumastallat, suudella (useam-
 mista).
 cumastet, suudella vähän yksi
 kerta.

cuobbo, cubbu, konna, sam-
 makko.
 cuoppa, liha kalassa; c. -lâdnja,
 liha-osa kalassa.
 cægganet, nousta pystyyn.
 cæggot, pystyssä.
 cækkot, salvata, rakentaa.
 cælhe, In., katso cæælked.
 cælket, sanoa.
 cærke, ryypylasi (Ven. чарка).
 cævzjet, seisoa vastaan, kestää.
 cæælked, In., puhua.

Č.

čabbaset, kauniisti.
 čabes, attr. čabba. kaunis (ka-
 painen, Inker. käpeä).
 čadnat, čanam, sitoa.
 čada, läpi.
 čafča, cavča, syksy; čafčag, syk-
 syllä.
 čagar, kesi ydinluissa.
 čagŋalet, kiireesti kontata, pu-
 jahtaa.
 čagŋat, čaŋam, kontata, pujah-
 taa; č. biftasid bagjelassis,
 vetää vaatteet päällensä.
 čagča, kats. čafča.
 čajetet l. čajehet, näyttää.
 čajtne, tikka.
 čajus, avonainen, näkyvä; paljas.
 čakket, mahtua.
 čakča, čakčad, kats. čafča,
 čafčag.
 čalbme, čalme, silmä.
 čallet, čalam, halkaista veitsellä,
 kirjoittaa.
 čalmetës, silmitön.
 čanadet, sitoella.
 čapodet, tulla mustaksi.
 čapok, musta kettu.

čappad, attr. čappis, musta.
časkat, sammua.
časked, In., seur.
časket, lyödä.
čacce, čace, vesi (vert. kasi).
čavga, lujasti; tiheässä; čavga-
but, lujemmasti.
čälbme, kats. čälbme.
čälbmevadne-olmus, silmitön ih-
minen (silmä-vajaa ihminen).
čäsket, kats. časket.
čäcce, kats. čacce.
čidru, In., sysi.
čiegadet, salata, peittää.
čiegnalis, syvä.
čiek 1. čiekka, čiega, kulma;
c. -lidne, huipullinen liina.
čiekkat, čiegam, kats. čiega-
det.
čielge, kats. sælke.
čierrogoattet, -goadam, ruve-
ta itkemään.
čierrot, čierom, itkeä.
čierrud, In., kats. čierrot.
čieskalestet, halkaista vähän ja
kiireesti.
čieskat, halkaista (erittäin ydin-
luista.)
čiecce, setä.
čiečča, seitsemän.
čievčadet, potkaella.
čilgišgoattet, -goadam, ruveta
selittämään.
čilgit, selittää.
čihadet, koristaa.
čičše, čiče, nisä.
čoagget, poimia, koota.
čoajve, kats. čoavgje.
čoakke, čoake, koko, kokous;
čoakkai, kokoon.
čoakket, kats. čoagget.
čoalle, čollu, suoli.
čoaskot, jäätyä.
čoavgje, čoavje, vatsa.

čodda, čoddag, kita.
čokkahan, murteell. 3 pers. sing.
sanasta čokkahet.
čokkanastet, istahtaa.
čokkanet, käydä istumaan.
čokkat 1. čokkahet, istua; č.
rjevvanid, väijyä repoja.
čokkedet, kats. čokkanet.
čokketet, istuttaa.
čokko, suka, kampa.
čokkot, istualla.
čokkot, čogom, sukia.
čorbmadet, seur.
čorbmat, čormam, lyödä nyrkil-
lä t. kämmenellä.
čorro, čoro, harju; č.-čielge,
köyryselkä.
čuggit 1. čugjit, kats. čuogget.
čuobma, čuoma, suomu.
čuöde-jakkasaš, 100-vuotinen.
čuogget, yksi kerta hakata, lau-
kaista (tykkiä).
čuoggot, hakkaella.
čuogjagoattet, -goadam, ru-
veta helisemään.
čuogjat, čuojam, helistä.
čuögna, čuöna, hanhi.
čuojgalet, lähtea hiihtämään.
čuojgat, hiihtää (suksi).
čuojka, sääski.
čuolastet, yksi kerta hakata kir-
veellä.
čuolda, patsas.
čuollat, čuolam, hakata.
čuonam, kipuna.
čuoppat, čuopam, hakata (Veps.
čapta).
čuorvogoattet, -goadam, ruve-
ta huntamaan.
čuorvot, huutaa.
čuorvuđ, In., ed.
čuötte, čuöde, sata.
čuöššaldattet, nostaa seisoi-
maan.

čuoššastet, nousta seisomaan;
 seisahtaa.
 čuoššelet, nousta seisomaan.
 čuoššot, čuošom, seisoa.
 čuoššud, In., ed.
 čuovga, valo.
 čuovgad, attr. čuvgis, valoisa.
 čuovvodvuot, In., valkeus.
 čutte, čude, vihollinen.
 čæve, čæbat 1. čæppat, kaula;
 čæve-čuoippe, pyöveli.
 čææce, In., kats. čæce.

U.

uddu, In., kats. odda.
 ufsa 1. ufse, 1. ukxa, uvsa 1.
 uvse, uksi.
 ulbme, ulme, päätös, tarkoitus.
 ulmuu, In., sanasta olmus.
 ulta, haltija (huldre).
 uske, ovenpuolinen nurkka.
 usteb, ystävä.
 ucca 1. ucce, vähäinen.
 uccan, In., ed.
 uccanaš, demin.

V.

vaahag, In., kats. vahag.
 vâdnasaš, venonen.
 vaddo, vado, siima (vert. vata.)
 vagjet, kats. vægjet.
 vagjolet, vaeltaa.
 vagjolišgoattet, -goadam, ru-
 veta vaeltamaan.
 vahag, vahinko.
 vaj, vai?; siksi että.
 vajbat, vaipua.
 vajbmo, vajmo, sydän (Vir.
 vaim, henki).

vajdded, In., valittaa.
 vajegvuotta, -vuoda, vajavuus.
 vajko 1. vajgo, vaikka.
 vajlot, puuttua; harveta.
 vajmos; muorra V., puun ydin.
 vajvan, raukka.
 vajvaš, köyhä, vaivainen.
 vakka, kats. fakka.
 vakko, viikko.
 valdet, ottaa.
 valdot, naida.
 vallat, kats. fallat.
 vallit 1. valletet, kats. fallit.
 valtet, kats. valdet.
 vânas, vâdnas, vene.
 vandardet, vaeltaa (vandra).
 vanhemak, vanhemmat.
 vâncâ, kats. vânas.
 varas, varten.
 vâras, veres.
 varaš, pikku vaara.
 varded, kats. valdet.
 vare, voi että! (Norj. gid!)
 varek 1. varekaš, 2-talvinen här-
 käporo.
 varga, kats. farga.
 varotet, varoa.
 vârrâ, vârà, veri.
 varre, vare, vaara, vuori.
 vast, kats. fast.
 vastedet, vastata.
 vašohet 1. vašotet, vihata, vi-
 hastua.
 vatte, vaate.
 važašet, hiljakseen kävellä.
 važzelet, lähteä kävelemään.
 važzet, važam, kävellä.
 vâlde, In., valta.
 vâldet, kats. valdet.
 värpe, In., apaja (varp).
 väžzet, kats. važzet.
 vela, vielä.
 vertit, kats. fertit.
 vidne, vine, viina.

viegadet, juosta kauan.
 viegaldattet i. viegates, i. vie-
 gahet, ajaa takaa juoksemalla.
 viek i. viekka, jokseenkin.
 viekkalet, lähteä juoksemaan.
 viekkat, viegam, juosta (Ven.
 брать?)
 viel, kats. vel.
 vielgad, attr. vilgis, valkoinen.
 viellja i. vellja, veli.
 vielljaš, demin.
 vielljačak, veljekset.
 vierro, viero, tapa, meno (Ven.
 вѣра).
 viesso, vieso, huone.
 vieššat, viešam, noutaa.
 viešše, noutaja.
 vigašgoattet, -goadam, ruveta
 viemään.
 vigetæbme, viaton.
 viggat, pyrkii.
 viggatišgoattet, -goadam, ru-
 veta kehoittamaan.
 viidad, In., viides.
 viine, In., katso vidne.
 viisas i. viises, In., kats. vises.
 viisesvuot, In., viisaus.
 vikkat, vigan, viedä, taluttaa.
 vilgodet i. vilgudet, valjeta.
 villja, kats. viellja.
 vimag, viimein.
 virde, hyvä ystävä; virdečam,
 ystäväiseni.
 virge, In., virka.
 vises, viisas.
 vissasi, vissisti.
 visses, attr. vissa, vissi, varma.
 vissu vissut, visusti, aivan.
 viste, asunto (hemvist).
 viššal, attr. viššalis, ahkera.
 viššat, višam, viitsiä.
 vit i. vitta, viisi.
 voj, voi.
 vulus, alas.

vuluš, alainen.
 vuodda, vuoddag, kengän paula.
 vuodna, vuona, vuono, lahti.
 vuoddo, vuodo, pohja.
 vuodotæbme, pohjaton.
 vuofsa, vuovsa, härkä.
 vuofta, vuovta, hius.
 vuogas, huokea.
 vuögdet, kats. vuövdet.
 vuogga, onki.
 vuoggat, onkia.
 vuogja, vuojja, voi, rasva.
 vuogjalet, lähteä uimaan.
 vuogjat, vuojam, uida.
 vuögjat, vuögjam, lähteä aja-
 maan.
 vuögjet, vuojam, ajaa.
 vuogjot, vajota.
 vuojbme, vuojme, voima.
 vuojdas, voide.
 vuojdet, voidella.
 vuojgna, vuojna, henki.
 vuojedeđ, In., uida.
 vuojetet, ajaa.
 vuojnastet, hengehtiä; vuoj-
 nastkætta, hengehtimättä.
 vuojtet, voittaa.
 vuojto, voitto.
 vuojvas, maksa.
 vuokkaset, huokeasti.
 vuökke, vuöge, tapa, meno.
 vuoksa, kats. vuofsa.
 vuola, ala; vuolabæld, alapuo-
 lella.
 vuolas i. vuölas, alas.
 vuold, alla; alta.
 vuöldne, In., ed.
 vuölës, alainen.
 vuolgatet, lähettää; ruveta.
 vuölget, matkustaa, kulkea.
 vuollad, juosta, ajaa.
 vuöllai, alle.
 vuölne, kats. vuöldne.
 vuolpo, norjalainen hame.

vuönces, vuonca, kana (höna).
 vuoppašgoattet, -goadam, ru-
 veta huopaamaan.
 vuoppat, vuopam, huovata.
 vuoras, vuorrasa, ukko.
 vuordet, vartoa.
 vuördid, In., ed.
 vuorjat, kiusata, rasittaa.
 vuorra, vuoro.
 vuorrastuttet, saattaa hämille.
 vuösheh, näyttää.
 vuosko, ahven.
 vuosmus, In.. vuostas,
 vuost, ensin.
 vuösta l. vuöstai, vastaan.
 vuostas, ensimmäinen (vert. Tart.
 Vir. vastne, uusi).
 vuostačn, ensiksi.
 vuösten l. vuöstenajn, ed.
 vuosšagoattet, - goadam, ru-
 veta keittämään.
 vuosšat, vuosšam, keittää.
 vuotta-rajpa, poron vetonuora.
 vuovde l. vuövde, metsä (outa).
 vuövdet, myöä.
 vuovirs l. vuovirsaš, 3-talvinen
 härkäporo.
 vuskon, kats. vuoskon.
 vædes, vædda, hienompi juuri.
 væfse, vævse, uimus.
 væga, seinä (vägg).
 vægjet, væjam, jaksaa, (vertaa
 väki); käytetään myös apuver-
 binä merkityksessä „kenties“.
 Esim. galle vægja boattet,
 kyllä taitaa tulla.
 vægjemættos, mahdoton.
 væhha, vähän.
 væketišgoattet, -goadam, ru-
 veta auttamaan.
 vækjetet l. væketet l. væke-
 het, auttaa.

vækkje l. vække, vækje l. væ-
 ke, apu (vert. väki.)
 vællanet l. vælhanet, käydä le-
 volle.
 væsta, läntinen (vestan).
 væærdalaš, In., vertainen.

Æ.

ædnag, paljon.
 ædnam, maa.
 ædnaš demin. sanasta ædne.
 ædne, äiti.
 æhed, In., kats. ækked.
 æjdo l. æjto, juuri.
 æked l. ækked, ilta.
 ækkedes, illallinen.
 ælašgoattet, ruveta elehtymään.
 ælasket, elehtyä.
 ællamas, eläminen, ravinto?
 ællat, ælam, elehtyä, virota.
 ælle, elävä.
 ællegoattet, ruveta elämään.
 ællet, ælam, elää; käydä, pis-
 täytyä.
 ællo, ælo, elo, tavara, karja.
 æmbo, useammat.
 æmed, emäntä.
 ænaj, paljon.
 ænaš, enin osa.
 æran, asia (ärende.)
 æreb, paitsi.
 æres, ærra, toinen.
 ærranet, erota.
 ærte, ærteg, sivu, kuve.
 æska l. æske, äsken.
 ætte, In., että.
 ævris, In., harva, vuotava.
 æædnu, In., kats. ædnag.
 æællid, In., kats. ællet.
 ææte, In., hätä.

Painovirheitä:

S.	3	rivi	6	ylh.	gonaid	lue	gunaid.
"	5	"	17	"	oallol	"	oalol.
"	9	"	2	alh.	suolo	"	suola.
"	12	"	9	ylh.	oanekas	"	oanekaš.
"	21	"	15	alh.	cokkanet	"	čokkanet.
"	33	"	2	ylh.	gutto	"	gutte.
"	34	"	17	"	hahha-	"	bahha.
"	39	"	12	alh.	Se	"	De.
"	42	"	8	ylh.	goalo	"	goala.
"	44	"	14	alh.	je	"	ja.
"	45	"	4	"	olgas	"	olguš.
"	46	"	12	"	akka	"	akke.
"	"	"	1	"	ælla	"	æлло.
"	47	"	18	"	ikka	"	ikko.
"	50	"	8	ylh.	ellig	"	ellid.
"	59	"	3	"	lisää bossi	(boasse?)	kolo.

Laponica 512

260
1.50